

PROTEST / ZARADI PROBLEMA MLEČNIH KVOT OZIROMA POVRAČILA GLOB EU

Živinorejci ohromili železniški in cestni promet v severni Italiji

Hudi zastoji tudi na avtocesti A4 pri Gonarsu - Vlada mrzlično išče ustrezno rešitev

RIM - Protest proizvajalcev mleka je včeraj ohromil glavne avtoceste in železniške povezave (na posnetku zasedba železniške proge pri Brescii - AP) v severni Italiji, posebno v Lombardiji in Venetu, veliko nevesčenosti pa je bilo tudi v Furlaniji-Juljski krajini, kjer so rejci s traktorji blokirali avtocesto A4 pri Gonarsu. Demonstracije so se ponekod izrodile v nerede, da je morala poseči policija. Nekaj oseb je bilo ranjenih, druge razboriteže so agenti ustavili, medtem ko vlada mrzlično išče rešitev za problem mlečnih kvot oziroma za vsaj delno povrnitev glob, ki so jih morali rejci plačati Bruslju zaradi presežka proizvodnje mleka.

Na 2. strani

Danes ali jutri sklep o povezavah

NABREZINA - Medtem ko kandidat desnice Romano Vlahov racuna tudi na glasove slovenskih volilcev, se Marino Vocci se naprej pogovarja o morebitnih volilnih povezavah. O tem so sinoči razpravljali kandidati »Liste 2000« Giorgia Reta, o balotazi pa je tekla beseda tudi na seji vodstva Slovenske skupnosti.

Zakonski rok za sklepanje volilnih povezav zapade v nedeljo opoldne. Odločilne volitve za izvolitev devinsko-nabrezinskega zupana bodo v nedeljo, 30. novembra.

Na 4. strani

Zbirka Goriške Mohorjeve družbe

GORICA - Goriška Mohorjeva družba je sinoči v Katoliški knjigarni v Gorici predstavila svoj Koledar za leto 1998 in z njim povezano knjižno zbirko. Bralcem ponujajo letos spominke solnika, publicista in političnega delavca Janka Jeza, koristen jezikovni priročnik prof. Nade Pertot z naslovom Pomagajmo si sami in Meznarjeve pridige, prevod dela furlanskega duhovnika in narodnega buditelja Giuseppeja Marchettija. Koledar je uredil dr. Joze Markuza.

Na 10. strani

Predstavitev pobude Kdo so drugi

V gledališču Miela so včeraj predstavili drugo izvedbo prireditve Kdo so drugi, ki jo organizirajo Zveza slovenskih kulturnih društev v Italiji, zadruga Bonaventura in kulturni krozek Istria. Prireditelji naglasajo predvsem pomen sodelovanja med različnimi kulturnimi dejavniki, ki navadno ne najdejo prostora v bolj klasično zasnovanih pobudah. Letošnji niz obsega štiri dogodke, prvi bo v goriškem Kulturnem domu, medtem ko se bodo ostali trije odvijali v gledališču Miela.

Na 6. strani

Fojbe: priziv proti arhiviranju preiskave

RIM - Organizacije, ki so se prijavile kot prizadete stranke v sodni preiskavi o fojbah, so napovedale priziv proti razsodbi, s katero je sodnik za predhodni postopek Alberto Macchia arhiviral preiskavo zaradi nepristojnosti italijanskega sodstva. Med odvetniki, ki so napovedali priziv, je tudi zastopnik Občine Trst odv. Domenico Vicini.

Vzporedno je 10 poslancev vložilo poslanko vprašanje pravosodnemu ministru Flicku in osumilo sodnika Macchio zlorabljanja svojega položaja.

DZ sprejel zakon o osebnih izkaznicah

LJUBLJANA - Državni zbor (DZ) je v včeraj z 49 glasovi »za« in enim »proti« sprejel zakon o osebni izkaznici, ki predstavlja sklepno dejanje pri sprejemanju državnih listin, uporabljati pa se bo začel pol leta po sprejemu.

Po krajši prekinitvi je popoldne DZ na predlog poslancev madžarske in italijanske narodnosti sklenil, s katerim so poslanci ugotovili, da se imena krajev, ulic ter jezikovnih znamenj, na ozemlju, kjer živijo pripadniki avtohtonih manjšin uredi tako, da bo upoštevana dvojezičnost.

Na 3. strani

EKONOMSKA GIBANJA / PO PODATKIH IZ SEDMIH VZORČNIH MEST

Inflacija ostaja na nizki oktobrski ravni

Kljub reformi davka IVA, naj bi ostala pri 1,6 odstotka - Upanje v znižanje cene denarja

Vsi so pristali na ruski načrt za premostitev zalivske krize

ZENEVA, BAGDAD - Prejšnjo noč so zunanji ministri ZDA, Velike Britanije in Francije ter neki kitajski diplomat v Ženevi podprli ruski načrt za mirno premostitev krize med Irakom in Združenimi narodi. Včeraj dopoldne je načrt odobril tudi iraški parlament, tako da bi se lahko strokovnjaki komisije za irsko razorožitev Unscu lahko vsak trenutek vrnili v Irak. Rusiji je torej uspelo poiskati ca-

sten izhod iz krize tako za ZDA kot za Irak, saj se je ruski predsednik Jelcin obvezal, da se bo zavzel za odpravo naftnega embarga proti Iraku, ko bo ta izpolnil vse svoje obveze do Združenih narodov, Bagdad pa je pristal, da se strokovnjaki Unscu vrnejo v sedanji sestavi. Do kdaj bodo ameriški strokovnjaki vedrili v Unscu, pa je kot kaze le vprašanje časa.

Na 9. strani

RIM - Kljub reformi oziroma zvišanju stopenj davka na dodatno vrednost IVA, ki je začelo veljati ta mesec, se inflacija po podatkih iz prvih sedmih vzorčnih mest sodec ni premaknila z oktobrske ravni 1,6 odstotka. Tako nizka ni bila že od februarja 1969, če pa bi jo ocistili učinkov reforme IVA, bi bila inflacijska stopnja morda celo negativna. Utemeljeno je zato pričakovanje za znižanje uradne obrestne mere, za kar pa guverner Fazio nima poslušaja.

Na 11. strani

TRST / OB 250. OBLETNICE ROJSTVA KULTURNIKA IN GOSPODARSTVENIKA

Z okroglo mizo o podjetništvu začetek Zoisove proslave

TRST - Z okroglo mizo o podjetništvu se je včeraj začelo praznovanje 250. obletnice rojstva barona Žige Zois, ki ga prireja trgovski tehnični zavod. Petošolci so prisluhnili slovenskim podjetnikom, ki so jih seznanili z delom gospodarstvenika in jim po-

sredovali tudi vrsto koristnih nasvetov, ki jim bodo v življenju se prav prišli.

Danes bo v Kulturnem domu v Trstu osrednja proslava, slavnostna akademija, na kateri bodo sodelovali gledališki igralci, glasbeniki in pevski

zbor. Slavnostni govornik bo prof. Joze Faganel, eden največjih poznavalcev Zoisovega življenja in dela, v prostorih Kulturnega doma pa bodo tudi odprli razstavo slik Rada Jagodica in Roberta Kozmana.

Na 5. strani

Žiga Zois in naš čas

MARJAN KEMPERLE

Naključje je nanese, da smo bili v enem tednu priča dvema pomembnim obletnicama: pretekli teden smo proslavili 50-letnico ustanovitve slovenskega učiteljskega, danes bomo na slavnostni akademiji v trzaskem Kulturnem domu počastili 250. obletnico rojstva barona Žige Zois, po katerem je poimenovan trgovski tehnični zavod. Dve obletnici, dva solska praznika, na katera so se na obeh solah pripravili z veliko vnemo in trudom.

Proslava učiteljskega je bila predvsem praznik sole, ki je prehodila castiljivega pol stoletja življenja. Na trgovskem tehničnem zavodu proslavljajo velikega razumnika, ki si ga je sola, sprejemom njegovega imena, vzela za vzornika. Včerajšnja okrogla miza o podjetništvu, s katerim so se začela praznovanja 250-letnice, je pokazala, da izbira ni mogla biti boljša.

Žiga Zois je pred več kot dvema stoletjema oral ledino slovenskega gospodarstva. Izhajal je iz podjetniške družine, njeno dediščino je utrdil in razširil. Okrogle mize se je udeležilo nekaj podjetnikov, ki so prav tako ucvrstili družinsko podjetje. Večina se je solala prav na trgovskem tehničnem zavodu, ki je bil - in kljub gospodarski krizi ostaja - prava kovnica za zamejskih podjetnikov in gospodarstvenikov.

Žiga Zois pa ni bil le gospodarstvenik. Bil je tudi kulturnik in mecen, priznan naravoslovec in mineolog. Po njem je celo poimenovana rudnina - zoisid.

Po svoji razgledanosti in odprtosti je bil pravcat prototip modernega, kulturno izobraženega gospodarstvenika. Na okrogli mizi so številni podjetniki poudarili tezo informiranosti posameznika, ki je - ob veliki želji do uspeha, motivaciji in trdem delu - odločilnega pomena za uspeh. V Zoisovem krožku so se pretakale ideje, rojevale so se zamisli in načrti, ki so bile urešnicene se po njegovi smrti.

Zavodski svet trgovskega tehničnega zavoda je v predlogu za poimenovanje mestne ulice po Zoisu med drugim zapisal, da je »baron Žiga Zois zaradi svojega življenja, dela in misljenja velika, ne samo slovenska osebnost, ki si je že pred tri četrt stoletja, brez miselnih in kakršnihkoli pregrad prizadeval za mednarodno sodelovanje na trgovskem, znanstvenem in kulturnem področju, clovek, ki ni pozabil na svoje korenine in se je zavedal pomena, ki ga ima odpiranje do sosedov in spoznavanje drugih evropskih kultur. Lahko recemo, da je njegov lik danes, v času evropskih integracij in povezovanja, se kako aktualen.«

Prav je, da se mu danes bogato poklonimo.

RIM / FINANČNI ZAKON.

Senat odobril reformo welfara in spremni zakon

Reforma uvaja strožje pogoje za upokožitev po delovni dobi

RIM - Senat je včeraj odobril spremni del finančnega zakona in s tem odobril sklop ukrepov, ki bodo omogočili državi, da za 25.000 milijard lir zmanjša izdatke. O sprememnem zakonu bo sedaj razpravljala poslanska zbornica, medtem ko se je zgornji dom lotil bilančnega zakona (včeraj je odobril prvih 14 členov), ki je skupno s spremni zakonom sestavni del finančnega zakona.

S spremnim zakonom je senat sprejel tudi reformo socialne države, o kateri se je vlada dogovorila s sindikati in delodajalci. Gre za sklop ukrepov za skupno 4.605 milijard lir. Največji del prihrankov (4.194) bodo omogočila nova pravila o upokožitvi. Se zlasti je bil privit vijak za upokožitev po končani delovni dobi, saj se je upokožitvena starost dvignila od 53 na 54 let (do leta 2002 bo postopno narasla na 57 let). S prihodnjim letom bo za upokožitev potrebnih 36 let delovne dobe (do leta 2008 bo postopno narasla na 40 let). Zaostri se bodo pogoji za upokožitev tudi v javnem sektorju, ki bo nekaj letih izenačen z zasebnim. Izvzeti so delavci, ki so se zaposlili zelo mladi in delavci ali uslužbenci, ki imajo enakovredne obremenjujoče delovne pogoje.

Poleg tega spremni za-

Zakonski osnutek za italijansko manjšino

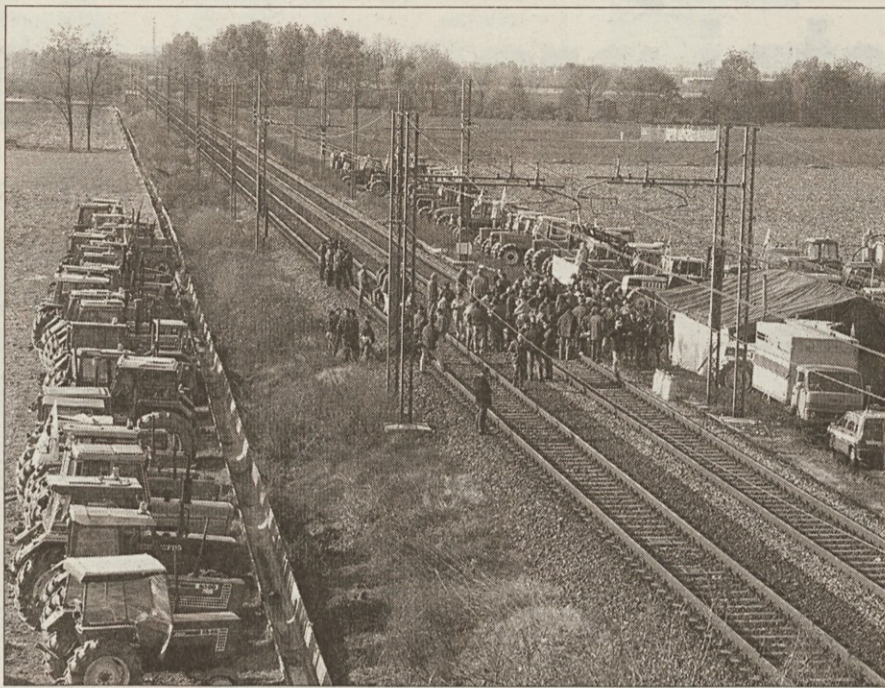
RIM - Na predlog zunanega ministra Dinija je vlada na svoji včerajšnji seji pripravila zakonski predlog za podporo kulturne in družbene dejavnosti italijanske manjšine v Sloveniji in na Hrvaškem.

kon predvideva uvedbo t.i. merilca premoženja. Državljeni, ki bodo zeleli storitve socialne službe bodo morali predložiti izjavo o vseh svojih dohodkih, vključno z morebitnimi dračavnimi obveznicami in delnicami. Za spodbujanje dejavnosti v gradbenem sektorju je predvidena možnost odbitka do 41 odstotkov izdatkov za preureditev doma, avtomobilska taksa bo upoštevala dejansko moč motorja in bo vključevala tudi kolek na vozniško dovoljenje, podrazile se bodo cigarete in naročnina na Rai, krajevnim ustanovam bo država znižala prispevke za skupno 2.000 milijard lir, v prihodnjem letu bodo za 1 odstotek skrčili stevilo javnih uslužbencev, solsko osebje pa naj bi se do leta 1999 skrčilo za 3 odstotke. Poleg tega so omejeni tudi stroški za zdravstvo.

PROTEST / VZROK SO GLOBE EU ZARADI PRESEŽKOV PROIZVODNJE MLEKA

»Mlečni protest« ohromil prometnice v severni Italiji

Zastoji na avtocestah in železnici - Blokirana tudi A4 pri Gonarsu

Demonstranti so včeraj prekinili promet na železniški progi Benetke-Milan (AP)

RIM - Zivinorejci oziroma proizvajalci mleka so včeraj paralizirali promet po velikem delu severne in srednje Italije in ustvarili vrsto preglavic varnostnim silam, škodo pa so zaradi zastojev in nujnih preusmeritev prometa utrpeli tudi državljani in seveda gospodarstvo zaradi prekinitve tovornih tokov. Medtem ko se je bila vlada prisiljena podvzati s pripravo novega ukrepa o mlečnih kvotah oziroma problemu visokih glob zaradi proizvodnih presežkov, so zivinorejci, zbrani v spontanah odborih, protestirali zaradi »neučinkovitosti predlogov ministrstva za kmetijske dobrine«, kot je dejal glasniki protestnega gibanja Giovanni Robusti. Cestni bloki so se začeli včeraj navsezgodaj na avtocesti A4 pri Vicenzi, na državni cesti Emilia v bližini Piacenze in na hitri cesti od Villafrance do letališča pri Veroni. Kmetijski cobasi so ustavili tudi železniški promet v Cuneu, Mantovi, Bergamu in Brescii.

V Lombardiji je največ preglavic povzročila ustavitve železniškega prometa na progi Milan-Benetke v bližini Brescie, kjer je policija protestnike razgnala z odločnimi, vendar nenasilnimi metodami. Ti so namreč na tire postavili traktorje in jih tam držali za dve uri. Potem so se morali umakniti in zdaj progo nadzoruje policija, vendar zivinorejci napovedujejo, da se bodo vrnili.

Središče včerajšnjega »mlečnega« protesta je bil nedvomno Veneto, kjer je prislo tudi do fizičnega

obračunavanja med policijo in demonstranti. Pri Vicenzi (Vancimuglio) je približno sto rejcev področje zaščitno ograjo na avtocesti A4 Milan-Benetke in s traktorji zasedlo oba vozna pasova. Promet je bil do poznega popoldneva popolnoma ustavljen, policija pa je ustavila stiri rejce zaradi neredov, ki jih je prekinila z uporabo solzilcev in gumijevk. Sedem oseb je bilo ranjenih, med njimi trije agenti. Pod večer so rejci umaknili kmetijska vozila na polja ob robovih avtoceste.

V Furlaniji - Julijski krajini je bila od jutra blokirana avtocesta A4 Benetke-Trst v bližini Gonarsa, kar je povzročilo hude zastojev in težave. Zadeva je dobila odmev tudi v delnem svetu, kjer je svetovalec NZ Casula vložil vprašanje, zakaj družba Autovie Venete ni poskrbela za informiranje avtomobilistov, ki so vozili na avtocesto kljub temu, da je bil promet oviran, potem pa so morali po treh, starih urah čakanja v vrstah porvru plačati cestnino.

Drugi cestni in železniški bloki so bili se v Piemontu in Emilii - Romagni, kjer so rejci postavili na tire železniške proge Milan-Bologna pri Fiorenzuoli več kot dvesto traktorjev. Ogorčen protest zivinorejcev tudi tokrat skuša izrabiti Severna liga, ki je včeraj naznanila ostro nastopanje policije do demonstrantov, na predsednika ministrskega sveta, na notranjega ministra in ministra za kmetijske dobrine pa je naslovila nujno interpelacijo zaradi nejamčenja varnosti državljanov in demonstrantov.

RIM / UGRABITEV SILVIE MELIS

Polemike, zanikanja, lažno pisanje

Tudi družina ugrabljenega Giuseppa Soffiantinija je pripravljena plačati odkupnino

RIM - Po mnenju pravosodnega ministra Giovannija Marie Flicka ni pravi trenutek, da bi govorili o morebitnih spremembah zakona o zamrznitvi premoženja v primeru ugrabitve, kot tudi ni umestno, da bi ob sedanjem custvenem valu razpravljali o nagradnih dovoljenjih, ki jih koristijo kaznjenci, tudi tisti, ki so obsojeni zaradi ugrabitve. Glavni cilj pa je resitev ugrabljenca, je se dejal Flick, in lahko razmislimo o elastičnem mehanizmu, ki bi privedel do večjega sodelovanja med svojci in preiskovalci.

Tudi predsednik poslanske zbornice Violante je med drugim poudaril, da se je treba lotiti zakona o zamrznitvi premoženja, vendar z vso potrebno treznostjo. Pristavil je se, da svojci ugrabljenega Silvie Melis niso mogli razpolagati s svojim premoženjem, ven-

dar so sredstva prišla po drugih poteh. Ko so Violanteju omenili, da se slišja, da je država placala del odkupnine, pa je odvrnil: »Tega ne vem. Pravijo, da se je to zgodilo v drugih primerih, kar je zelo hudo, ker se enostavno odpira pot, po kateri ugrabljenec postane samo pot za prenos sredstev iz javnih blagajin do kriminalcev. Če se je to pripetilo v preteklosti, upam, da se ne dogodi več.«

Spet se je oglašil tudi sardinski podjetnik Nicola Grauso, ki je osebno izročil denar ugrabiteljem: nikakor mu ni slo v račun pisanje dnevnika »La Repubblica«, ki je včeraj izšel z naslovom, češ da pozna enega od ugrabiteljev. Nekaj takega ni nikoli izjavil, je pojasnil, poleg tega bi tvegal življenje, če bi se ugrabitelji prepričali, da res koga pozna. Obenem bi ga lahko sodniki obtožili se hujšega pre-

krska, potem ko se je zavestno odločil, da itak krši zakon s posredovanjem odkupnine. Kot je kasneje dodal Grauso, so nesporazum pojasnili in danes bi moral dnevnik objaviti poravek.

Spregovoril je tudi oca Silvie Melis, ki je potrdil, da je odvetniku Pirasu izročil milijardo lir, ker pa znesek ni zadostoval, je posegel nekdo drug: »Nočem pa vedeti, kdo je, in tudi tega nočem povedati.«

Družina podjetnika Giuseppa Soffiantinija, ki je bil ugrabljen 17. junija letos, pa je včeraj objavila apel, v katerem ugrabiteljem sporoča, da so kljub zamrznitvi premoženja v mejah sedanjih možnosti pripravljeni, da odigrajo svojo vlogo. »tako da bodo lahko spet objeli svojega dragega«. Poziv je jasen: pripravljeni so plačati, podobno kot Melisovi.

ITALIJA / NAPOVED LIVIE TURCO

Proti pedofiliji tudi s poučevanjem spolne vzgoje v šoli

V zaporu psihiater, ki je zlorabljal otroke med svojimi potovanji v tujini

RIM - Primeri spolnega nasilja nad otroci so še vedno v ospredju italijanske kronike - tudi včeraj so zabeležili nekaj novih primerov - z vprašanjem pa se spopada tudi vlada. Romano Prodi je napovedal večjo pozornost do vprašanj otroštva, Livia Turco, minister za socialne probleme, pa meni, da je treba k problemu pristopiti bolj z vidika preprečevanja takih dogodkov, za kar je potrebno predvsem več kulture, kot pa s samim kazenskim pregonom. Ministrica je napovedala, da bodo že čez nekaj dni predložili zakonski osnutek za solski pouk spolne vzgoje, in to že od tretjega razreda osnovne šole. Namen

poučevanja je, da bi otroci spoznavali svet spolnosti in tako znali pravočasno prepoznati posvete spolne zlorabe. O potrebi po spolni vzgoji teče razprava že vrsto let, doslej pa ni prodrla v solah predsem zaradi ideološkega nasprotovanja tradicionalističnih krogov.

Včeraj so v Milanu aretirali 60-letnega psihologa, ki je spolno zlorabljal otroke med svojimi potovanji v tujini: sam se je izdal z videoposnetki svojih podvigov. Primere pedofilije beležijo po vsem polotoku, nekaj jih gre verjetno pripisati tudi valu emotivnosti, ki je zajel italijansko javnost po zadnjih grozljivih primerih.

PREISKAVA / PREDSEDNIK ENIJA UMRL V LETALSKI NESREČI OKTOBRA 1962

Mattei: šele po 35 letih sodstvo ugotavlja, da je šlo za bombni atentat

Zakaj je očividec nekaj dni po nesreči demantiral prvotne izjave?

PAVIA - Preiskovalci so ugotovili, da je leta 1962 predsednik Enija Enrico Mattei umrl zaradi bombe, ki je raznesla letalo, s katerim se je vračal s Sicilije, ne pa zaradi letalske nesreče, kot so trdili na podlagi takratnih preiskav. Do te ugotovitve so prišli po ponovni obdukciji Matteievih posmrtnih ostanov, v katerih so našli sledi eksploziva. Tozilstvo bo na predhodnem zaslišanju prihodnjega 16. januarja zahtevalo, naj sodijo priletnemu kmetu, ki je takrat videl eksplozijo na nebu in to povedal novinarjem, pozneje pa zanikal lastne izjave, češ da je letalo tresčilo ob tla. Preiskavo nadaljujejo, da bi ugotovili, kdo in zakaj je povzročil Matteievo smrt: groteskno bi bilo namreč, da bi po 35 letih sodili samo - prici!

Namestnik državnega pravdnika Vincenzo Calia je maja predlanskim spet odprl preiskavo in odredil obdukcijo zrtev: predsednika Enrica Matteia, pilota Irneria Bertuzziija in ameriškega novinarja Williama Mc Haleja, ki se je peljal z Matteiem. V ostankih so odkrili sledi eksploziva, pa tudi kovin-

ske drobce, ki jih je povzročila eksplozija.

Preiskovalci so zbrali 209 strani pričevanj, v okviru katerih so tudi ugotovili, da je dan po nesreči kmet Mario Ronchi izjavil novinarjem, da je videl, kako je na nebu zazarelo in so pričeli padati ognjeni drobci. Nekaj časa pozneje pa je Ronchi popolnoma spremenil svoje pričevanje in tako podprl tezo, da se je letalo raztresilo ob tla: tedo ga je prepričal, da je demantiral svoje prvotno pričevanje?

Ronchi, ki je sedaj star 74 let, včeraj ni hotel odgovarjati na vprašanja novinarjev, Matteiev brat Umberto pa je povedal, da je od samega začetka bil mnenja, da ni slo za navadno nesrečo, pač pa za umor. O atentatu je vodil preiskavo tudi novinar dnevnik L'Ora iz Palerma, ki je skrivnostno izginil, o atentatu je bil govori v treh knjigah posvečenih Matteievi smrti in v Risijevem filmu »Il caso Mattei«. Tri sodne preiskave pa so v 60-ih letih prisle do zaključka, da je bil Mattei zrtev navadne letalske nesreče.

Sedem sester, KD, mafija in Andreotti

Bilo je 27. oktobra 1962 ob 18.57, ko je nad Lombardijo eksplodiral dvomotorni reaktivec, s katerim se je vračal v Milan Enrico Mattei, predsednik italijanske družbe Eni. Letalo je odletelo iz Catanije, ker je Mattei bil zaradi nastajajočega kemijsko-naftnega koncerna v Geli. Tudi ta pobuda je bila ena od potez energičnega Enijevega predsednika, ki ni slo v račun vsemogocnim »sedmim sestram«, največjim svetovnim proizvajalcem nafte, kot jim ni prijalo, da se je Mattei neposredno pogajal z arabskimi državami, v prvi vrsti z Alzirijo, ki je malo prej dosegla neodvisnost.

Mattei - bivši partizan - pa ni bil preveč po go-du niti italijanskim desničarskim krogom, tudi ker je jasno podpiral novo levosredinsko večino, in niti mafiji, ker pri sprejemanju uslužbencev v Geli ni upošteval »nasvetov« tamkajšnjih veljakov.

Takratni obrambni minister Andreotti je odredil preiskavo, ki je nemudoma ugotovila, da je slo za nesrečo...

SLOVENIJA / PREMOSTILI TUDI ZAPLET ZARADI DVOJEZIČNOSTI

Državni zbor včeraj sprejel zakon o osebni izkaznici

Nova izkaznica bo iz iz polikarbonatov in bo veljala deset let

LJUBLJANA - Državni zbor (DZ) je z 49 glasovi »za« in enim »proti« sprejel zakon o osebni izkaznici, ki predstavlja sklepno dejanje pri sprejemanju državotvornih listin, uporabljati pa se bo začel pol leta po sprejemu. Pred glasovanjem o dodatnem sklepu, ki sta ga predložila poslanca narodnih skupnosti, pa je Leon Gostiša (SLS) v imenu poslanske skupine zahteval premor.

Po dolgotrajni razpravi so poslanci v zadnji zakonodajni obravnavi le podprli vladni amandma k 6. členu zakona, ki predvideva, da se obrazci osebni izkaznic tiskajo v slovenscini in angleščini; na območjih, določenih z zakonom, kjer avtohtono živijo skupaj s pripadniki slovenskega naroda tudi pripadniki italijanske oz. roma madžarske narodnosti, pa tudi v italijanscini ali madžarscini. Državni sekretar na ministrstvu za notranje zadeve Slavko Debelak je poudaril, da tudi po posvetovanjih vlada še vedno vztraja pri svojem amandmaju in ga ne namerava spreminjati, umaknila je le drugi del obrazložitve amandmaja. Debelak je poudaril, da so

med pripravo zakona za tretjo obravnavo bili dolžni besedilo harmonizirati z evropsko zakonodajo, ki določa obvezno poimenovanje podatkov tudi v enem izmed svetovnih jezikov, saj nova osebna izkaznica postaja potovalni dokument.

Poslanec Slovenske nacionalne stranke (SNS) Zmago Jelincič se je uvodoma zavzel za sprejem svojega amandmaja, ki je predvideval, da bi se obrazci osebni izkaznic lahko izdajali tudi v italijanscini ali madžarscini. Po Jelincičevih besedah zahteva za takšne osebne izkaznice za vse prebivalce na narodno mešanih območjih pomeni, da bi kar na lepem na Primorskem 30.000 prebivalcev dobilo takšne osebne izkaznice in na območju madžarske manjšine se dodatnih 30.000 prebivalcev, kar bi povečalo število pripadnikov narodnih manjšin. V petih letih bi ekstremni krogi iz sosednjih držav lahko v skladu z evropsko listino o manjšinah zahtevali sprejem določenih aktov, zatem pa scasoma se avtonomijo in priključitev k drugi državi, je se dejal Je-

linc.

DZ je poleg tega sprejel se dodaten sklep, ki sta ga predložila poslanca LDS Jozef Spindler in Geza Džuban in ki vlado zavezuje, naj glede na možne nejasnosti v zvezi s sprejetim amandmajem k 6. členu zakona, čim prej pripravi ustrezne dopolnitve zakona o ustanovitvi občin ter določitvi njihovih območij, s katerim bo opredelila narodnostno mešana območja, hkrati pa natančno določila postopek za morebitno spremembo teh narodnostno mešanih območij.

Pred glasovanjem o sklepu, ki sta ga predložila poslanca narodnih skupnosti, Maria Pozsonec in Roberto Batteli in s katerim naj bi vlado pozvali, da ob obravnavi zakona o centralnem registru prebivalstva v tretji obravnavi določi, da se imena krajev, naselij in ulic ter jezikovnih znamenj v madžarskem jeziku na območjih, določenih z zakonom, kjer avtohtono živijo skupaj s pripadniki slovenskega naroda tudi pripadniki italijanske oz. madžarske narodne skupnosti, uredijo na način, ki bo upošteval dvojezičnost, pa je prišlo do zapleta. Zmago Jelincič (-SNS) je namreč ves čas opozarjal, da tak sklep ne sodi k zakonu o osebni izkaznici, ampak k zakonu o centralnem registru prebivalstva. Po daljši in polemični razpravi o proceduralni možnosti glasovanja o tem sklepu je Leon Gostiša v imenu poslanske skupine SLS zahteval premor za posvetovanje. V popoldanskem

nadaljevanju rednega zasedanja pa je državni zbor brez razprave sprejel dodatni sklep k že sprejetemu zakonu o osebni izkaznici in s katerim so poslanci in poslanci ugotovili, da je nujno potrebno zagotoviti, da se imena krajev, naselij in ulic ter jezikovnih znamenj na območjih, kjer avtohtono živijo skupaj s pripadniki slovenskega naroda tudi pripadniki italijanske oz. madžarske narodne skupnosti, uredijo na način, ki bo upošteval dvojezičnost

Sicer pa naj bi s predvidenimi novostmi zakon omogočil izvedbo temeljnih funkcij osebne izkaznice kot javne listine, ki bo služila državljanom kot učinkovito sredstvo za dokazovanje istovetnosti, za dokazovanje državljanstva, za nastopanje v pravnem prometu in za prehajanje državne meje. Osebna izkaznica bo morala po novem poleg primka in imena ter ostalih osebni podatkov vsebovati tudi enotno matično število občana - t.i. EM-SO - oziroma rojstni datum in spol, ce številka ne bo določena. Sicer pa zakon o osebni izkaznici med predlaganimi novostmi določa, da osebna izkaznica v prihodnje ne bo več obvezna javna listina, temveč bo temeljila na načelu prostovoljnosti. Pri pripravi zakona je vlada sledila osamosvojitveni zakonodaji Slovenije, pri čemer je skušala upoštevati tudi mednarodne standarde s področja listin, potrebe javnega interesa in pravice posameznika. Tako naj bi celostna podoba osebne izka-

znice, njena oblika, njena vsebina ter varnostni in zaščitni elementi, ki so vgrajeni v predlagani dokument, ustrezali evropskim standardom.

Nova osebna izkaznica bo izdelana iz polikarbonatov, ki onemogočajo ponarejanje dokumentov, njen format bo podoben formatu kreditne kartice, na njej bodo motivi iz slovenske kulturne in narodnostne zgodovine. Trajne veljavnosti osebne izkaznice ne bo več, njena veljaba bo omejena na 10 let, saj bo tudi možnost zlorabe zaradi potovalne funkcije bistveno večja. Zakon bo uredil tudi varstvo osebni podatkov, s čimer naj bi se onemogočila nezakonita ali neupravičena uporaba in tako poseganje v posameznikovo integriteto. (STA)

BENEŠKA SLOVENIJA

EU podprla »tematske poti« v Občini Grmek

V Hlodiču bodo postavili center za turistične in kulturne informacije

GRMEK - Občina Grmek je doslej prejela 280 milijonov lir na podlagi takoimenovanih programov 5B Evropske unije. Zadnje prošnje za prispevek je občina vložila za načrt »tematskih poti« v Topolovem. Načrte je zasnoval arhitekt Renzo Rucli in izhajajo iz zamisli o ovrednotenju nekdanjih poti, potem ko je značilna vas Topolovo poleti že več let prizorišče vse uspešnejše mednarodne kulturne manifestacije »Postaja Topolovo«.

Pravzaprav sta dve veliki in uspešni manifestaciji, ki se v Beneciji navezuje na zamisel o tematskem turizmu. Poleg Postaje ima jeseni in spomladi velik uspeh pobuda »Vabilo na kosilo«, ki zajema vrsto gostinskih obratov v več občinah Nadiskih dolin.

V okviru že dodeljenih sredstev bo v Hlodiču postavljen center za turistične informacije z dokumentiranim arhivom o krajevni kulturi in pobudah, kot je Postaja Topolovo. V ta namen bo obnovljena zgradba, ki je že last Občine, v njej pa bodo poleg omenjenih struktur tudi razstavni prostor in soba za videoprojekcije.

V sami vasi Topolovo pa bodo na novo uredili zgornji vaski trg, ki bo namenjen prireditvam na prostem, bližnji pokrit prostor pa bo urejen za raznovrstne likovne razstave in instalacije. Finančni prispevek, ki omogoča izvedbo navedenih del, je vsekakor otipljiv znak pozornosti, ki so jo znali vzbuditi organizatorji uspešnih prireditev, ki so se ravno zaradi svoje kakovosti utrdile in krepko presegle ožji prostor Beneške Slovenije (du).

Avstrijski veleposlanik v EU proti politiki pogojevanja

CELOVEC/BRUSELJ - Uradna Avstrija - vsaj zaenkrat - ne želi obremeniti odnosov s Slovenijo v zvezi z vprašanjem nemske manjšine. Avstrijski veleposlanik pri Evropski uniji v Bruslju Manfred Scheich se je v pogovoru s koroskim deželnim glavarjem Christofom Zernatto v Bruslju jasno zavzel za reševanje odprtih vprašanj med Slovenijo in Avstrijo oz. Korosko na bilateralni ravni. Tako poroča tiskovna služba urada koroske deželne vlade iz Bruslja,

kjer se je pred dnevi Zernatto udeležil zasedanja obora regij EU.

Scheich je se dejal, da je bila Evropska unija sicer opozorjena, da obstaja »resen bilateralni problem«, dodal pa je hkrati, naj se vprašanje priznanja nemško govoreče manjšine v Sloveniji reši v bilateralnih pogajanjih se pred načrtovanim pristopom Slovenije v EU. To pa zaradi tega, »ker bi drugače lahko vplivalo na avstrijsko stališče glede vprašanja razširitve unije na vzhod«.

Nesoglasje med Slovenijo in Korosko, ki je nastalo zaradi resolucije koroske deželne vlade, v kateri Koroska pogovoru avstrijsko soglasje k pristopu Slovenije k Evropski uniji s priznanjem nemške manjšine oz. Staroavstrijcev v Sloveniji, crtanjem avnojskih določil iz slovenske ustave in z zaprtjem jedrske elektrarne v Krškem, je v pogovoru tematiziral Scheich, se pise v tiskovni izjavi urada koroske deželne vlade.

Ivan Lukan

Zasedanje odbora za čezmejno sodelovanje Italije in Slovenije

TRST - V Trstu bo zasedal odbor za načrtovanje in nadzor čezmejnega sodelovanja med Italijo in Slovenijo v okviru programa Phare. Slovensko delegacijo bo vodil sekretar v zunanjem ministrstvu Ivo Vajgl. Glavna naloga zasedanja je potrditev čezmejnega sodelovanja za tekoče leto. V program so vključeni projekti s področja obmejne infrastrukture, okolja in sodelovanja na področju drobnega gospodarstva, kmetijstva in turizma, kulture, cloveskih virov in tehnične pomoči.

Slovo od primorskega prvoborca Vidka Hlaja

KOPER - Na koprskem pokopališču so v sredo popoldan pokopali Vidka Hlaja, nosilca Partizanske spomenice 1941, medvojnega prvoborca in političnega delavca pretežno z vodilnimi zadolžitvami na Primorskem, v Slovenski Istri in v Trstu.

Vidko Hlaj se je rodil 20. junija 1921 v Roču pri Buzetu, kamor so se njegovi stari preselili leta 1919 iz Trsta, kjer je bil oče zaposlen pri železnici, se prej pa je živel v izseljeništvu v ZDA kot rudar. Leta 1925 se je z družino pred fasizmom umaknil v Slovenijo v Rajhenburg (Brestanico) pri Sevnici. Po opravljeni meščanski in srednji trgovski soli je dobil delo pri nekem trgovskem podjetju v Ljubljani in se malo pred okupacijo vrnil v Rajhenburg in

tam dočkal okupacijo. V boj proti ukupatorju se je vključil že junija 1941, bil dva meseca pozneje sprejet v KPS in se isto leto postal sekretar krajevne celice KPS. V tem času je vzdrževal zvezo s CK KPS v Ljubljani, dokler ni bil poklican v Ljubljano, kjer je vstopil v ilegalno, v začetku aprila 1942 pa odsel v partizane, kjer je postal politkomisar v Serčerjevem bataljonu, poleti 1942 pa je po Beblerjevem nalogu prišel na Primorsko in bil vključen v Loški, pozneje Soski odred in potem kot politkomisar v Gregorčičev bataljon. Decembra 1942 se je udeležil pokrajinske partijske konference na Vrheh, po njej pa je bil kot organizator odpora poslan v Slovensko Istro in aprila 1943 postal sekretar

okrožnega komiteja KPS. To funkcijo je opravljal do avgusta 1943, ko je prišel na delo v Pokrajinsko komisijo VOS za Primorsko in se mudil v tem svojstvu na ilegalnem delu tudi v Trstu.

Po končani vojni je bil Vidko Hlaj zaposlen v organih državne varnosti v Ljubljani, v Beogradu in na Reki, leta 1966 se je preselil v Koper kjer je bil do upokojitve leta 1970 direktor razvoja koprške luke, aktiven v borčevski organizaciji pa je ostal tudi po upokojitvi vse dokler mu je delovanje dopuščalo zdravje.

Na koprskem pokopališču so se od njega poslovili predstavniki republiške in koprške ZZB ter predstavniki koprške občine, saj je bil Vidko Hlaj njen častni član.

LJUBLJANA / NOVINARSKA KONFERENCA NOTRANJEGA MINISTRA

Pripadnik brigade Moris ubil policista

Po napadu na dežurnega policista na postaji v Kočevju si je napadalec sodil sam

LJUBLJANA - Notranji minister Mirko Bandelj je s sodelavci včeraj na izredni novinarski konferenci spregovoril o umoru 30-letnega policista Antona Lipovca na policijski postaji Kočevje, ki se je zgodil v noci srede na četrtek. Storilec, 44-letni Gustin Silvo, zaposlen v specialni brigadi Moris, si je po dogodku sodil sam, in sicer v prostorih policijske postaje. Bandelj je ob tem dejal, da je ta dogodek med drugim tudi dokaz, da je potrebno več storiti za samo varnost policije, ki jo je potrebno tudi boljše opremiti.

Po Bandljevi besedah so bili napadi na policiste do zdaj v javnosti premalo izpostavljeni. Se pred dvema letoma je bilo ugotovljeno, da so policijski objekti slabo varovani ter da ni sredstev za boljše opremljenost teh objektov.

Bandelj je med drugim izrazil upanje, da bo sprejet zakon o policiji, ki ji predvideva večja pooblastila, prinaša pa tudi nekatere instrumente glede zaščite policije. Potrebni pa so tudi programi večjega samozaščitnega usposabljanja, kar je v pripravi, kot tudi več tehničnih sredstev. Po dveh sušnih letih, kar zadeva proračunska

sredstva, namenjena za notranje ministrstvo, so se sredstva za delovanje ministrstva realno zmanjšala, na drugi strani pa se povečujejo naloge policije. Bandelj je tudi dejal, da so se z generalnim državnim tožilcem in predstavniki pravosodnega ministrstva dogovorili, da naj bi na sodiških prednostno obravnavali zadeve, pri katerih gre za kaznivo dejanje zoper državne uradnike nasprotno in ne le zoper policiste. Dodal je, da bodo v okviru svojih možnosti poskrbeli za družino preminulega policista.

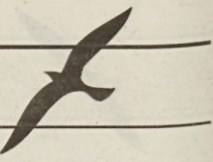
Umor dežurnega policista Lipovca se je zgodil okoli 1.30, ko je na policijsko postajo Kočevje do dežurnega policista Lipovca prišel Gustin. Ta je Lipovca s pištolo znamke bereta petkrat ustrelil. Po dejanju pa je Gustin sodil tudi sebi. Oba sta na kraju dejanja zaradi strelnih ran umrla.

Z zbiranjem obvestil je bilo ugotovljeno, da je ena izmed policijskih patrolj Gustina okoli 23.30 ure ustavila zaradi cestno prometnega prekrška. Odrejen je bil preizkus z alkotestom, ki je pokazal, da je imel Gustin 1,48 grama alkohola na kilogram krvi, zato mu je bilo časno odvzeto vozniško do-

voljenje in prepovedana nadaljnja voznja. Postopek je potekal normalno brez hujskih konfliktnih situacij, je dejal načelnik ljubljanske uprave za notranje zadeve Branko Slak. Kasneje se je Lipovcu Gustin po telefonu pritožil zaradi postopka patrolje, čez nekaj časa pa se je tudi osebno zglasil na policijski postaji in dežurnega policista, ki sicer ni bil navzoč v patrolji, ki ga je ustavila, ubil.

Direktor uprave policije na notranjem ministrstvu Stane Veniger pa je dejal, da se od leta 1995 število napadov na policiste povečalo za 501 primer oz. za 425 odstotkov. Policisti so največkrat, kar v 40 odstotkih primerov, napadeni pri zagotavljanju prometne varnosti, kot se je zgodilo tudi v tem primeru; sledijo intervencije, prijetje, aretacije in legitimacije.

Razmerje med številom poskodbanih policistov in poskodbanih napadalcev je v skodo policistov, tako je bilo letos poskodbanih 32 napadalcev in 42 policistov. Najpogostejše sredstvo napada na policiste je bila fizična sila. Veniger je ob tem se dodal, da so kršitelji iz leta v leto nasilnejši in drznejši. (STA)

DEVIN-NABREŽINA / PRED ODLOČILNO BALOTAŽO

Vlahov: Računam tudi na podporo Slovencev

Kartel mežika Giorgiu Reti in njegovi občanski listi

»Za balotazo sem zmerno optimist in se tudi v primeru izvolitve Marina Voccija ne bom cutil porazenca. Nisem politik in nisem vpisan v nobeno stranko, ponudbo Kartela svobosčin sem ocenil kot priznanje podjetniku, ki lahko nekaj koristnega naredi tudi za devinsko-nabrežinsko skupnost«. Takole razmišlja Romano Vlahov, zupanski kandidat Kartela svobosčin, ki prihodnjo nedeljo pričakuje tudi glasove občanske liste Giorgia Reta »in, zakaj ne, podporo vsaj dela volilcev slovenske narodnosti, se posebno pa Slovence skupnosti«.

»Občanska »Lista 2000« je v nedeljo dosegla zelo dober uspeh.

Kandidat Romano Vlahov

Njeni volilci prihajajo iz različnih političnih in idejnih krogov; mnogi od njih so na parlamentarnih volitvah podprli »Forza Italia«, ki ni

vraščena v našem okolju in je brez vsakršne organizacijske strukture. Vsekakor si ne predstavljam, da bodo lahko sedaj ti volilci podprli Voccija,« nam je povedal se Vlahov. »Prihodnjo nedeljo ne bodo volilci imeli več pred sabo strank, ampak dva cloveka z različno zgodovino in z različnimi izkušnjami«.

Na vprašanje, kako lahko svojo, klicemo jo odprtost do Slovencev, opravi z dejstvom, da je glavni dejavnik Kartela Nacionalno zavezništvo, je takole odgovoril: V desnosredinski koaliciji obstajajo glede tega, kot veste, različna stališča in različne občutljivosti. Nekateri imajo o tem nekoliko toga stališča, drugi pa smo odprtejši. Nihče, niti v NZ, pa ni nikoli zanikal dejstva, da so Slovenci v naši občini avtohtono prebivalstvo in da jih je treba kot take upoštevati in spoštovati.

Vlahov je vsekakor mnenja, da slovenska problematika ne sme postati predmet predvolilnega boja, »ker se vsi občani, ne glede na narodnost, soočamo z istimi upravnimi problemi«. Kot v volilni kampanji za prvi krog, se bo treba tudi sedaj izogniti nepotrebnim narodnostnim konfrontacijam, meni se kandidat Pola svobosčin, ki glede tega napoveduje srečanje z Voccijem in tudi z zupanskim kandidatom SSK Viktorjem Tancejem.

Glede ostalega, bo Vlahov do balotaze vtrajal pri svojem programu in pri svojih parolah.

»Sem predvsem podjetnik, ki si je svoje clo-nizacije in delovne izkuznje nabral na potovanjih v nekdanji Jugoslaviji in v državah vhodne Evrope, kjer te sprejemajo in cenijo za to, kar si in ne kateremu narodu pripada. Morda bodo to znali ceniti tudi devinsko-nabrežinski volilci«.

Se pogovori o povezavah

Za Marina Voccija je bil včeraj dan razmisleka in številnih neformalnih pogovorov. Sinoci so se sestali kandidati »Liste 2000«, zasedalo pa je tudi krajevno vodstvo Slovenske skupnosti.

Odločitev bo padla danes ali najkasneje jutri, saj v nedeljo zapade zakonski rok za morebitne povezave.

Koalicija »Skupaj-Insime«, ki je doslej vodila Obcino, se je v prvem krogu predstavila z dvema zupanskima. To je ustvarilo nekaj trenj, med volilno kampanjo pa so vsi izpostavljali nujnost, da je treba to zavezništvo spet obnoviti in to v podporo kandidatu, ki se bo zoperstavil desnici.

Morebitni razkol v demokratičnih vrstah bi predstavljal veliko darilo za desnico, ki si tega res ne zasluži, kot si ni zaslužila zmage na zadnjih občinskih volitvah v Miljah, kjer je v bistvu manjšina nepricakovano premagala med sabo sprto večino.

SKGZ / POKRAJINSKI ODBOR

Pomen prometnih povezav za Trst

Priprave na pokrajinski izredni občni zbor

Pokrajinski odbor SKGZ za Trzasko je na svoji zadnji seji z zadovoljstvom ugotovil, da je bilo z dograditvijo avtoceste do Fernetičev slovensko avtocestno omrežje priključeno evropskemu prav preko Trsta. V razpravi je bilo poudarjeno, da je spojitve pomembna z več vidikov. Z dokončanjem avtoceste se je razdalja med Trstom in Ljubljano v nekaj letih bistveno zmanjšala. Spostovani so bili meddržavni dogovori. Potenciala se je tudi prehodnost ozemlja in povečala priložnost za vsakovrstne kontakte, saj je treba upoštevati, da je to krak evropske osi, ki naj bi bila speljala vse

do Kijeve.

Zal pa so se na dogodek nekateri slovenski mediji tudi negativno odzvali. Trzasko SKGZ je tako poročanje začudilo, zeli pa tudi poudariti, da ga ne odobrava, se zlasti ne zaradi tonov in načina obravnave. V razpravi, ki se je na seji razvila o tej temi, je bilo tudi poudarjeno, da je taka reakcija sicer razumljiva, saj izraza bojazen, da bi se uveljavile težnje in predlogi, ki zagovarjajo priključitev luke Koper na avtocestno omrežje preko Trsta. Takih pogledov in stališč SKGZ v Trstu ne odobrava, saj meni, da potrebuje Koper, z njim pa slovenska država v celoti, svojo di-

rektno povezavo z Ljubljano.

Ob tem je bila izražena kritična misel zaradi doslej neizkoriscenih možnosti povezovanja in sodelovanja med dvema gornjejadranskima pristaniscema. Po mnenju trzasko SKGZ je potrebno preseči zid nezaupanja, težiti k sodelovanju ter razvijati skupno ponudbo pristanišč, k čimer sodi tudi vzpostavitev integriranega sistema prometnih infrastruktur. Populistična in plitka raven, je bilo rečeno, ne koristi nikomur. Zaznati je, da je sicer uperjena proti ljubljanskemu centralizmu, vendar v resnici najbolj skoduje dobrososedskim odnosom, bolj malo pa prispeva k temu, da se dogradi se to, kar manjka.

V nadaljevanju je pokrajinski odbor obravnaval se izvolitev upravnega odbora Zadruga Primorski dnevnik in predlog sprememb pokrajinskega pravilnika. Obe temi sta skupaj s sklicem izrednega pokrajinskega občnega zbora na dnevnem redu ponedeljkovega zasedanja trzasko pokrajinskega sveta.

Pred zaključkom se je se pokrajinski odbor seznanil s kritičnim finančnim stanjem in negotovostjo organizacij in ustanov, ki so odvisne od javnega denarja, in sklenil izraziti zaskrbljenost zaradi protislovnih znakov, ki prihajajo iz Slovenije v zvezi s proračunsko postavko ustavne obveznosti do slovenskih narodnih skupnosti v zamejstvu.

CENTER ABDUS SALAM

Albanski predsednik danes v Miramaru

Spominskega srečanja na čast ustanovitelja in dolgoletnega ravnatelja Mednarodnega centra za teoretsko fiziko v Miramaru Abdusa Salama ob 1. obletnici njegove smrti se bo udeležil tudi sedanj albanski predsednik Raxhep Mejdani. Predsednik je namreč fizik po poklicu in se je kakih desetkrat udeležil tečajev in simpozijev v centru za teoretsko fiziko pri Miramaru, tako da je tudi osebno poznal pakistanskega nobelovca.

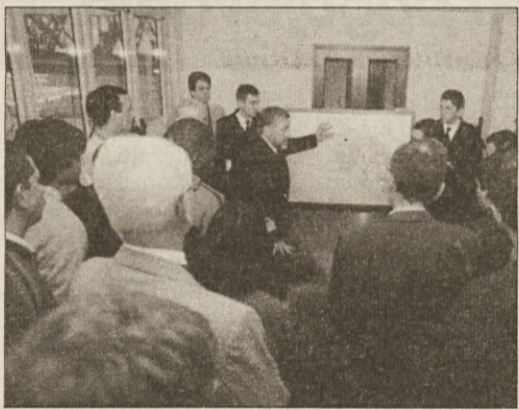
Mejdani je star 53 let in je studiral fiziko v Franciji, kjer je leta

1984 doktoriral z izdelavo modela tekočih kristalov. Napisal je kakih 50 znanstvenih del, ki jih je objavil tudi v uglednih revijah, kot je ameriška Science. V zadnjih letih je poučeval fiziko na Univerzi v Tirani. V politiko se je aktivno vključil julija letos, ko je bil izvoljen v parlament in nato za predsednika države.

Mejdani je prispel v Trst sinoči v spremstvu žene Lidre in podministra za znanost Mimoza Hafizija. Danes ob 11. uri bo imel v centru pri Miramaru tiskovno konferenco.

NOVICE

Tečajniki obiskali pristaniško poveljstvo

Na sedežu pristaniškega poveljstva se je včeraj mudilo 19 obiskovalcev mednarodne pomorske akademije, na kateri sledijo 1. tečaju »Flag State Implementation« (na sliki Roberta D'Alesia, Primostudio). Tečajniki, vojski in civilni funkcionarji iz prav tolikih držav (iz Slovenije je bil prisoten Anton Volcic, spremljala pa sta jih ravnatelj akademije Piero Marin in koordinator tečajev Flavio Bensi), so si ogledali razne sekcije poveljstva, se posebej center za pomoč na morju. Sprejel jih je kontraadmiral Sergio De Stefano, pomorski ravnatelj iz Furlanije-Juljske krajine ter komandant pristaniškega poveljstva iz Trsta.

Možnosti zaposlitve v socialno koristnih delih

Trzaski urad za delo sporoča, da bodo pri Trzaski tobacni tovarni sprejeli v zacasno službo 6 oseb v okviru projekta za socialno koristna dela. Natančneje iščejo 4 elektronske elektricarje ali elektronske tehnike ter 2 hidravlika. Projekt bo trajal 12 mesecev. V postev pridejo vsi tisti, ki poleg omenjenih kvalifikacij, so vpisani v sezname brezposelnih najmanj 24 mesecev ali pa so v tako imenovani mobilnosti. Zainteresirani se lahko javijo na uradu za delo v Trstu, Ul. F. Severo 46, soba H od 24 do 28. novembra od 8.30 do 12. ure. S seboj morajo imeti delavsko knjižico in obrazec C/1.

Zacasni zaposlitvi na občinah Trst in Milje

Trzaski urad za delo sporoča, da bodo v ponedeljek in torek, 24. in 25. novembra, na njegovem sedežu v Ul. F. Severo 46 v Trstu zbirali prijave za selekcijo za 2 zacasni delovni mesti, in sicer za socialnega asistenta 4. kvalifikacije, ki bi ga vzela Obcina Milje za 6 mesecev v službo, ter za upravnega uradnika 4. stopnje, ki bi ga vzela Obcina Trst za 6 mesecev v službo. Zainteresirani morajo imeti diplomu nizje srednje šole, prinesiti pa morajo s seboj tudi prijavo dohodkov za leto 1996. Lestvico bodo na uradu za delo objavili v petek, 28. t.m., od 8.30 do 9.30, za sprejem v službo pa bodo prisli v postev samo prisotni.

SKRIT JE BIL V PRTLJAŽNIKU

Album s fotografijami deklic

Bojijo se, da so bile fotografije namenjene gnusni pedofilski mreži

Je po našem območju speljana tudi grozljiva pot, ki vodi v svet pedofilije? To zastrašujoče vprašanje si je marsikdo zastavil, potem ko so 28-letnemu bosanskemu državljanu Kemalu Aliću včeraj zasegli album, v katerem so bile fotografije deklic, starih od pet do dvanajst let. Pod vsako fotografijo sta bila ime in letnica rojstva. Karabinjerjem je dejal, da album služi za iskanje malih manekenk. Agenti so nemudoma uvedli preiskavo, seznanili sodišče (s primerom se ukvarja namestnik državnega pravdnika Nicoli).

Zaenkrat imajo preiskovalci v rokah premalo elementov, da bi lahko karkoli potrdili ali izključili, na fotografijah so samo obrazi, kar dopušča vsakršno domnevo. Glede na razširjenost pedofilije v nekaterih zahodnoevropskih državah, na izredno velik zaslužek, ki ga taki gnusni posli predstavljajo, pa je bojazen upravičena. Ni nobena novost, da nečloveški trgovci izkoriscajo revščino in kriminal, ki vladata v nekaterih vzhodnoevropskih državah, od koder prihaja na tisoče deklet, katerih končna postaja je pločnik. Morda sedaj poleg deklet skušajo organizirati tudi trgovino z otroki.

Upati je, da take domneve ne držijo, da se po našem območju, po katerem se itak prepletajo poti trgovcev z ma-

mili, orožjem, izkoriščevalcev ilegalnih priseljencev z vseh vetrov, ne bodo pojavili tudi izmečki, ki se ne ustavijo niti pred otroki.

Kemala Alića so prijeli miljski karabinjerji. Peljal se je v avtomobilu BMW s svicarsko registrsko tablico, ustavili so ga blizu mejnega prehoda pri Rabeju, v okviru akcije za preprečevanje ilegalnih prihodov. Skupaj z njim so bili se stirje bosanski državljani, ki so malo pred tem skrivaj prestopili mejo. Pri podrobnejšem pregledu prtljavnika pa so pod nekaterimi osebnimi predmeti našli album s fotografijami. Posest albuma ni kazniva, zaradi tega niso mogli kazensko postopati, vendar so ga kljub temu aretirali, ker je tujcem omogočil ilegalen prehod. Cetverico so pospremili do meje, caka jo izgon, Alića pa so odpeljali v koronejske zapore. Nasli so tudi naslov neke agencije, tako da so včeraj nekateri omenjali možnost, da morda ne gre za nikakršno pedofilsko mrežo, temveč za ilegalne priseljence. Kot so ugotovili karabinjerji, je bila peterica namenjena v Nemčijo. Prav to, da se je Alić ubadal z ilegalnimi priseljenci, pa daje upanje, da morda le ne gre za pedofilsko afero: ljudje, ki se ukvarjajo s takimi posli, so veliko bolj previdni. Razen ce mu četverica ni služila za kritje.

TRAGEDIJA V UL. BATTERA

O Plettersechovi usodi bo sodnik odločal danes

Tudi pred sodnikom za predhodne preiskave Rigom (nadomestil je Morvaya, ki je zbolel) je Adriano Plettersech zavrnil vsakršno odgovornost za smrt 45-letnega Roberta Velicogno. Dejal je, da sta se res sprla, nakar naj bi ga Velicogno s pestjo udaril v obraz, padel naj bi na tla in izgubil zavest. Ko si je opomogel, se je dvignil, na tleh pa je opazil Velicogno, ki je krvavel: po njegovih besedah naj bi se bil sam ranil. Takoj je poklical na pomoč osebje službe 118. Res je sicer, da je zavrtel telefon, vendar ostalim njegovim trditvam nihče ne verjame, se zlasti, ker je Velicogno imel dve rani. Price pa ni nobene, Velicogno je izdihnil ob prihodu osebja službe 118, pred smrtjo ni z nikomer spregovoril, niti s svojo materjo, ki je bila sicer v stanovanju, vendar za stediščnikom in ni

videla, kaj se je dogajalo za mizo v jedilnici.

Zasliševanje pred sodnikom Rigom ni bilo dolgo, trajalo je le okrog 45 minut. Sodnik bi se včeraj moral izreči o praporu, vendar bo svojo odločitev sporočil danes popoldne. Plettersechov odvnetnik Sergio Mamelii je postavil zahtevo, da glede na starost osumljenca odredijo hisni pripor. Vrnil naj bi se v stanovanje v Ul. Battera, kjer je v ponedeljek zvečer prislo do tragedije. Mati nesrečnega Roberta Velicogno, s katero je Plettersech zivel, je namreč stanovanje, ki je last Zavoda za ljudske hiše Iacp, ze zapustila, odšla je k hčeri. Pogodba z Iacp pa je na njeno in na Plettersechovo ime. Danes bo sodnik tudi poveril obdukcijo, ki jo bo opravil dr. Costantini-des. Obdukcija bo pokazala, ze sta bila oba vbodljaja smrtna.

ŠOLSTVO / PROSLAVE OB 250-LETNICI ROJSTVA

V Zoisovem imenu so spregovorili o podjetništvu

Drevi v Kulturnem domu osrednja slavnostna akademija

Z okroglo mizo o podjetništvu, ki je potekala v dvorani liceja Franceca Prešerna, je trgovski tehnični zavod zacemental proslavljanjem 250-letnice rojstva barona Zige Zois.

Zamisel o proslavi v dveh delih, z dvema Zoisovima dneva - o Zoisu podjetniku in o Zoisu kulturniku - je bila verjetno najbolj primerna. Sola je hotela obeležiti obe Zoisovi značilnosti, podjetnega gospodarstvenika in vsestranskega kulturnika, a ne le na ravni spominskega obujanja njegove veličine, pač pa z aktualnim povezovanjem s sedanostjo.

Trgovski tehnični zavod je bil v letih zamejskega gospodarskega razcveta tista sola, ki je bila se najbolj tesno povezana s svetom dela. Njeni dijaki so opravljali poleti delovno prakso v slovenskih podjetjih, nabirali so si izkušnje in praktično znanje, ki so ga nato lahko vnovčili s hitrim vključevanjem v delovno okolje.

V zadnjih letih so krizne gospodarske razmere v mnogočem pretrgale nit, ki je omogočala skoraj takojšen prehod »trgovcev« iz sole na delovna mesta. Boj za zaposlitev je postal vse trši in neizprosni, zaradi česar bi morali tudi dijaki spreminiti svoj odnos do iskanja službe. Zavod jim pri tem, seveda, se vedno pomaga z usmerjanjem in informiranjem o različnih delovnih možnostih. Taka »usmerjevalna pobuda« je bila navsezadnje tudi včerajšnja okrogla miza o podjetništvu, ki je

Podjetniki so spregovorili dijakom o podjetnosti v sodobnem času (foto KROMA)

potekala pod strogim, a tudi dobrohotnim Zoisovim pogledom.

Zavod je povabil na solo ravnatelja Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Vojka Kocijancica in šest naših podjetnikov, ki so dijakom določeno delo ali nacrt izpeljali. Imidž je v sedanjem svetu pomemben, prav tako odprtost do idej in poslušanje drugih.

Po izkušnjah trgovke z vinom in drugimi pijacami Elene Parovel ima pravi podjetnik lastne ideje, ki jih zna zagovarjati, a jih po potrebi tudi spreminiti, da se prilagodi okolju in času. Poudarila je pomen samozaupanja. »Podjetnik gradi na idejah, ne na denarju; podjetnik goji sodelovanje, ne ukazuje; podjetnik orga-

nizira delovni dan,« so bile njene gospodarske zapovedi. Ob koncu je izpovedala še eno resnico: »Podjetnik se dvigne po prvem, drugem in tudi po tretjem padcu.«

Po podjetnikih, ki izhajajo iz družinskih podjetij, so posegli tisti, ki so se znali uveljaviti z lastno voljo, močjo in znanjem. David Stepančič je bil dolgo let odvisni delavec, preden se je s partnerjem odločil za ustanovitev lastnega podjetja. Delovne izkušnje so mu odločilno koristile. Spregovoril je o samostojnem poklicu, o času, ki je najbolj primeren za to »avanturo«, o tipu poklica in o realizaciji prvotne ideje. Dijakom je povedal trpko resnico: »Po treh dneh sem se hotel prenehati...«, a jim razkril tudi čar samostojnega podjetnika: »Vsakega uspeha se boste veselili, ker boste vedeli, za ko-

in za kaj ste delali in se trudili!«

Podobna je tudi zgodba komercialista Borisa Kureta. Preden je odprl svojo pisarno, je razkladal lubenice, vozil buldozer v kamnolomu, »kradel znanje« v knjigovodski pisarni. Velika volja do osamosvojitve mu je omogočila odprtje lastne pisarne, ki zaposluje sedaj šest ljudi.

Sabrina Gec je pred enim letom odprla turistično agencijo na Skofijah. Vsega 8, 25 kvadratnega metra, »a pravijo, da je prostor prijeten,« je razkrila. Že prej je mnogo potovala in se na zadevo spoznala. Sedaj lahko že ugotavlja, kdo je potencialni podjetnik: »To je tisti, ki je vztrajen in ki ima evidenco nad vsem, kar dela.«

Nasveti podjetnikov so spodbudili dijake, ki so goste radovedno obsuli s kopico vprašanj. Kako si podjetnik preskrbi začetna finančna sredstva? Kako naj nadaljuje delo po ustanovitvi podjetja? S katerimi težavami se najprej srečuje? Gostje za mizo so jim odgovorili in jim ob koncu razkrili se poslednjo podjetniško resnico. Podjetnik mora verovati v samega sebe. Če sam ne veruje vase, tudi drugi ne bodo verjeli vanj.

Morda se bodo dijaki spomnili na to resnico, ko se bodo čez nekaj mesecev intenzivno pripravljali na zrelstni izpit. Lepo bi bilo, ko bi v tistem prehodu iz solskega sveta v svet studija ali dela ocenjevalci za izprasevalnim omizjem verjeli vanje... (M.K.)

in za kaj ste delali in se trudili!«

NOVICE

Nagrade Julijske Alpe '97

V dvorani muzeja Revoltella so v sredo zvečer podelili letošnje nagrade Julijske Alpe '97. Prvo nagrado in tokratno umetniško upodobitev Kugyjeva cveta Scabiosa Trenta je prejel Giampaolo Penco za film Timavo: un fiume da proteggere (Timava: reka, ki jo je treba zaščititi, produkcija Videost). Nagrado za najboljšo režijo pa je ziriža dodelila Marjeti Kersic Svetel za film Credo (produkcija RTV Slovenija). In se najboljša predloga: ziriža je najboljšo ocenila predlogo filma Pod ledom Alesa Primčiča (produkcija Omega studio). Nagrada, letos so jo podelili ze cetrtic, zeli ovrednotiti filme avtorjev prostora Alpe-Jadran, osrednja tema del pa morajo biti gore oz. Julijske Alpe. Nagradni natečaj pa sodi v okvir mednarodnega filmskega festivala o gorah v organizaciji trzaskega pokrajinskega odbora sportno-rekreacijskega zdruzenja UIISP.

SSk o zastopanosti v dež. svetu

Dezelno tajništvo SSK bo priredilo danes ob 11. uri na svojem sedežu v Trstu, Ul. G. Gallina 5, tiskovno konferenco o problemu zastopanosti slovenske manjšine v dezelnem svetu Furlanije-Juljske krajine. Na srečanju s casnikarji bo predstavilo peticijo, ki jo je v teh dneh SSK vložila v dezelnem svetu za spremembo dezelnega volilnega zakona.

Tečajji slovenščine

Italijanski zavod za spoznavanje slovenskega jezika in kulture sporoča, da se bodo v ponedeljek, 24. t.m., pričeli nekateri tečajji slovenščine, ki se bodo odvijali vsak drugi teden v večernih urah. Poleg tega so na razpolago brezplačni tečajji za solnike, ki bi zeleli obogatiti svoje lekcije z elementi slovenske kulture. Za informacije in vpis se je treba obrniti na tajništvo zavoda v Ul. Valdirivo 30 v Trstu (tel. 761470) ob delavnikih od 17. do 19.30, razen ob sobotah.

Naravovarstveniki in Seastock

Danes ob 11. uri bo na sedežu Svetovnega sklada za naravo (WWF) v Trstu v Ul. Rittmeyer 6 tiskovna konferenca z naslovom: »Nacrt Seastock za plinsko skladišče v Zavljah: novi razlogi za ne«. Na srečanju s casnikarji bodo poleg predstavnikov WWF govorili trzaski voditelji naravovarstvene organizacije Legambiente ter predstavniki Mestnega jamstvenega odbora in Odbora Dolge krone.

Odkritje eksploziva

Včeraj so minerci vojne mornarice razstrelili stiri eksplozivna telesa (verjetno granate in izstrelke), ki jih je osebe miramarskega morskoga parka našlo v soboto okrog 50 metrov od obale, v visini nekdanjih miramarskih konjusic. Na področju, kjer so našli predmete, je morje globoko okrog 3 metre. Pristaniško poveljstvo je preko prefekture zaprosilo za poseg minercev, ki so takoj dopotovali iz Ancone, vendar zaradi slabih vremenskih razmer niso mogli takoj opraviti svojega dela. Včeraj popoldne pa so predmete odpeljali okrog dve milj daleč, kjer so jih razstrelili.

Še danes ugovori k SRN

Uprava občine Dolina sporoča, da danes zapade rok za predložitev pripomb in ugovorov k splošni varianti st. 14 k občinskemu SRN, ki je deponirana v občinskem tajništvu. Ob tej priliki bo sprejemni urad (protokol) odprt neprekinjeno od 8. do 18. ure.

SREČANJE KZ O NOVI VARIANTI DOLINSKE OBČINE

Gročana in Kraški park

V dolinski občini se v tem času ukvarjajo z novo varianto k občinskemu regulacijskemu nacrtu, ki med drugim predvideva prilagoditev dezelnemu normativu o naravnih rezervatih. V tem okviru je pred nedavnim potekalo srečanje občinskih upraviteljev s predstavniki Kmečke zveze, SDGZ, krajevnih srenj in lovcev, na katerem je prisla do izraza zaskrbljenost prebivalstva, ker bi po dezelnem zakonu prisle velike površine dolinske občine v območje naravnega rezervata, ali takoimenovanega Kraskega parka. Zadeva je se zlasti občutena v Gročani, kjer za razliko od drugih breskih vasi nimajo srenjske zemlje, temveč je vsa v zasebnih rokah Gročancev, kar pomeni, da bo na tem območju naravni rezervat obsegal izključno zasebno lastnino. Če upoštevamo, da se ravno Gročana, bolj kot kakršnakoli druga vas na Trzaskem, ukvarja s kmetijstvom in da ji torej namembnost zemljišč ni deveta briga, je vključevanje tudi kmetijski uporabnih površin v okvir Kraskega parka razlog za precejšnje nezadovoljstvo. Iz teh razlogov je Kmečka zveza priredila predsinocnjim na Gročani

srečanje s svojimi člani in lastniki zemljišč. Razprava je bila seveda zelo občutena in ce je po eni strani pokazala, da je za občane nova varianta sprejemljiva kar zadeva kmetijski normativ, je po drugi podčrtala nezadovoljstvo glede vinkulacij, ki bi jih gročanski zasebni zemljiški lastniki prinesel naravni park, saj bi sila omejil svobodno kmetijsko podjetništvo.

Kako potemtakem iz te zagate? S srečanja je izšla enotna zahteva, da se izdela ugovor proti name ram o tako široko zasnovanem naravnem parku na tleh dolinske občine ter da se pritisne na dezelno upravo, da bi naravni park omejila samo na Dolino Glinščice in da bi vso ostalo površino, zlasti zasebna zemljišča, vključili v kmetijsko območje.

JAVNO SREČANJE / TRST, FJK IN EU

Trst in FJK imata velike možnosti

Illy: Italija mora zagotoviti slovenski manjšini zakonsko zaščito

Trst in FJK imata dobre perspektive znotraj EU, a si je treba zavhati rokave. To je izšlo z včerajšnjega srečanja v okviru tečaja, ki ga je priredil center za ekonomsko-socialne studije Evropski dialogi o združenju Evropski za več kot sto učiteljev oz. profesorjev višjih in nižjih srednjih sol.

Tema srečanja je bila »Trst, Dežela in Evropa«, o cemer je uvodoma sprego-

voril predsednik centra Giorgio Rossetti. Obcinstvu je orisal rojstvo EGS (protiutez vzhodno-evropske SEV - svet za gospodarsko pomoč) in njeno delovanje vse do padca berlinskega zidu ter povedal, da predstavljata Trst in FJK se vedno evropsko mejo (ne več politično-ekonomsko, ampak jezikovno). Dezelni odbornik za odnose z EU Isidoro Gottardo je podčrtal vaz-

nost evra in izpostavil problem carin FJK (2.000 delovnih mest) in vojaških kasarn. Vprašal se je tudi, ali ima se smisel, da je FJK Dezela s posebnim statutom. EU predstavlja velik izziv, a so v FJK potrebni novi zakoni (npr. na področju solstva), polemično pa je povedal, da bi morali v FJK bolj vlagati in ne samo povpraševati EU po prispevkih. Srečanje je zaključil zupan Riccardo Illy, po mnenju katerega ima Trst nove priložnosti, za kar mora izkoristiti svojo strateško lego in postati vplivnejši na zaledje. Možno je ovrednotiti pristaniški promet, industrijo, trgovino, uvoz-izvoz, znanstveno raziskovanje, turizem in kulturo, za to pa je potrebno izboljšanje infrastrukture.

Posebej je zupan poudaril, da je eden od pogojev za vstop Trsta v Evropo zagotovitev zakonske zaščite slovenski manjšini. A.G.

Kraški umetniki na Opčinah

Ze od samega začetka je Zdruzenje »Insieme a Opicina - Skupaj na Opčinah« pozorno na krajevna ekonomska dogajanja. Od letos je prisotno tudi na kulturnem področju.

Z namenom, da bi ovrednotili Kras in njegove tradicije, je Zdruzenje v sklopu »Božičnega nagrajnega zrebanja 1997« organiziralo prvo razstavo Kraški umetniki - Skupaj na Opčinah v sejni dvorani Zadrzne Kraske Banke, v ul. Ricreatorio st. 2. Razstavo bodo odprli jutri ob 17. uri.

POBUDA KDO SO DRUGI / PREDSTAVITEV V GLEDALIŠČU MIELA

Odkrivanje »drugih« prinaša letos štiri zanimive dogodke

Organizatorji so ZSKD, Bonawentura in Istria - Prireditev tudi v Gorici

V drugo z željo, da bi srečanje postalo tradicionalno: včeraj so v gledališču Miela predstavili drugo izvedbo prireditve Kdo so drugi, ki jo tokrat organizirajo Zveza slovenskih kulturnih društev v Italiji, zadruga Bonawentura in kulturni krozek Istria. Z drugo izvedbo se je torej krog organizatorjev razširil, saj sta lansko, posvečeno Aleksu Langerju, priredili ZSKD in zadruga Bonawentura.

Na včerajšnji predstavitveni konferenci so prireditelji zeleti predvsem naglasiti pomen prireditve, ki v sodelovanju med različnimi organizacijami skuša predstaviti Trstu in letos deloma tudi Gorici nekaj drugačnega kulturnega utripa oz. druge, ustvarjalce in nosilce kulture, ki navadno ne najdejo prostora v bolj klasično zasnovanih pobudah. Letošnji niz obsega štiri dogodke, prvi bo v goriskem Kulturnem domu, medtem ko se bodo ostali trije odvijali v gledališču Miela. Niz se bo začel in zaključil z gledališko predstavo Merima - Non est salus nisi in fuga, ki jo je Barbara Della Polla priredila po knjigi Sarajevu preko ogledala novinarke sarajevske Oslobodjenja Merime Hamulić Trbojević. Barbara Della Polla je tudi interpretka zanimivo zasnovane igre, ki so jo že večkrat prikazali v Trstu, letos poleti pa tudi na Mittelfestu. Merima bo v tokratnem nizu prvi na sporedu v torek, 25. novembra v goriskem Kulturnem domu, v Trstu pa

13. in 14. decembra na Zelezniski postaji na Marsovem polju.

Osrednji dogodek letošnje pobude bo fotografska razstava Sebastiaa Salgada Podobe tragedije in upanja. Razstavo je omogočil Visoki komisarjat za begunce pri OZN (ACNUR) v sodelovanju s trzaskim občinskim odborom in kulturo in organizacijo Admira Enriche Viganò. Kot je bilo povedano, je Trst eno prvih izbranih mest, v katerih bodo prikazali prvi del obsirne fotodokumentacijske akcije o velikih migracijskih tokovih ob koncu tega tisočletja, za katero je znanega brazilskega fotografa zadolžil prav Visoki komisarjat. Fotografsko razstavo bodo odprli v sredo, 26. novembra (odprta bo do 17. decembra).

V petek, 28. decembra bosta na vrsti kar dva dogodka: ob 16.30 bo okrogla miza z zgornjim naslovom Pluralizem kultur - protistrup nacionalizmom, partikularizmom in odcepitvenim gibanjem, ob 21. uri pa bo nastopil Vlado Kreslin z Beltinsko bando. Na popoldanski okrogli mizi bodo govorili Ciril Zlobec, slovenski pesnik in pisatelj, Paolo Rumiz, trzaski novinar in pisatelj, Loredana Boljun, predsednica istrske regije, in Ace Mermolja, pisatelj in predsednik ZSKD, pisemni prispevek pa bo poslal Carlo Tullio Altan. Če se bodo popoldne prepletala mnenja, pa bo zvečer prisla do izraza zanimiva »mešanica« rocka, jazza in slovenske ljudske glasbe. (bip)

Organizatorji so včeraj predstavili drugo izvedbo skupne pobude (foto KROMA)

JUTRI IN V NEDELJO

Gorjanski taborniki na obisku v zamejstvu

Taborniki Rodu modrega vala bodo jutri, 22. in v nedeljo, 23. novembra gostili Rod gorjanskih tabornikov. To bo priložnost, da prijateljem iz Novega mesta približajo Trst in Gorico, da jih seznanijo s tu zvečim slovenskim življenjem.

Pricakujejo približno stiriideset tabornikov, ki si bodo v teh dveh dneh ogledali Narodno in studijsko knjižnico, Rizarano, trzaski Kulturni dom, kjer bodo imeli priložnost, da slišijo nekaj o zgodovini, gledališču, radiu, televiziji, mladinskih organizacijah in tisku Slovencev v Italiji. Popoldne se bodo sprehodili po dolini Glinscih, večer pa bo namenjen družabnosti.

Po ogledu Krške hise se bodo v nedeljo podali na Gorisko. V tamkajšnjem Kulturnem domu bo tekla beseda o organiziranosti (poudarjena bosta sport in kultura) naše manjšine. S kosilom in sprehodom ob Doberdobskem jezeru bo tega prvega (in upamo ne zadnjega) srečanja s taborniki iz Novega mesta se prekmalu konec.

ZPP

Predstavili razstavo »Železarna 1897-1997«

Sto let skedenjske železarne na fotografijah in raznih dokumentih: razstavo, ki jo bodo sicer porazdelili v nekaj manjših prikazov, so na pobudo trzaskega občinskega odbornišva za kulturo in v sodelovanju s Krozkom Ferriera pripravili trzaski mestni muzeji. Po včerajšnji predstavitvi v občinski palaci bodo zgodovinski del razstave slovesno odprli v ponedeljek popoldne ob 17.30 v Občinski galeriji na Trgu Unità. Prikaz o tehnološkem razvoju skedenjskega obrata bo na ogled v hali Tergesteja, medtem ko bodo v skedenjski Etnografski muzeji namestili didaktični del razstave.

TRST / JAVNA SKUPŠČINA

Zeleni nezadovoljni z delom Illyjeve uprave

Trzaska federacija zelenih ocenjuje, da trzaska občinska uprava z zupanom Illyjem na celu odločno premalo dela na področju varovanja okolja in kvalitete življenja v mestnem okolju. Se več. Nekateri njeni ukrepi po mnenju zelenih grede celo v nasprotno smer. Med temi velja posebej omeniti ureditev treh začasnih parkirišč proti placilu na trgih Venezia in Libertà ter v Ul. Rossini v Trstu, kakor jih predvideva nedavna odredba zupana Illyja oziroma odbornice za urbanistiko in okolje Barduzzijeve. To naj bi bilo v navzkrižju s samimi programskimi smernicami občinske uprave, odobrenimi v občinskem svetu, po katerih bi morali razširiti območja za pesce ter preurediti območja omejenega avtomobilskega prometa.

Vse to so zeleni podrobno povedali in obrazložili na javni skupščini,

ki so jo priredili sinoči v konferenčni dvoranci hotela Continentale v Trstu. Zasedanje je uvedel glasniki zelenih Sergio Zucchini, na njem pa so govorili se trzaski občinski svetovalec zelenih na listi Oljke Alberto Russignan, načelnik skupine Oljke v trzaskem občinskem svetu Giorgio De Rosa ter deželni svetovalec zelenih Paolo Ghersina. Russignan je napovedal, da bo v občinskem svetu predstavil resolucijo, s katero bo zahteval preklic sporne odredbe o ureditvi treh začasnih parkirišč, kakor tudi ustanovitev odbornišva ali agencije za mestno mobilnost, kot je izrecno predvideno v zupanovem upravnem programu. Načelnik De Rosa se je s pobudo zelenih strinjal, Ghersina pa je Russignanovo stališče se zaostrial in se vprašal, ali ne bi kazalo, da bi se upravna večina v trzaskem občinskem svetu »avtosuspendirala«.

Na Opčinah večer posvečen liku in delu Ivana Roba

Drvi bo v openskem Prosvetnem domu večer posvečen Ivanu Robu. Na prireditvi, ki se bo pričela ob 20. uri, bosta o pesniku in prozaistu spregovorila Robov vrstnik in prijatelj Igor Torkar in prof. Matjaz Kmecl. Večer prireja Knjižnica Pinko Tomazič in tovarishi, ki deluje v okviru openskega društva Tabor in ki z nocojšnjim večerom nadaljuje niz zanimivih prireditev.

Ivan Rob se je rodil v Trstu leta 1908, leta 1943 pa je padel kot talec. O njem in njegovem umetniškem delu sirsa slovenska skupnost ne ve veliko, zato je pobuda openske knjižnice toliko bolj hvalevredna. Pričevanje Robovega prijatelja in oris Matjaza Kmecla bo dopolnilo branje odlomkov iz Robove knjige Zivljenje in delo. Odlomke bodo prebrali člani dramske skupine SKD Tabor.

Veselo martinovanje Bazovcev

V nedeljo, 16. novembra so tudi Bazovci martinovali. V organizaciji KD Lipa se je skupina vaščanov in prijatejev podala na Kras. Ogledali so si Spalovo galerijo, razsatvo slik o Krasu, krasko hiso, Ferrarjev vrt in vas Stanjel. Zvečer pa so jih pogostili v gostilni »Grča« v Hrusevici (na sliki - Foto Komar). Okusili so tipične krške jedi v okviru ponudbe Mesec krške kuhinje. Po večerji so se zabavali ob zvokih harmonik in petju. (rica)

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK, 21. novembra 1997

MARIJA

Sonce vzide ob 7.18 in zatone ob 16.25 - Dolzina dneva 9.07 - Luna vzide ob 23.40 in zatone ob 12.51

Jutri, SOBOTA, 22. novembra 1997

JEZDIMIR

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 5,1 stopinje, zračni tlak 1009,1 mb pada, veter 17,6 km na uro vzhodnik, vlaga 45-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 13,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Cheyenne Virneri, Giorgia Silli, Giovanni Mauri, Luca Sorina, Marco Cavaliere, Antonio Sartoretto, Ilaria Zornada.

UMRLI SO: 23-letni Luca Toffonelli, 87-letna Gelinda Lambruschino, 63-letni Italo Degrassi, 66-letna Iolanda Carli, 76-letni Vincenzo Rocco, 78-letna Linda Fabris, 50-letna Nevea Michelazzi, 76-letni Giuseppe Degrassi.

LEKARNE

Od TORKA, 17. do SOBOTE, 22. novembra 1997

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Largo Sonnino 4 (tel. 660438), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 828428), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

Sesljan (tel. 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Largo Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg S. Giovanni 5, Milje - Mazzinijev drevored 1.

Sesljan (tel. 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

NAZIONALE 2 - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »Il quinto elemento«, i. Bruce Willis.

NAZIONALE 3 - 15.45, 17.50, 22.00, 22.15 »Speed 2 - Cruise Control«, i. Sandra Bullock.

NAZIONALE 4 - 15.30, 17.45, 19.55, 22.15 »The Pace maker«, i. George Clonney.

MIGNON - 16.00, 22.00 »Quella viziosa erotica di mia moglie«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 19.55, 20.15, 22.10 »MIB - Man in Black«, i. Tom Lee.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Hana-Bi«, r. Takeshi Kitano.

ČESTITKE

Sedaj imamo v naši družbi novo profesorico matematike ALJO, tako da noben račun ne bo več problem. Iskrene čestitke - Patrik, Klarisa in Dario.

IZLETI

50-LETNIKI ZGONISKE OBCINE organizirajo v nedeljo, 23. novembra avtobusni izlet, s kosilom, v Benecijo. Za vse informacije in prijave se čimprej javite na tel. st. 229126 (Boris Grilanc) in 220322 (Sonja Bandi).

SKD F. PRESEREN iz Boljunca prireja v nedeljo 30. novembra, izlet z osebnimi avtomobili na Sneznik. Prijave do 25. t.m., na tel. st. 228438 od 14. do 15. ure.

50-LETNIKI DOLINSKE OBCINE organizirajo 30. novembra avtobusni izlet s kosilom. Za informacije in prijave se čimprej javite na tel. st. 231954, 228302 ali 810778.

KD OTON ZUPANCIC - Standrez organizira v nedeljo, 7. in v ponedeljek, 8. decembra, dvodnevni izlet z avtobusom na Stajersko. Ogled ptujske in ljuto-merške kleti z degustacijo vin ter ogled pivovarne Lasko. Dodatne informacije in vpisovanje pri Eriki, tel. 0481-21065.

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE obvešča, da so na razpolago informacije o NOVOLETNIH IZLETIH za studente v London, Krakov, Prago, ter na Irsko. Izlete organizira Studentska organizacija Univerze v Ljubljani. Informacije na sedežu Slovenske prosvete, ul. Donizetti, 3 Trst ali na tel. st. 370846 (urad Slovenske prosvete) od poned. do pet. od 9. do 17. ure.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVO ZNANSTVENEGA IN KLASICNEGA LICEJA »F. PRESEREN« sporoča, da bodo v solskih prostorih popoldanske govornilne ure v ponedeljek, 24.11.97 (za trienjski znanstvenega liceja), ter v petek, 28.11.97 (za bienijsko klasično) od 18. do 20. ure.

DTTZG »Zige Zoisa« vabi danes, 21.11.1997 ob 20. uri v Kulturni dom, ul. Petronio 4, na proslavo ob 250. obletnici rojstva barona Zige Zoisa.

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, posluje vsak torek in četrtek, od 16. do 17.30.

KINO

ARISTON - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 »Carne tremula«, r. Pedro Almodovar, i. Francesca Neri, Angela Molina.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.40, 19.50, 20.00, »Il dolce domani«.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Fuochi d'artificio«, r. L. Pieraccioni.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.05, 18.45, 22.15 »Il quinto elemento«, r. Luc Besson, i. Bruce Willis.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.05, 18.20, 20.30, 22.15 »Anaconda« Herrer.

N nuova banca di credito di trieste
BCTKB nova trzaska kreditna banka

DTTZG ŽIGE ZOISA,

ob 250. obletnici rojstva barona Žige Zoisa,

VABINA

SLAVNOSTNO AKADEMIJO

ki bo danes, 21. 11. 97, ob 20. uri
v Kulturnem domu, Ul. Petronio 4.

*Dramski, glasbeni in znanstveni prikaz
te vsestranske osebnosti bodo oblikovali
priznani umetniki in kulturniki*

PRIREDITVE

SLOVENSKI KULTURNI KLUB (Ul. Donizetti 3) vabi jutri, 22. t.m., ob 18.30, na ogled filma Jerry Maguire (igra Tom Cruise).

SKD PRIMOREC ima v gosteh Malo trzasko kaba-retno bando z igro »Tier-ra, dentierra y libertad« jutri, 22. t.m., v Ljudskem domu v Trebcah. Izrabite priliko, ker je to zadnji njihov nastop.

KD KRASNO POLJE - Grocana - vabi jutri, 22. t.m., ob 20.30 v Srenjsko hišo na Groceni na celovečerni koncert Trzaskega okteta.

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ Nova Gorica bo jutri, 22. in v nedeljo, 23. t.m., pripravila Revijo pihalnih orkestror Goriske. Na sobotni reviji, ki bo v Kulturnem domu v Novi Gorici ob 20. uri bodo nastopili: Pihalni orkester »Kras« (Doberdob, Pihalni orkester Vogrsko, Goriski pihalni orkester Nova Gorica in Big band GD »Nova« Nova Gorica. V nedeljo, ob 16. uri pa se bodo v Delavskem domu v Desklah predstavili: Pihalni orkester PD »France Bevk« Prvacina, Pihalni orkester »Goriška Brda« Dobrovo, Mladinski pihalni orkester GD »Nova« Nova Gorica in Pihalni orkester DPD »Svoboda« Anhovo.

PROSVETNI DOM OPCINE - V nedeljo, 23. t.m., ob 18. uri, koncert v okviru Openskih glasbenih srečanj. Nastopila bosta Stanko Praprotnik (prva trobenta Simfoničnega orkestra RTV Slovenije) in Luca Ferrini (klavir).

SLOVENSKA GLASBENA SOLA - Koncertna pobuda Rojan vabi na 2. jesensko glasbeno srečanje mladih, ki bo v nedeljo, 23. novembra, ob 18. uri, v rojanskem Marijinem domu (Ul. Cordaroli 29). Spored bodo oblikovali učenci, ki obiskujejo nižjo stopnjo glasbenih sol ter že priznani mladi glasbeni poudarjalci iz nase dežele in iz Slovenije.

KD LIPA iz Bazovice vabi v nedeljo, 23. novembra, ob 17. uri, v kinodvorano na družabni popoldan. Sodelujejo: Tamburaski ansambel KD F. Preseren iz Boljunca in dramska skupina KD Kraski dom z Repentabro z igro Vinka Möderdorferja »Stirje letni casi«. Vabljeni!

V NEDELJO, 23. t.m., bo na Brcah v Dolini tradicionalno martinovanje in 50-letnica vodovoda. Slovesno sveto maso v cerkvi sv. Martina bo daroval skofov vikar msgr. Franc Voncina ob 14. uri. Po sveti masi pri Kuritah na Brcah bomo praznovali 50-letnico tamkajšnjega vodovoda. Zapel bo MoPZ

Valentin Vodnik in zenska pevska skupina Stu ledi. Za veselo razpoloženje bo poskrbel ansambel Long zlnuk. Vabljeni!

SKD TAVOR - Opcone - Prosvetni dom - V torek, 25. novembra 1997, ob 20. uri odprtje razstave CECILIE ČERNE. Predstavitelj Jasna Merku. Na večeru sodeluje kitarist Edi Stefancic. Vljudno vabljeni!

BARKOVLJANSKO DRUŠTVO prireja v Vili Primc na Greti koncert vokalne skupine Resonet, ki jo vodi Aleksandra Pertot, v cetrtek, 27. t.m., ob 20.30.

OBVESTILA

OB 50. OBLETNICI USTANOVITVE je na Pedagogskem liceju »A.M. Slomšek« v Trstu, ulica Caravaggio 4, razstava fotografij od leta 1947 do danes. Razstava je odprta vsak delavnik od 8. do 14. ure in bo odprta do sobote, 29.11.1997.

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE (Ul. Donizetti 3) obvešča, da bo tečaj pisne slovensčine na visoki stopnji danes, 21. t.m., za prvo skupino in v petek, 28. t.m., za drugo skupino tečajnikov. Zacetek ob 20. uri.

VZPI-ANPI - Kriška sekcija »Evald Antoncic Stojan« v sodelovanju s PD Vesna priredi danes, 21. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu »Albert Sirk« v Križu SREČANJE S FRANCEM BOZJAKOM na temo: »Kako s primer-no prehrano do zdravja«.

KJIZNICA P. TOMAZIC IN TOVARISI - danes, 21. novembra '97, ob 20. uri srečanje: IVAN ROB - pesnik in prozaist. O njegovem življenju in delu bosta spregovorila pisatelj, Robov vrstnik in prijatelj IGOR TORKAR ter prof. MATJAZ KMECELJ. Odlomke iz knjige Ivan Rob - življenje in delo bodo brali Drago Garrup, Kostanca Filipovic, Lidija Sosic in Armando Skerlavaj.

S I N D I K A T UPOKOJENCEV iz Rocola, ul. Pasteur 3/a, obvešča vse upokojence včlanjene in nečlanjene svojega okrožja, da se udeležijo volitev za odbritev ali neodbitvev sindikalnega predloga vladi za socialno reformo. Urnik: vsak dan, razen sobote, od 9. do 12. in od 16. do 18. ure do 26. t.m. Javni zbor o tem bo potekal danes, 21. t.m., ob 10. uri.

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE vabi vse mlade na udeležbo na 4. STUDENTSKEM SHODU, ki bo v Sentvidu pri Ljubljani jutri, 22. t.m. Na sporedu bodo sportne igre (zacetek ob 13. uri), predavanje mag. Mance

Kosir, mladinska masa in ples. Na shod bomo odšli z osebnimi avtomobili. Kdor se zeli pridružiti zamejski odpravi, naj se javi na tel. st. 370846 (urad Slovenske prosvete) od ponedeljka do petka, od 9. do 17. ure.

KRD DOM BRISCIKI vabi na tečaj vezenja (stikanja), ki se odvija na društvenem sedežu vsak cetrtek, od 17. do 19. ure.

OPENSKI PETDESETLETNIKI so vabljeni na večerjo k Furlanu, jutri, 22. t.m., ob 20.30. Prijave pri Magdi (Ulgheri-Pavat), pri Sonji (Heart) in na tel st 211691 v večernih urah.

KD FRANCE PRESEREN iz Boljunca vabi na predstavitev nove knjige Borisa Pangerca »Crno zlato«, ki bo v nedeljo, 23. t.m., ob 17. uri v sprejemnem centru gledališča »F. Preseren« v Boljuncu. Knjigo in avtorja bo predstavil pesnik Ace Mermolja. Vabljeni!

VZPI-ANPI Devin-Nabrezina in SKD VIGRED vabita na proslavo ob 50. obletnici odkritja spomenika padlim v NOB, ki bo v nedeljo, 23. t.m., ob 15. uri v Sempolaju. Nastopajo recitatorji SKD Vigred in TPPZ P. Tomazic. Ob priliki bo odprta zgodovinska razstava v prostorih bivše konzulte do 30. t.m., od 17. do 19. ure.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAZENCEV vabi v ponedeljek, 24. novembra, na večer posvečen stoletnici skedenjske železarne. Na sporedu bodo dokumenti, pričevanja in videoposnetek. Zacetek ob 20.30.

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE opozarja vse mlade na 31. Teološki tečaj (ciklus predavanj, ki so odprta široki javnosti). Predavanja bodo potekala od 24. do 28. novembra vsak večer ob 19.30 v dvorani Teološke fakultete, Poljanska 4, v Ljubljani. Vstop je prost, ni se potrebno predhodno prijaviti. Program: dr. Ivan Stuhec (Izberi življenje), dr. Vinko Potocnik (Osvoboditev od strahu ali kako vstati od mrtvih), p. dr. Marko Rupnik (Ce na razpotju zgrešim), dr. Walter Maccantelli (Spiritizem, okultizem in satanizem v modernem svetu), p. dr. Christian Gostecnik (Tudi ti sto, cesar ne ves, lahko boli), dr. Jože Krasovec (Psalmist na razpotju: odločitve za prerojeno), dr. Boris A. Novak (Etika teže pot), dr. Janez Zorec (Clovek: namen ali naključje), dr. Tone Jamnik (Med pragmatičnim liberalizmom in odgovornostjo za bližnjega), dr. Hanez Mlakar (Realna virtualnost in Božje okolje). Informacije na sedežu Slovenske prosvete, ul. Donizetti, 3, Trst, ali na tel. st. 370846 (urad Slovenske prosvete - od ponedelja do petka, od 9. do 17. ure).

GLASBENA MATICA TRST vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1997/98 vsak dan razen sobote na GM, ul. Manna 29. Informacije od 10. do 12. ure na tel. 418605.

SLOVENSKI KLUB sklicuje redni občni zbor v torek, 25. novembra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem skicanju v Gregorčičevi dvorani. Na dnevnem redu poročila, razprava, volitve odbora in razno. Vabljeni vsi,

ki bi zeleli z drobnim doprinosom odpreti nove možnosti za dialog ob aktualnih vprašanjih.

SKD FRANCE PRESEREN iz Boljunca prireja v cetrtek, 27. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih gledališča predavanje prof. Sonje Gregori »Tibet, dezela na strehi sveta«. Vabljeni!

40-LETNIKI IZ TRZASKE IN GORISKE!!! Obvesčamo vas, da bo naša nepozabna večerja z glasbo v soboto, 29. novembra 1997, s pričetkom ob 20.30 v restavraciji »Krizman« v Velikem Replju. Za informacije in vpisovanja nujno telefonirajte na sledeče številke vsak dan od 19. do 20. ure: Karlo Ferfolja (214590), Renzo Milic (327019), Pavel Sosic (201291), Elder Svab (200950), Mariza Santi (228604) in za gorisko Aldo Jarc (0481/78366).

KUD MAGNET prireja likovne tečaje za odrasle v prostorih srednje sole Igo Gruden v Nabrezini v jutranjih, popoldanskih in večernih urah, od novembra do konca aprila. Kdor bi se se zelel vpisati naj pohiti. Na razpolago je se nekaj mest za tečaj strukture likovne govornice, ki ga bosta vodila slikarka Ani Tretjak in grafični oblikovalec Leonardo Calvo, ter za keramično delavnico Anice Pahor. Vse potrebne informacije lahko dobite na tel. st. 220680 ali 220202.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO v Trstu razpisuje svoje enajsto Studijsko stipendijo iz sklada »Mihael Flajban«. Stipendija bo znašala 3.000.000 lir za prvi letnik in 2.500.000 lir za vsako nadaljnjo leto redne študijske dobe, v kolikor bo dobitnik zadostil pogojem pravilnika. Stipendija je namenjena slovenskim zamejskim visokosolcem, ki se bodo vpisali na univerzo v akademskem letu 1997-98. Podrobnejša pojasnila dobite na sedežu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, ulica Mazzini 46/I, tel. 631203, ob cetrkih od 16. do 18. ure. Rok zapade 30. novembra 1997.

SLOVENSKI DIJASKI DOM »Srečko Kosovel« obvešča, da je v teku vpisovanje za zimovanje, ki bo potekalo od 27. 12. 97 do 3. 1. 98 v KRANJSKI GORI. Zimovanje, na katerem bo tudi organiziran tečaj smučanja za zacetenike in najmlajše, se lahko udeležijo otroci od 6. do 18. leta starosti. Morebitne informacije dobite v upravi dijaškega doma, ul. Ginnastica 72; tel. 573141 ali 573142.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da je vsak torek, petek in sobota na razpolago svetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije od ponedeljka do petka na st. 212289 v dopoldanskem času.

SK DEVIN obvešča, da je se nekaj prostih mest, v okviru noveletnega zimovanja od 1. do 6. januarja '98 v smučarskem središču Falcade. Informacije nudi tajništvo, vsak večer na tel. 2916004.

SK BRDINA sporoča, da je možno vpisovanje za zimovanje na mariborskem Pohorju se v ponedeljek, 24. novembra od 20. do 21. ure in v ponedeljek, 1. decembra, od 19. do 21. ure, na sedežu kluba - Proseška ul. 131 Opcone, tel.: 212859.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

TRGOVINA V TRSTU isče mladega skladišnika (maks. 23 let), obvezno znanje slovensčine in hrvaščine ter vozniško dovoljenje. Tel. st. 229458 (ob uri kosila) in 420211 (v jutranjih urah).

V CENTRU SESLJANA dajem v najem pisarno 80 kv.m. Tel.: 299755.

PRODAM za avtomobil mercedes 200E verige ter kompletne gume za sneg v zelo dobrem stanju. Tel. 040/327240.

PRODAJAMO drva za kurjavo. Tel (0481) 884161 v večernih urah.

GOSPA nudi pomoč kot hišna pomočnica. Tel. 040/280761.

PO IZJEMNO NIZKI CENI prodam komplet smuči in smučarskih cepljev st. 38. Zainteresirani naj telefonirajo v večernih urah med 20. in 21. uro, na tel. st. 040/417120.

ZAPOSILIMO mizarja ali vajenca. Izdelujemo in montiramo lesene strehe. Tel. st. 040/228877.

FRIZERSKI SALON CECILIA Melchionna v Boljuncu nudi v novembru in decembru, ob prvi obletnici delovanja v novem salonu, strankam izredno priloznost - friziranje po 10.000,- lir.

ISCEMO VESTNEGA vajenca oz. vajenka za slaščičarno. Tel. 213055.

PRODAM 3 leta star Audi 100 S4 turbo 2200. Tel. 0330405836.

TRGOVSKO PODJETJE s pohistvom PUPIS s.r.l. - Sesljan isče urnega mladca za vskladiscenje, razvoj in montažo pohistva. Poleg z zakonom določenih pogojev kandidat mora izpolnjevati se naslednje: znanje italijanskega in slovenskega jezika - imeti sofersko dovoljenje B kategorije - spretnost v uporabi ročne orodja mizarstva - znanje za izpostavljenje primopredajnih dokumentov za blago v prevozu in skladiščenju. Gre za delovno razmerje s polnim delovnim časom za določeno in nedoločeno dobo, ostalo po dogovoru. Pisne ponudbe poslati na PUPIS s.r.l. 34019 - Sistiana, S.S. 14, st. 59/B. za razgovor po telefonu 040-299269.

ISCEM v okolici Trsta, stanovanje v najem, z dvema spalnicama in veliko kletjo, brez centralnega gretja, 90 kv. m., za približno 600.000 lir mesecno. Tel. 363303 ali 373812.

COS PINKA TOMAZICA v Trebcah potrebuje rabljene pisalne stroje. Prosimo zasebnike, podjetja in ustanove, ki bi rade odstopile se delujoče stroje, naj nas pokličejo od ponedeljka do petka, od 8.15 do 16.15 na st. 214300. Ze v naprej se vam zahvaljujemo.

PRODAM zemljišče ob robu Brd s 500 trtami in njivo. Informacije na tel. (0481) 884107.

MIRIAM IN PETRA obvesčata cenjene stranke, da sta prevzeli trgovino s sadjem in zelenjavo na trgu Giotto. Vljudno vabljeni!

PONUJAM RESNO in neodvisno možnost za zaposlitev v prostem času. Ne gre za prodajo po hisah. Svoje ponudbe z osebnimi podatki in telefonsko številko naslovite na postni predal st. 38, 34018 - Dolina. Ponudba velja tudi za slovenske družavljanje.

V NEDELJO, 9. NOVEMBRA je v Brdih zbežala se precej velika crno-rjava koza z dolgimi rogovi. Ce jo kdo vidi, prosimo, da pokliče na tel. st. 0481/884097.

PRODAM STEDILNIK z napravom za ogrevanje grelcev na vodo, v dobrem stanju. Tel. 228547.

PRODAM pralni stroj Zanusi, inox, zmogljivost 10 kg, deluje z električnim tokom 220 in 380 V, v dobrem stanju. Tel. 228547.

V DOLINI dajemo v najem prtilčne prostore primerne za urad ali skla-

disce. Tel. 228519, od 13. do 14.30.

BERTO TONKIC je na Trzaski cesti st. 25 v Doberdolu odprl osmico. Toci belo in crno vino ter nudi domac prigrizek.

PRI KUKUKOVIH v Doberdolu so odprli agriturizem. Zaprto ob torkih in sredah. Tel. 0481-78140.

OSMICO je v Nabrezni st. 8 odprl Usaj.

OSMICO je odprl Colja Jozko, Samatorca 21.

KMECKI TURIZEM SKERLJ, Salez 44, je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah. Tel. 229253.

MILIC V ZAGRADCU je odprl kmecki turizem. Zaprto ob torkih. Tel. 229383.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svara, Trnovca 14, tel. 200898.

OSMICO je v Borstu odprl Igor Barut.

OSMICO je odprl v Dolini Mario Zerjal.

PRISPEVKI

V spomin na mojo nepozabno hčerko Fedoro, na brata Kiljana in na mamoo daruje Hermina 25.000 lir za zbor Jadran iz Milj in 25.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Ob 20. obletnici smrti dragega moža Alojzija Zagarja daruje žena Danica (Padrice) 50.000 lir za KD Slovan.

V spomin na bivšega sosedo Maksa Bone daruje Zora Kocman - Sardoc 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

V spomin na gospo Marijo Orel vd. Jerina darujeta Marija in Adriano 50.000 lir za Dijaski dom S. Kosovel.

V spomin na gospo Marijo Orel Jerina darujeta Sofija in Filip 50.000 lir za Dijaski dom S. Kosovel.

V počastitev spomina ljubljenega brata Edija Rustja darujejo brat Nino in družina Polduzzi 100.000 lir za spomenik padlim v NOB v Gabrovcu.

V spomin na Vladimira Kendo, Marijo Jerina, Nika Skamperle in strica Riccarda Fantini darujeta Elci in Lojze Abram 30.000 lir za SD Bor, 30.000 lir za Dijasko matično, 30.000 lir za KD Skamperle in 30.000 lir za Skupnost Družina Opcone.

V spomin na dragega Davota Kosuta darujejo Luci, Ani, Anita, Annamaria, Marcelina, Liana, Dusanka, Marcela, Ilde, Julka, Giudita, Grozdana in Alba 140.000 lir za SD Vesna.

Namesto cvetja na grob Davota Kosuta darujeta Grazia in Mario 25.000 lir za SD Vesna.

Namesto cvetja na grob Davota Kosuta darujeta Ardemia in Gigi 20.000 lir za SD Vesna.

Ob deseti obletnici smrti Vitoria Kalina daruje žena Vilma 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na brata Gabrijela daruje Rosana z Maksijem, Jasno in Zivo 100.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

V spomin na Sergia Vatovca daruje Maksi Komar z družino 50.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

V spomin na Maria Hrvatica daruje Maksi Komar z družino 50.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

V spomin na Janka Gustina darujeta Oskar in Nives Sedmak 50.000 lir za SK Kras.

V spomin na Janka Gustina darujeta Sonja in

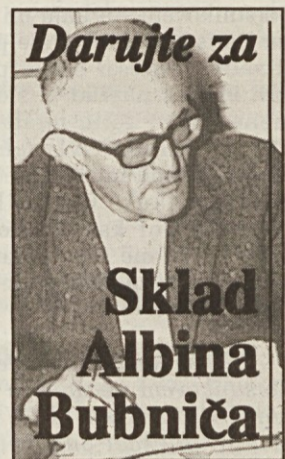
Mario Milic 50.000 lir za SK Kras.

V počastitev spomina dragega Sergia Vatovca darujejo soletniki, prisotni na pogrebu, 325.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na nono Zoro Pertot daruje Vojko 200.000 lir za SD Sokol in SKD Igo Gruden ter 100.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

Egidij Vrsaj daruje 100.000 lir za Knjiznico Pinko Tomazic in tovarisi.

V spomin na dragega brata Gabrijela darujeta

Tizianine kolegice iz sole pri vrta pri Sv. Ani 75.000 lir za cerkev v Strparju.

V spomin na Davota Kosuta darujeta Breda in Ladko 20.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB.

Ob deseti obletnici smrti Iva Tenceta se ga spominjata Kristina in Majda ter darujeta 20.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB.

Namesto cvetja na grob Davota Kosuta darujeta Kristina in Majda 20.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi in mučni bolezni zapustila naša draga

Jolanda Krajc vd. Vidau

Pogreb bo jutri, 22. novembra, ob 12.20, iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v trebensko cerkev.

Zaljuči mama Irma, teta Slava in stric Miro z družinama, družina Dragoni, svak Pavel z družino ter ostalo sorodstvo.

Iskrena zahvala dr. Jevnikarju za vsestransko nego in pomoč.

Namesto cvetja darujeta v dobrodelne namene.

Trebce, Opcone, Trst, Bane, Melbourne, 21. novembra 1997

Jolanda, tvoja prijazna beseda in tvoj nasme h bosta vedno ostala v naših srcih

Danica, Giorgio in Sonja

Ob izgubi drage sestre izrekamo občuteno sožalje profesorju Jozefu Spehu ravnatelj, učno in neucno osebje DTTZ »Žige Zoisa«

OBVESTILO BRALCEM IN NAROCNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMR TNICE, OKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, CESTITKE

in nasplošno vsa obvestila v uredništvu Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu 040/7796333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do sobote od **10. do 15. ure**

INTERVJU / ADRIJAN RUSTJA

Kritično o gledališču in tudi o priznanjih

Igralca so nagradili na Borštnikovem srečanju

»Po tekmovalni premieri na Borštnikovem srečanju mi je režiser Boris Kopal rekel: ne pričakuj si veliko. Ničesar nisem pričakoval. Preveč nagrad je slo mimo mene. Po 37 letih igranja, po 137 gledaliških vlogah in 35 režijah so me morali predstaviti predsedniku Borštnikovega srečanja kot kakega novinca. Kako naj bi me sicer poznal - on je kulturnik, za mejo pa se ne ustvarja kulture.«

Adrijan Rustja, nagrajenec na Borštnikovem srečanju za vlogo v komediji Afrika ali Na svoji zemlji, je začel odgovarjati na moja vprašanja, preden bi mu jih utegnili zastaviti.

»Dolgoletno delo v gledališču mi je zbristilo vid. Dobro poznam zakulisne intrige, favoritizme, osebne koncesije. Tudi tu pri nas je veliko takih, ki bi morali zaradi svojega "ne-dela" castno vrniti priznanja.

Pa ne gre samo za uradna priznanja na tekmovanjih. Če te po 2012 nastopih za radijsko postajo in 192 režijah v uradni publikaciji trzaskega sedeža RAI kar spregledajo, ali si omenjen le, ker si slučajno na kaki sliki, tudi to je krivica.

Podobno je s kritiko: kako more kritik z enim samim ogledom predstave ovrednotiti delo? K sreči se s tem ne ukvarjajo poklicni kritiki: v večini primerov gre za poročevalce, ki pridno uporabijo literaturo iz gledališkega lista in jo obogatijo s svojimi (večkrat spornimi) mnenji.«

V zobeh kritikov in javnega mnenja se pogosto znajdejo igralci, ker so verjetno najbolj izpostavljeni. Pa tudi gledališču kot instituciji ne prizanasamo...

»Sledil sem polemičnim pismom, ki so se pred kratkim pojavila na straneh Primorskega dnevnika v zvezi s poslovanjem in politiko našega gledališča. Zalostno,

da se moramo prerekati preko tiska. Res pa je, da so se vodstva slovenskega gledališča v Trstu v vseh povojnih letih malo potrudila za narasčaj. Na akademijo je bilo poslanih premalo mladih zametkov.

Ko sem se po solanju v Ljubljani leta 1959 vrnil v Trst, mi je tedanji direktor rekel: nič ne bo, ni denarja. Pozneje, ko sem postal redni član ansambla, mi je direktor rekel, da v taki zasedbi za mojo igro ni prostora. Prosil sem ga, naj mi da možnost, da

pokazem, kaj znam. Upam, da mi danes ni zal.

Današnje stanje je nevdržno. Ljudje v našem gledališču so pred kratkim dobili plače za maj. Ali je to res samo zaradi neizpolnjenih obvez Italije? Ne gre morda za upravne napake v proračunih? Na vsak način: v takšnem položaju bi moral prestojnik demonstrativno predložiti odstavko.«

Vemo, da se tudi Borštnikovo srečanje ubada s kroničnim pomanjkanjem denarja...

»Letos je bil problem posebno pereč. Tik pred začetkom je sponzor odpovedal svoje sodelovanje,

tako da je bilo srečanje do zadnjega pod vprašajem. Zatem so le izpeljali letosnjo izvedbo. Padel je sicer predlog, da bi srečanje razširili na mednarodno raven, tako da bi bilo tudi zanimanje sponzorjev večje. Resitev se mi zdi absurda: si predstavljate, da bi bil Trst v konkurenci z Dunajem ali Londonom?«

Zacela sva nekje pri koncu: pri problemih gledališča, pri podeljevanju nagrad in pri zakulisnih spletkah. Najbrz bi bilo primerno, ko bi se ob koncu vrnili na začetek, tja, kjer se je vse skupaj začelo - k vasi vlogi v Afriki. Kako ste jo doživljali?

»Osebno nisem imel nikakršnih težav. V teh zalostnih političnih trenutkih sem tako noter v stvari, da ji je bila ta vloga kot pisana na kožo. Nobena stvar ni bila v kontrapunktu z mojim značajem. Moja vloga je znotraj igre zrasla zelo spontano. Dokončno potrditev je dala samo publika. Očitno se je marsikdo prepoznal v delu.«

Ker smo ob začetku sezone in ker optimizem tako veleva, naj vas ob koncu vprašam (zveni sicer nekoliko oguljeno) za vase načrte...

»Nacrtov nimam. Večkrat sem že rekel, da igralec nima nobene možnosti, da bi posegal v odločitve gledališča. Lani sem tu v gledališču vodil solo. Izbrali smo pravljičico, Mojco Pokrajculjo - nekatera dekleta so se res izkazala. Zato sem letos predlagal, naj jih spet pokličemo... morda bi lahko ob koncu sezone na oder postavili musical. Doslej nisem dobil se nobenega sporocila.«

Kaj pa zelje?

»No, teh pa iz vraževerja ne bi razkrival...«

Matejka Grgič

V Avstraliji umrl slovenski slikar Stanislav Rapotec

V Sydneyu je 18. novembra v starosti 86 let umrl slovenski slikar Stanislav Rapotec. Leta 1948 se je Rapotec - po izobrazbi sicer ekonomist, drugo svetovno vojno pa je preživel najprej v nemškem ujetništvu, nato pa kot britanski castnik - naselil v Avstraliji.

Rapotecovo delo kritiki označujejo kot abstraktni ekspresionizem, leta 1961 je prejel nagrado Blake, leta 1989 pa ga je britanska kraljica Elizabeta II. odlikovala z redom Avstralije za zasluge na umetniškem področju. Rapotec je med drugim razstavljal v Parizu in New Yorku, od leta 1976 pa je imel atelje tudi v Svecih na avstrijskem Koroskem. (STA)

KONCERT / KOROŠKE PROSVETNE ZVEZE

V znamenju boja proti rasizmu

Nastop skupin s Koroske, ostale Avstrije, Slovenije in Madagaskarja

Letosnji osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze (SPZ), pod geslom »Žive naj vsi narodi«, je potekal v znamenju evropskega leta proti rasizmu. Veliko dvorano v Neue Burg v Velikovu, katere prag do leta 1990 ni smelo prestopiti nobeno slovensko društvo, pa so do zadnjega mesta napolnile skupine iz Koroske, Gradiscanske, Dunaja, Slovenije in celo z afriškega Madagaskarja, ki so navdušenim obiskovalcem iz vse dvojezične Koroske nudili pester mednarodni program.

Za glasbeni uvod je skrebel moški zbor žitrajške »Trte« ki ga vodi prizadeveni Pavli Stern z Zdravici in domaćimi narodnimi, sledil pa je komaj leto dni »star« Komorni zbor Borovlje pod vodstvom Romana Verdela, ki se je predstavil z mednarodnim programom. V prvem delu je zapel madzarsko narod-

no Panduri in pa crnsko duhovno Ride the chariot, v drugem pa Nedeljske jogre z uvodnim solom Franca Wakouniga.

Oktet Suha, odlični interpreti domaćih in pesmi drugih narodov, je blestel s spevno italijansko gorsko La montanara in korosko nemško narodno pesmijo, v drugem pa slovensko narodno Pihaj vetrič mi hladen, Anzej na besedilo Anite Hudlove in pa mogočno rusko Dvanadcat razbojnikov z bas-solom Sigija Kolterja.

Drugi del koncerta so oblikovali skupine iz ostale Avstrije ter iz inozemstva. Zacela sta mati Angela in sin Willy Resetarits, bolj znan kot Ostbahnkurti, ki sta občuteno zapela nekaj pesmi svojega rodu - gradiscanskih Hrvatov. Nato je publiko navdusila vokalno-instrumentalna skupina Mahaleo z daljnega Madagaskarja.

Sest pevcev in instrumentalistov je pričaralo pravo vzdusje nabožne glasbe zatiranih narodov. Krik po kruhu, enakopravnosti potujočega ljudstva, proti lakoti in izkoriščanju, je enakopravnost vseh ljudi, o državljanjski vojni, o socialni bedi in o uporu proti kolonializmu, so bile vsebinske izpovedi njihovega nepozabnega nastopa.

Vokalno-instrumentalna skupina Sukar iz Ljubljane je za zaključek koncerta pela in igrala romske pesmi iz Anglije, Romunije, Ukrajine, Madzarske in Jugoslavije.

Odmevna pa je bila tudi zadnja misel moderatorke Mire Grötschnig-Einspieler, da je treba preseči ločevanje po rasi, narodnosti in veri, pa tudi ločevanje po političnem prepričanju. V ospredje naj stopi clovek. (J.R./L.L.)

CEDAD / BANCA POPOLARE

Gorica v delih Roberta Faganela

Razstavljenih je 20 novejših slik

Razstava Roberta Faganela v goriskem denarnem zavodu Banca popolare di Cividale nam po večletni odsotnosti predstavlja prvovrstnega umetnika, kateremu se v slovenskem kulturnem prostoru v Italiji zares godi krivica, saj bi si zaslužil večjo pregledno razstavo in gotovo tudi monografijo. Nalasc smo zapisali v slovenskem kulturnem prostoru, ker je Roberto Faganel presešel naš prostor in je morda danes dosti bolj poznan med italijanskimi ljubitelji slikarstva kot pa med slovenskimi, katerim pa po rodu in formaciji pripada.

Sodobnik Klavdija Palcica (če napisemo samo eno vidnejšo ime!) in v mladostnih letih zelo poznan trzaski slikar in glasbenik se je Robert Faganel preselil v Gorico, kjer si je ustvaril nov življenski prostor in se nekako umaknil iz slovenskega kulturnega življenja. V Gorici poznamo njegovo trgovino kot eno boljših starinarnic in trgovin z lepimi stvarmi in slikami v nasi deželi; vrsta nagrad, ki jih je prejel za svoje uokvirjanje slik in za restavriranje predvsem lesenih plemenitih predmetov-umetnin in tudi slik v tehniki olja na platno ter dejstvo, da je goriski sodni izvedenec za umetnost, nam samo se potrjujejo, da gre za cloveka, ki se je posredno in tudi neposredno »poročil« z umetnostjo.

Po začetnih težavah, ki jih ima vsak podjetnik, se je Robert Faganel v Gorici uveljavil predvsem kot ugleden izvedenec za umetnost, istočasno pa ni nikdar pozabil na slikanje, pa čeprav je imel svojo zadnjo večjo slikarsko razstavo v goriskem Avditoriju furlanske kulture že pred sedmimi leti.

Iz vljudnosti in zaradi svojega blagega značaja seveda ni odrekel upraviteljem bančnega zavoda na Korzu Italija v Gorici razstave svojih goriskih del, kot on sam imenuje svoje slike, ki so posvečene Gorici in okolici. Seveda je od več vsako pisanje, da prostori bančnega zavoda niso primerni za likovne razstave, obenem pa moramo nujno tudi povedati, da je Robert Faganel po Andreju Kosiću že drugi slikar, ki v letosnjem letu tam razstavlja. Ta banka ima torej poslušni za slovenske goriske umetnike, cesar za kako drugo ne mo-

remo reci. Na moremo pa tudi mimo dejstva, da lepim slikam Roberta Faganela predmahnjen razstavni prostor nehote dela krivico.

Robert Faganel v cedajski banki razstavlja dvajset slik v tehniki olje na platno. Vse slike so uglasene na gorisko tematiko, ki je Faganel prevzela že pred leti, saj je v Gorici našel drugi dom, njegova mama pa je po rodu iz bližnje Vrtojbe, katere se sam zelo dobro spominja. Spomini in izseki iz nekdanjega casa so leitmotiv vsega sedanjega Faganelovega ustvarjanja, kajti, kot je sam povedal na prireditvi: »Pripravljam niz slik, ki govorijo o Gorici in o casu, ki se ga spominjam in sem ga doživljal kot otrok. Goriska pokrajina, predvsem rojstni kraj moje mame, Vrtojba, se meša s spomini na pregnanstvo na drugo svetovno vojno in pomanjkanje, na lakoto in mraz, na druge case, ki so odsli, so bili trdi, a obenem lepi, polni upanja v prihodnost in so tudi zato v meni se vedno zivi.«

V bančnem zavodu si bo obiskovalec razstave lahko ogledal dvajset slik, katerih najstarejša je tudi ena prvih Faganelovih slik Gorice in je bila naslikana v letu 1967. Ta izjemna veduta Gorice je tudi edina starejša slika, vseh ostalih 19 olj na platno je slikar naslikal v minulem in tekočem letu. Gre za izrazite goriske podobe in krajevne, predvsem mestne izseke, Robert Faganel pa je na razstavi v Cedadu z dvema oljema tudi nakazal, kaj vse pomeni za Gorico in Gorisko. Njegov cudoviti kraski ruji in od večerne sonca ozarjene trtne plante, bližnji briški vinograd, nam pričajo o vsej slikarski dozorelosti in imenitnem obvladovanju barv, ce nas ze mestne vedute niso v to prepričale. Toda kako ne morejo prepričati, ce pa iz vseh zari slikarjeva lepa govoriča in predvsem pa vedri optimizem zrelega umetnika, ki se je sicer zares umaknil v svoj, zasebni svet, a nam ima se veliko lepega povedati!

Robert Faganel ni realistični in niti ne romantični, se najmanj pa manieristični krajinar in posnemovalec naravnega. S svojo gotovo in zrelo umetniško govorico nam pripoveduje goriske zgodbe, ki jih bo gledalec sam nagradil s svojimi občutki. Slikar

mu da impresije in točno določene iztocene, ljudi narise kot crne, temne sence, samo nakazuje jih in se to tako, da imas občutek, kako se umetnik zaveda cloveske majhnosti v mestu samem in v naravi se posebej, saj ne boste nasli Faganelove slike s krajinsko podobo, kjer bi umetnik tudi cloveka upodobil.

Roberti Faganel je clovek, ki v srcu nosi naravo in se od nje uči, ne mores ga stlaciti v kalupe, saj odklanja tisto realistično, klasično impresionistično ali pa novodobno abstraktno slikanje. Je imeniten kolorist in po svoje fantast, saj mu uspe pričarati koticke goriskega mesta, katerih mestni clovek ne vidi več v taki luci.

Da je Roberto Faganel dober slikar, ki zna svoje goriske vedute nagraditi z globokim notranjim doživljanjem, nam pričajo tudi njegove slike, ki jih je posvetil rojstnemu kraju svoje matere in kraju otrostva. Jasno je, da v teh slikah posameznik ne bo prepoznal Vrtojbe, ampak bo videl predvsem goriske vasi in gorisko arhitekturo, ki danes vse bolj izginja, daje prostor brezosebnim gradnjam, katere lahko postavis povsod, najbolje pa bi bilo, da jih ne bi nikamor. Predvsem pa je Faganel mojster slikanja svetlobe in luci. Naj bo kratek stavek o izjemni goriski veduti dovolj za vse: eksplozija barv ognjemet nad Gorico, sive sence-ljudje na ulici polni luci, vse pa tako skladno, da se gledalec takoj zave, da je to slika o upanju na boljše dni. Ko pa vidiš, da je slikar naslikal tudi Hale-Boppov komet nad cerkvijo sv. Duha v Gorici, zares ugotovis, da je umetniku postala Gorica drug dom in tudi to, da se zaveda svoje-glas umetniškega poslanstva.

Droben izsek Faganelovega bogatega slikarskega opusa, kar razstava Roberta Faganela v cedajski banki je, nam daje vpogled v delo enega naših najboljših slikarjev, ki pa je že predolgo odsoten iz naših vecjih kulturnih hramov, v katere zagotovimo in povsem upravičeno sodi. Upajmo, da bo ta zapis nase kulturne organizatorje vzpodbudil, da si bomo tako v kratkem lahko ogledali vecji in po možnosti pregledno razstavo Roberta Faganela.

Jurij Paljk

IRAK-OZN / PO TREH TEDNIH KONČNO DOSEGLI DIPLOMATSKO REŠITEV

Irak in Varnostni svet sta pristala na ruski predlog

Rusija si bo prizadevala za preklic naftnega embarga proti Iraku

ZENEVA, BAGDAD - Prejšnjo noč so zunanji ministri ZDA, Velike Britanije in Francije (Albright, Cook in Vetrine) ter kitajski diplomat Sha Zukang podprli ruski nacrt za mirno premostitev krize med Irakom in Združenimi narodi, ki jim ga je prikazal ruski zunanji minister Jevgenij Primakov. Včeraj dopoldne je nacrt odobril tudi iranski parlament, tako da bi se lahko strokovnjaki komisije za irasko razorožitev Unscm lahko vsak trenutek vrnili v Irak s prisilnega dopusta v Bahrainu (na sliki AP).

Albrightova in njen britanski kolega Cook sta včeraj poudarjala, da ruski nacrt ne predvideva nobenega kompromisa in da bodo vzpostavili prvotno stanje, ki je vladalo pred izbruhom krize z napovedjo izгона ameriških strokovnjakov Unscoma. Te trditve so v glavnem točne, a ne povsem, ker se je Rusija vsestransko zavzela, da bo poskušala odpraviti gospodarske sankcije proti Iraku, kot to predvideva 22. člen resolucije 628. Po tem členu naj bi odpravili naftni embargo, ko bo Unscm dokazal, da Irak nima več jedrskega, kemičnega in biološkega orožja ter raket z domotom nad 150 kilometri. To rusko obvezo je potrdil sam Primakov, ki ni skrival navdušenja, da je Rusiji »brez uporabe orožja in razkazovanja misic« uspelo po »diplomatski poti« rešiti zaplet. Primakovove besede je potrdil tudi francoski zunanji minister Vetrine, ki je poudaril, da so našli

izhod iz sedanje krize. Vetrine je obenem prikazal tudi francosko vizijo celotne zadeve, ki je precej podobna ruski in kitajski. Po tej viziji sedaj lahko Varnostni svet končno pove Iraku, »kako bo lahko našel izhod iz predora gospodarskih sankcij«. Francoski minister se je obregnil ob ameriško vizijo, ki je do sedaj Iracanom dajala vtis, da se ne bodo resili sankcij tudi v primeru, da bi izpolnili vse pogoje Združenih narodov. Se več, sef francoske diplomacije je napovedal, da Francija ze proučuje možnost, kako bi izboljšala delovanje Unscoma.

Kaj se skriva za tem »izboljšanjem«, bo baje jasno ze danes, ko bo Varnostni svet opravil o Unscomu. Brzkone se tako Rusija kot Francija in Kitajska zavedajo, da je bila teza ZDA v Unscomu prevelika in da bo treba to nekako popraviti. S tem pa bi avtomatično zadostili iraskim zahtevam, ki ameriške strokovnjake Unscoma obtožujejo, da so navadni vohuni in provokatorji, ki delajo za ameriške interese in ne za Združene narode.

Washington se seveda veseli, da je Irak »brezpogojno pristal na ruski predlog«, a le s tezavo skriva zadrego, ker je Bagdadu uspela kvadratura kroga. Albrightova je včeraj poudarjala, da ne bodo preklicali prealarmnega stanja za ameriške sile v Zalivu. Razkazovanje misic se bo torej nadaljevalo, a že sedaj je jasno, da so prejšnjo noč v Zenevi za nekaj časa preprečili vojaški spopad.

ŠPANIJA / NEPRIČAKOVANO

ETA je včeraj proglasila »enostransko premirje«

BILBAO - Baskovska separatistična organizacija ETA je včeraj napovedala enostransko »prekinitev« vseh akcij, s katerimi so vlado v Madridu pokušali prisiliti, da premesti v baskovske zapore kakih 600 pripadnikov te teroristične organizacije. Komunikacija je ETA posredovala baskovskemu dnevniku Egin. V njem oboje krilo baskovskih separatistov vsekakor poziva Baske, njihove institucije in stranke, naj se vsestransko borijo »za obrambo pravic zapornikov« in

naj se zavzamejo za baskovske zapornike, tako da jih bodo pregrupirali v baskovskih deželah.

To je prva spravna poteza separatistične organizacije ETA po julijem umoru baskovskega občinskega svetovaleca Angela Blanca, ki je povzročil val ogorčenja, zaradi katerega se večina Baskov ne strinja več s takimi krvavimi metodami. ETA je poslala svoj komunikacijo le nekaj ur pred sejo notranjega ministra Oreja, posvečeno vprašanju baskovskih zapornikov.

RUANDA / HUTUJI

V spodletelem napadu na zapor najmanj 300 mrtvih

Položaj v pokrajini Giseny je iz dneva v dan bolj eksploziven

NAIROBI - Sele včeraj se je izvedelo, da je kakih 1.200 hutujskih upornikov v ponedeljek napadlo neki zapor v severozahodni ruandski pokrajini Giseny, ker so hoteli osvoboditi svoje hutujske sonarodnjake, ki čakajo na proces zaradi genocida proti Tutsijem leta 1994. Uporniki so si poskušali utreti pot z raketo in minometalci, a so bili odbiti. V spopadu je življenje izgubilo najmanj 300 ljudi, v glavnem hutujskih upornikov in zapornikov.

Ponedeljkova je nedvomno zadnja a najbolj eklatantna vojaška akcija hutujskih upornikov v zadnji nekaj mesecih proti zaporom, v katerih kakih 80 tisoč Hutujev v nemogočih življenjskih pogojih čaka na procese, tako da je Amnesty International že večkrat protestiral zaradi tega nečloveškega ravnanja z zaporniki.

Napadi hutujskih upornikov so se začeli oktobra prav v pokrajini Giseny, od koder je bil po rodu hutujski ruandski predsednik Juvenal Habyarimana, ki je umrl v zagonetni sestrelitvi predsedniškega letala med pristajanjem na letališču v Kigalu. Prav njegova smrt je spomladi leta 1994 sprožila pogrome proti Tutsijem, v katerih je umrlo več kot pol milijona ljudi. Sedanji hutujski uporniki so pripadniki nekdanje hutujske vojske, ki so se iz Zaira lanskega novembra vrnili v obmejna območja pri Ruandi. Teh napadov ni odpravil tudi pred mesecem dni sprejeti sklep kongoskih oblasti o zaprtju meje med državama.

LUKSEMBURG / SINDIKALNA MANIFESTACIJA

Delavske zahteve pred evropskim vrhom

Na vrhu naj sprejmejo konkretne ukrepe in ne samo dosedanjih slavnostnih načelnih obvez

LUXEMBOURG - Europe must work, Europa braucht Arbeit, Weerk voor Europa, Emploi et protection social pour tous, L'Europa ha bisogno di lavoro. Gesla v različnih jezikih so spremljala včerajšnjo množično manifestacijo več kot 30 tisoč delavcev iz vse Evrope (na sliki AP), ki so pred začetkom vrhunjskega srečanja Evropske unije o zaposlovanju v Luxembourg zahtevali »delo za vsakogar«. Z demonstracijo so delavske delegacije iz vse Evrope pokazale svojo navzočnost, ne le kot številke ali odstotki, ampak kot možje in žene, kot posamezniki in kot predstavniki 18-milijonske množice brezposelnih Evropejcev, ki želijo postati aktiven del družbe. Sindikati od udeležencev današnjega in jutrišnjega evropskega vrha o zaposlovanju zahtevajo sprejem konkretnih ukrepov za odpiranje in zascito delovnih mest in ne le svecane izjave, ki smo jim bili priča na dosedanjih srečanjih o tem problemu.

Generalni sekretar konfederacije evropskih sindikatov Emilio Gabaglio je izjavil, da bi bil »neuspeh evropskega vrha o zaposlovanju usoden ne le za 18 milijonov brezposelnih,« kolikor jih je po uradnih podatkih v državah petnajsterice, »ampak bi omajal tudi verodostojnost Sveta Evrope, ki se je v

Amsterdamu zavzel za takojšnje urednicevanje postavke »zaposlovanje« v novi pogodbi.

V trdnjavi bank, finančnih družb in luksemburskega davčnega paradiza so torej delavci zahtevali »Evropo dela in ne samo mastrichtske Evrope«. Ker »Evropo sestavljajo tudi delavci,« je poudaril neki kovinar iz Bologne, njegov kolega iz Belgije pa je zahteval zmanjšanje delovnega urnika, tako da bi zagotovili zaposlitev tudi mladim. »Ko bi manj kradli, bi lahko sli v pokoj ze z dvajsetletnimi placanimi prispevki,« je pikro pristavil neki drugi italijanski delavec. Vseeno pa so na zasedanju prebrali njegov predlog, da bi 0,1 odstotka bruto državne proizvodnje namenili posebnemu skladu za evropsko zaposlovanje.

Njihovi sogovorniki bodo morali danes in jutri poiskati odgovore na te zahteve. Ze včeraj pa se je v Luxembourg začelo tudi srečanje evropskih socialistov, ki bi se ga moral udeležiti tudi tajnik DSL Massimo D'Alema, a zadnji trenutek zaradi slabega vremena ni mogel odpotovati in je odpovedal udeležbo. Vseeno pa so na zasedanju prebrali njegov predlog, da bi 0,1 odstotka bruto državne proizvodnje namenili posebnemu skladu za evropsko zaposlovanje.

OZN / V SVETU 250 MILIJONOV IZKORIŠČANIH OTROK

Manifestacije ob svetovnem dnevu za otrokove pravice

Porazni podatki o »zaposlenosti« in zlorabi otrok v Mehiki

NEW YORK - Na včerajšnji svetovni dan otrokovih pravic so se sromom po svetu spomnili tistih 250 milijonov otrok, ki jih odrasli izkoriščajo. Najbolj ganljive manifestacije so bile v krajih, kjer je izkoriščevanje nekaj povsem običajnega kot v Indiji, kjer se je manifestacije v New Deliju udeležilo 2.000 otrok (na sliki AP). Porazni podatki pa ne prihajajo samo iz Azije. Jezuiti so včeraj navajali, da tudi v Mehiki dela 5 milijonov otrok, mlajših od 14 let. Podatek je glede na 93 milijonov Mehicanov dobesedno srljiv, saj jezuiti navajajo, da otroci delajo tudi do 12 ur na dan, iz dneva v dan pa se veča število otrok, ki jih tudi spolno zlorablajo.

TRGOVINA / NOVE POBUDE TIK ČEZ MEJO

Trgovski središči sredi Nove Gorice?

Francoska in italijanska firma ju nameravata realizirati v bližini igralnic Perle in Park hotela

V Gorici se politiki in trgovci pripravljajo o obrtnicah za odprtje novih trgovin oziroma za preselitev sedeža trgovine iz enega konca mesta na drugega, v sosednji Novi Gorici pa so na tem področju kar se da aktivni. Dve zahodni družbi, francoska in italijanska, sta namreč zaprosili zupanstvo v Novi Gorici za dovoljenje, da zgradita v strogem središču mesta, nasproti hoteloma - igralnicama Perla in Park, dva nova trgovska centra.

Francoze zanima zelena površina nasproti hotela Perla, tik pri sodišču, Italijane pa zelena površina pri sedanjem trgovskem centru, nedaleč od Rusjanovega spomenika, le sto metrov od hotela Park. Italijanska družba je že predstavlila okvirni načrt zgradbe, ki ga je naredil neki arhitekt

iz Milana.

Nova trgovska centra naj bi torej nastala v samem središču Nove Gorice in ker naj bi zrasla pri obeh hotelih je dokaj jasno, da bi bila namenjena tudi če ne predvsem obiskovalcem igralnic. Ker prav sedaj v Ljubljani razpravljajo o novih urnikih v slovenskih trgovinah, ki naj bi bili prosta izbira vsakega trgovca, se nam vsiljuje misel, da bosta trgovska centra zelo verjetno odprta tudi v nočnih urah in bosta namenjena torej tudi italijanskim kupcem, ki sicer zahajajo v igralnico.

Prav gotovo je v znanju za ti dve površini zelo skrbna analiza francoske in milanske družbe, ki imata najbrž partnerje tudi v Novi Gorici. Brez dvoma bo vest o novih načrtih tik čez mejo zelo zaskrbelo trgovske

kroge v Gorici, na italijanski strani meje. Pred nekaj leti je skupina goriski trgovcev hotela urediti velik trgovski center na avtoportu. O pobudi se je veliko razpravljalo, večina trgovcev je bila proti, naredilo se ni nič. Slovenski kupci pa drvi mimo Gorice v velike trgovske centre v Furlaniji in se celo dlje tja do Meester. Če bosta odprta nova trgovska centra v Novi Gorici, bo tja čez mejo sel se kak goriski kupec. Vrh vsega je v Sloveniji nadalje več zasebnih trgovin in zato prihaja v Italijo vedno manj kupcev. Tudi v tem oziru se mora v Gorici nekaj spremeniti, saj, kot je dejal tudi kandidat za senatorja Mitja Volčič, goriske renete od nekdanje meje in slabo razvite trgovske mreže čez mejo, ni več.

Marko Waltritsch

PREDSTAVITEV / SINOČI V KATOLIŠKI KNJIGARNI

Koledar in zbirka Mohorjeve družbe

Ob predstavnikih založbe so na srečanju sodelovali avtorji posameznih knjižnih del

V Katoliški knjigarni so sinoči predstavili Koledar in knjižno zbirko Goriske Mohorjeve družbe za leto 1998. Stevilnemu občinstvu je koledarsko zbirko

predstavil tajnik Mohorjeve založbe Marko Tavcar, o posameznih delih pa so spregovorili avtorji. Zbirka sestoji iz starih knjig. Prva je tradicionalni zbornik, ki ga je uredil in včeraj predstavil dr. Jože Markuza. Poleg koledarskega dela je v njem dobrih 200 strani zgodovinskih, družboslovnih in literarnih zapisov ter fotografskih posnetkov iz delovanja in življenja slovenske manjšine v Italiji. Nova je graficna oblika, delo Igorja Devetaka.

Ob koledarju so v zbirki tri knjige. Solnik, publicisti in politični delavec Janko Jez v knjigi Življenje moje zbral svoje spomine na mladostna leta v Trstu, medvojno obdobje v Ljubljani, nato v Rimu, do vrnitve v Trst in dela v slovenskem solstvu do upokojitve.

Nada Pertot ponuja koristen jezikovni priručnik Pomagajmo si sami, ki na nevsiljiv način vodi bral-

ca skozi pasti in ceri slovenskega jezika. Razdeljen je na tri dele in obravnava različna vprašanja v zvezi s slovenscino.

Mežnarjeve pridige je naslov prevoda dela furlanskega pisatelja in narodnega buditelja Giuseppe Marchettija (1902-1966), ki v knjigi nastopa s psevdonimom Vigj Scute. V povojnem času je bil med duhovniki, ki so neurtudno delali za uveljavitev furlanske identitete in kulture. Knjiga v lahkotnem in humorističnem slogu prinaša vse globlje in zahtevnejše duhovno in narodnostno sporočilo.

Profesorja Jez in Pertotova sta sama spregovorila o svojih delih, o tretji knjigi pa je namesto prerano preminulega prevajalca Srečka Suligoja spregovoril msgr Oskar Simčič, navzoč pa je bil tudi pesnik Celso Macor, avtor spremne besede.

NOVICE

"Trio argentino" na koncertu

"Trio Argentino" (violinist Elias Gurevich, violončelist Jorge Perez Tedesco in pianist Fernando Perez) bo nastopil nocoj ob 20.30 v centru Lojze Bratuz na koncertu sezone društva Rodolfo Lipizer. Izvajali bodo skladbo Astorja Piazzolle Stirje letni časi v pristanišču Buenos Aires in Cajkovskega Trio op. 50. Vstopnice in abonmaji so v prodaji v agenciji Appiani.

Tombola z "zelenimi" dobitki

Zeleni bodo jutri od 9. do 13. ure pri ljudskem vrtu v Gorici zbirali podpise za moratorij glede odpiranja novih veleblagovnic. Ob 12. uri bodo priredili "ekološko tombolo". Nagrade so denarne (300 tisoč lir) in zeleno-uporabne: kolo, composter za domači vrt, vegetarijanska večerja za dve osebi. Listki so že v prodaji v časopisnem kiosku pri parku, v knjigarni Antonini in v Music shop v Mazzinijevi Ul., v Rosenbaru v Ul. Duca d'Aosta, v trafikii Sfiligoi v Ul. Pellico.

Posvet na temo Narodi in države

V pokrajinski sejni dvorani v Gorici se danes ob 9.30 začnejo letošnja 31. mittelevropska kulturna srečanja. Tema dvodnevne mednarodne simpozija je Narod in država v Srednji Evropi, kjer se državne meje le redko ujemajo z narodnostnimi. Predavatelji bodo govorili o preteklih konfliktih, današnjih problemih in perspektivah, ki jih ponuja proces evropskega združevanja.

Uvodno predavanje na temo Srednja Evropa: cloveški faktor bo imel prof. Miklos Vasarhely iz Budimpešte, za njim bosta govorila se prof. Fulvio Salimbeni (Univ. TS) in prof. Alberto Gasparini (ISIG - GO).

Popoldansko zasedanje (ob 15. uri) bo vodil Mitja Volčič, predavanja pa bodo zajela narodnostne in manjšinske problematike v posameznih srednjeevropskih državah.

TRŽIČ

Božični okrasij terjali nezgodo

Med nameščanjem božičnih svetlobnih okrasov v Ul. Roma v Trzicu se je včeraj zjutraj težko ponesrečil 26-letni Alessandro Bucci iz Genove, delavec ligurskega podjetja, ki mu je trziško združenje trgovcev poverilo namestitev okrasov. Bucci se je v ta namen povzpел po lestvi, ki je bila naslonjena na drog javne razsvetljave. Droga pa ni zdržal teže in sa je nalomil, kar je povzročilo padec delavca, ki je pri tem dobil močan udarec v glavo. S helikopterjem so ga prenesli na Katinaro, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo, čeprav kaže, da ni v življenjski nevarnosti.

moška oblačila
mauro llaris
ul. Carducci 24
tel. 537561

GORICA / CERKEV SV. IVANA

Prispevek za oltar

Dar Kmečke banke - Izid knjižice o cerkvi

Pred gorisko cerkvijo sv. Ivana, ki jo temeljito obnavljajo, je bila včeraj krajša slovesnost, ko so predstavniki Kmečke banke izročili slovenski župniji denarni prispevek (na sliki - foto Bumbaca), s katerim bo banka krila strošek za restavriranje glavnega oltarja. Dodelitev prispevka je upravni odbor banke odobril v okviru rednih dobrodelnih in podpornih dejavnosti.

K ovrednotenju majhne a zaradi tega zgodovinsko in umetniško nič manj pomembne slovenske cerkvice v mestu bo gotovo prispevala tudi knjižica Verene Korsic (prevod v italijansko: Josko Vetrih) Cerkev sv. Ivana v Gorici. Publikacijo žepnega formata s kopicco zgodovinskih in umetniških informacij bodo predstavili v nedeljo po masi, ki bo ob 11.30.

Kulturni dom: "fractal-art" B. Butkoviča

Z odprtjem razstave slikarskih del Bogdana Butkoviča se danes ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici pricenjajo prireditve ob 16-letnici odprtja doma in 20-letnici postavitve temeljnega kamna. Butkoviča, ki se z likovnim iskanjem in ustvarjanjem ukvarja že celo tridesetletje in se v zadnjem času posveča ti. "fraktalni estetiki", bo predstavil likovni kritik Josko Vetrih. Na ogled bo kakih trideset del v dveh ciklusih. Razstava bo odprta do 8. decembra.

Praznovanje obletnic Kulturnega doma se bo nadaljevalo prihodnji petek, 28. novembra, s koncertom slovenskega ansambla "New Swing Quartet" iz Ljubljane.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.50-20.10-22.30-0.30 »Speed 2«. Sandra Bullock in Jason Patric.
VITTORIA 3 17.40-20.00-22.20-0.30 »Donnie Brasco«. Al Pacino in Johnny Depp.
CORSO 17.15-19.40-22.00 »Il quinto elemento«. Rez. Luc Besson.

KONCERTI

GODBA NA PIHALA KRAS iz Doberdoba bo sodelovala na koncertu goriskih pihalnih orkestrrov jutri ob 20. uri v Kulturnem domu v Novi Gorici. Nastopajo se godbi iz Vogrskega in Nove Gorice ter Big band ansambel.

PRIREDITVE

KULTURNI KROZEK "TERRA" priredi nocoj ob 20.45 v Večnamenskem socialnem centru v Ul. Baionti predavanje o gradnji ekoloških stanovanj s ciljem varčevanja, zmanjševanja onesnaževanja in zagotavljanja zdravih pogojev življenja. Predavala bo arh. Fabia Cabrini.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR Vrh sv. Mihaela vabi v ponedeljek, 24. novembra, ob 20. uri v KSC Danica na Trinkov večer. Nastopili bodo recitatorji, moški zbor Matatur pod vodstvom Davida Klodiča in Otroški zbor Vrh sv. Mihaela pod vodstvom Marije Feinig Tavcar.

V FEIGLOVI KNJIZNICI bo v ponedeljek, 24. novembra, ob 17. uri druga pravljica na urica. Na vrsti bo pravljica o slončku Elmerju, ki vabi vse otroke naj s sabo prinesejo kosček barvanega blaga (blek).

FOTOKLUB SKUPINA 75 v sodelovanju s KD Sovodnje vabi v torek, 25. novembra, ob 20.30 v Kulturni dom v Sovodnjah. Dusan Miska in Rafael Podobnik, člana Foto kino kluba iz Nove Gorice, bosta predvajala diapozitive na razne teme in z otoka Paga.

OBVESTILA

NA SEDEŽU ZADRUGE BRDA na Bukovju bo danes ob 17.30 informativno srečanje o možnostih oglaševanja vin po Internetu. Srečanje prireja družba T-Media v sodelovanju s Kmečko zvezo.

KD BRISKI GRIC prireja vsak ponedeljek in sredo ob 20. uri telovadbo za odrasle v domu na Bukovju. Prijave na tel. 884202.

KMEČKA ZVEZA opozarja na zapadlost roka za ureditev neplačanih davčnih obveznosti za pokojnine iz tujine (zakon št. 79 in zakon št. 140) za obdobje 1988-1995. Urad KZ v Ul. Malta 2 je odprt vsak dan od 8. do 12. ure. Interesenti naj prinesejo prijavo dohodkov za omenjeno obdobje in dokazila o višini prejemkov iz tujine.

SD SOVODNJE organizira rekreacijsko telovadbo vsak torek in petek od 21.00 do 22.30 v telovadnici v Sovodnjah.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - ALL'ORSO BIANCO, K. Italia 10, tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - S. NICOLO', Ul. I Maggio 94, tel. 790338.

POGREBI

Danes: 13.15, Leonilda Ambrosi iz splosne bolnišnice v Dolenje; 13.15 Teresa Canciani por. Cabas iz splosne bolnišnice v Medeo.

Zveza slovenskih kulturnih društev

vabi

na ogled predstave v italijanskem jeziku

MERIMA

(Portret zenske v begu iz Sarajeva v vojni)

Igra: Barbara Della Polla

Kulturni dom Gorica
torek, 25. novembra 1997, ob 20.45.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA
39. REVIIJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

SO DELUJEJO ZBORI S TRZASKEGA, IZ VIDEMSKÉ POKRAJINE TER KOROSKE IN SLOVENIJE

Gorica, Kulturni center Lojze Bratuz
jutri, 22. novembra 1997, ob 20.30
nedelja, 23. novembra 1997, ob 16. uri
POKROVITELJ REVIIJE
JE GORIŠKA POKRAJINSKA UPRAVA

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

TRENDI / SEDEM VZORČNIH MEST

Inflacija kljub reformi IVA enaka kot oktobra

Po podatkih iz sedmih vzorčnih mest je ostala na oktobrski ravni 1.6% - Ugoden odziv trgov

RIM - Kot so napovedovali strokovnjaki, se inflacija tudi novembra ne viša in bo po podatkih iz prvih sedmih vzorčnih mest sodeč ostala na enaki, 1.6-odstotni stopnji, na katero se je povzpela oktobra. V primerjavi z oktobrom so se namreč življenjski stroški v omenjenih vzorčnih mestih, ki sestavljajo 48-odstotni delež v nacionalnem inflacijskem indeksu, povsili povprečno za 0.3 odstotka. Podatki, ki so sinoci pršli iz Milana, Genoye, Benetk, Trsta, Bologne, Perugie in Palerma so celo boljši od tistih, ki so jih napovedovali specializirani raziskovalni zavodi, zato je se posebno veliko pričakovanje za podatke iz preostalih mest, ki jih bodo objavili danes.

Dejstvo, da so življenjski stroški praktično ostali na oktobrski ravni, potrjujejo, da se povisovanje nekaterih stopenj davka IVA absorbira postopoma in na blag način, kar preprečuje, da bi se reforma količnikov davka na dodatno vrednost odrazila v stopničasti rasti cen na kratek rok.

V zadnjih enajstih mesecih se povprečna inflacijska stopnja zadržuje na ravni 1.6 odstotka.

Poglejmo, kako se novembra gibljejo življenjski stroški v vzorčnih mestih, ki so svoje podatke objavila včeraj: v Perugii se v primerjavi z oktobrom niso spremenili, v Bologni in Palermu so zrasli za 0.2 odstotka, v Milanu in Trstu za 0.3, v Genovi za 0.4 odstotka; največji porast življenjskih stroškov so izmerili v Benetkah, in sicer za 0.6 odstotka. V primerjavi z lanskim novembrom, torej letne inflacijske stopnje, pa so naslednje: Milan 1.8 odstotka, Trst 1.3, Bologna 1.2, Benetke 1.9, Palermo 1.2, Genova 1.4, Perugia 1 odstotek.

Italijanska inflacija ostaja nizja kot v Nemčiji, kjer je oktobra znašala 1.8 odstotka, sicer pa je tudi na najnižji ravni od februarja 1969, ko je znašala 1.4 odstotka. Podatki so imeli posebno ugodne učinke na finančne trge, kjer menijo, da je znižanje obrestnih stopenj neizbežno.

EVRO / GUVERNER FAZIO

Znižanja cene denarja zaenkrat ne bo, ker je v teku beg kapitala

Za odpravljanje razkoraka z Evropo mora skrbeti vlada s strukturnimi ukrepi

RIM - Centralna banka bo spremljala državo pri njenem vstopu v monetarno unijo, vendar bo prostora za monetarno politiko vse manj, medtem ko bo morala vlada skrbeti za zmanjšanje razlike z Evropo. O tem je trdno prepričan guverner Banke Italije Antonio Fazio, ki je na mednarodnem posvetu bančnega združenja ABI pogasil upanje za skorajšnje znižanje uradne obrestne stopnje. Na finančnih trgih se je to pričakovanje razširilo zadnje dni in ni bilo malo takih, ki so napovedovali, da bo do znižanja prišlo že danes po zaprtju trgov. Guverner pa kljub ugodnim inflacijskim gibanjem

meni, da pogoji za sprostitve stroge monetarne politike se niso zrel, ker kapitali stalno in na strukturen način zapuščajo Italijo, kjer očitno ne najdejo ugodnih tal za investicije. Fazio je opozoril, da bo v monetarni Evropi makroekonomsko ravno vse vsake države v veliko večji meri odvisno od proračunske politike, dohodkovnosti in strukturnih posegov. V tem smislu postane se bolj prioritarno omejevanje javne porabe, ki danes v Italiji presega 50 odstotkov bruto domačega proizvoda, znižanje tega razmerja pa bo po guvernerjevi oceni omogočilo tudi sprostitve danes pretirane davčne pritiska.

FINANCE

Upravni svet družbe Generali jutri o AGF

TRST - Iz zgodovinskega sedeža trzaska zavarovalne grupe tudi včeraj ni bilo komentarjev o potezi nemške Allianz v zvezi z nastopkom na francosko kompanijo AGF, pršla pa je napoved, da se bo jutri v Milanu sestal upravni svet Generali. Njegovi člani bodo analizirali položaj in se dogovorili za nadaljnjo strategijo, ki naj bi temeljila na eni od treh možnosti: nova, »bogatija« ponudba za nakup AGF, opustitev poskusa za prevzem francoske kompanije ali pa kompromis z Nemci. Poznavalci se najbolj nagibajo k prvi možnosti.

Posvet o odnosu med bankami in podjetji

TRST - Skupina mladih podjetnikov trzaska združenja industrijcev - Associazione degli Industriali prireja danes popoldne (ob 14.30) v hotelu Savoia Excelsior posvet o odnosu med banknim sistemom in proizvodnim oziroma podjetniškim sistemom, ki se ga bodo udeležile nekatere vidne osebnosti, med njimi predsednica mladih podjetnikov Confindustrie Emma Marcegaglia, predstavniki bank, med njimi direktor trzaska CRTrieste Nerio Benelli, in predsednik Friule Flavio Pressacco.

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE / TRGOVINA NA DROBNO

Mali trgovski obrati se morajo soočiti s spremenjenimi pogoji

Smo sredi velikih sprememb, ki temeljito spreminjajo okvire dela tudi za vse trgovske panoge. Ob prodoru velike distribucije v druge evropske države so nekateri domnevali, da se ta ne bo obnesla v Italiji, pa ni tako, saj so »hard-discounti« v zadnjih letih pridobili kar 20-25 % nacionalnega prodajnega trga. Prav tako se hitro razvijajo nove tržne tehnologije, od interneta do franšizinga in drugih sistemov, ki bodo se bolj zrevo revolucionirali in spodjedli tla tradicionalni trgovini, ki posluje na družinski osnovi. Mali trgovski obrati imajo dane možnosti, da se preustrojijo in obstanejo na tržišču, a morajo zato iti bolj smelo in pogumno po novih poteh, ki se jim odpirajo. To je bila srz razmisljanja, ki ga je podal izvedenec za marketing Karlo Devetak na ponedeljkovi seji (17.11.) odbora sekcije trgovine na drobno pri SDGZ v Trstu.

Devetak je bil mnenja, da bi morali krajevni trgovci uporabljati nove marketinske prijeme in skupno nastopati. Mozne akcije so na področju promocije in reklame, ali tu-

di čiste komercialne dejavnosti (nabava, sprejem naročil, predaja na dom itd.), kjer se lahko več trgovcev poveže v t.i. »mreže« in se skupno poslužuje razpoložljivih inovativnih storitev in tehnoloških pripomočkov. Devetak je prikazal že obstoječo možnost promocije v Sloveniji preko sodelovanja s Klubom naročnikov Dela in Slovenskih novic. Več kot stotisočim naročnikom obeh lahko zamejske trgovine ponudijo določene popuste v katalogu in tedenski rubriki Kluba v omenjenih dnevnikih, ki sta med najbolj razširjenimi v Sloveniji. Več trgovskih in gostinskih obratov iz Trzaska in Goriskega se je že vključilo v to akcijo, je pa se možno pristopiti in kdor je zainteresiran, lahko kliče tajništvo SDGZ v Trstu (040-362949).

Predsednik trgovcev Ervin Mežgec je v preostalem delu seje poročal o dejavnosti sekcije in Zdrženja za ta sektor, a tudi za širši spekter slovenskega podjetništva v Italiji. SDGZ je v Odboru trgovskih združenj »Trieste Comercio Sviluppo«, ki izvaja promo-

cijsko akcijo Trieste City Clubs približno 500 obrati, med katerimi je tudi več naših trgovin iz mesta in okolice. Zaradi birokratskih zapletov starta letošnja izvedba žal nepozno, a so izgledi, da se bo začela naslednja že spomladi. SDGZ je bilo, v predstavništvu slovenskega krajevnega gospodarstva, med pobudniki in ustanovnimi člani Zdrženja »Trieste futura - Trst prihodnosti«. Prav tako je sodelovalo pri nastanku Zadruga Primorski dnevnik. Na seji trzaskih trgovcev je bilo ugotovljeno, da je v upravnem odboru Zadruga premalo gospodarstvenikov, saj je treba danes v vseh panogah upravljati gospodarsko in ne več politično, kot smo bili v zamejstvu žal vse preveč navajeni v preteklosti.

Servisna služba je ob običajnih opravilih oktobra uredila in predložila za številne člane prošnje za dotacije trzaska trgovinske zbornice glede na opravljene investicije. Za trgovce je tudi pomemben dogovor med SDGZ in tremi bankami (Zadruga kraska banka, Nova trzaska kreditna banka in Kmečka

banka Gorica) za posebne bančne pogoje, ki veljajo tako za člane kot za njihove uslužbenke. Tajnik sekcije Egon Meden, ki zastopa SDGZ v izvršnem odboru CONGAFI, je pridal o izrednem občnem zboru konzorcija za jamstva posojil v trgovini ter ponovno opozoril, da to možnost kreditiranja (po znižani obrestni meri in brez posebnih jamstev) naša podjetja se vedno premalo izkoriščajo. Z novim finančnim zakonom se obetajo tudi nove možnosti za popravila in obnovo obratov, za katere predvideva država davčne »popuste«.

Predstavili so še druge novice, ki delno osvetljujejo sicer temno obzorje za krajevno trgovino iz dobro znanih vzrokov in razlogov. Odbor sekcije trgovine na drobno SDGZ se je zedinil strinjal z zacetenim Devetakom v izjavi, da se je treba aktivno soočiti s problemi in predvsem skupno delovati. Kot prvo akcijo bodo priredili strokovni tečaj ali seminar o novih marketinskih pristopih, ki so najprimernejši za trgovinski sektor in prodajo.

Davorin Devetak

GORICA / V ORGANIZACIJI INFORMESTA

Konec seminarja za hrvaške bančnike

Še praksa v bančnih zavodih Triveneta

GORICA - V konferenčni dvorani goriskega sejmišča se bo danes zaključil teoretični del seminarja »Bankinvest: for bank - Croatia«, ki ga je priredil goriski Informest v sodelovanju s Sejemsko ustanovo in številnimi bankami italijanskega severovzhoda. Za seminar, ki je namenjen hrvaškim bančnikom, so pokazale dokajšnje zanimanje tudi nekatere v vsedravnem merilu pomembne italijanske banke, katerih predstavniki se bodo danes udeležili zaključnega zasedanja. Govor bo o prednostih in pomanjkljivostih trzaska »off-shore« ter o možnostih sodelovanja med hrvaškimi in italijanskimi bančnimi zavodi.

Teoretskemu delu bo kmalu sledil še praktični, med katerim bodo hrvaški poslušatelji opravljali teden

dni dolgo delovno prakso pri bankah, ki so sponsorizirale Inforestov projekt. To so Kmečka banka Gorica, Nova trzaska kreditna banka, družba Medias, Zadruga kreditna banka iz Manzana, Ljudske banke iz Castelfranca Veneto, Vidma in Vicenze ter Hranilnica iz Gorice in Trsta.

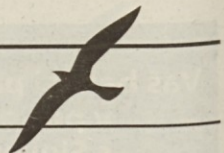
Tudi gospodarski uredniki 1. radijske mreže Rai so namenili pozornost goriskemu seminarju, ki bo osrednja tema ene od naslednjih oddaj »Come vanno gli affari«, ki je na sporedu vsak dan ob 17.45. V oddaji bo govor o tem, da je danes Italija prvi komercialni partner Hrvaške, goriski seminar pa se uvršča v prizadevanja, da bi ta primat utrdili z nadaljnjim razvijanjem finančnega in poslovnega sodelovanja.

ZADRUGA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	20. NOVEMBER 1997	
	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1683,00	1718,00
nemška marka	969,00	989,00
funt šterling	2844,00	2899,00
švicarski frank	1193,00	1223,00
belgijski frank	46,52	48,52
francoski frank	287,00	297,00
danska krona	252,00	262,00
norveška krona	236,00	246,00
švedska krona	219,00	229,00
kanadski dolar	1178,00	1218,00
portugalski eskudo	9,09	9,99
nizozemski gulden	854,00	879,00
avstrijski šiling	136,70	141,20
španska pezeta	11,10	12,20
grška dragma	5,94	6,74
irski šterling	2509,00	2589,00
japonski jen	12,91	13,81
avstralski dolar	1117,00	1187,00
madžarski florint	8,50	10,00
hrvaška kuna	260,00	280,00
slovenski tolar	10,20	10,55

KMEČKA BANKA - GORICA		
20. NOVEMBER 1997		
v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1681,00	1711,00
nemška marka	971,00	989,00
francoski frank	288,00	298,00
nizozemski gulden	855,00	880,00
belgijski frank	46,68	48,48
funt šterling	2818,00	2898,00
irski šterling	2505,00	2600,00
danska krona	253,00	263,00
grška dragma	6,05	6,65
kanadski dolar	1178,00	1213,00
švicarski frank	1194,00	1219,00
avstrijski šiling	136,81	141,31
slovenski tolar	10,15	10,40

MILANSKI DEVIZNI TRG	
20. NOVEMBER 1997	
v LIRAH	
valuta	povprečni
ameriški dolar	1694,880
EKU	1941,990
nemška marka	980,380
francoski frank	292,800
funt šterling	2874,690
nizozemski gulden	870,020
belgijski frank	47,532
španska pezeta	11,608
danska krona	257,600
irski šterling	2556,390
grška dragma	6,248
portugalski eskudo	9,604
kanadski dolar	1194,840
japonski jen	13,373
švicarski frank	1208,900
avstrijski šiling	139,300
norveška krona	240,970
švedska krona	224,880
finska marka	324,880

MILANSKI BORZNI TRG					
20. NOVEMBER 1997					
INDEKS MIB-30: +1,54					
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	15.649	+1,86	Mediaset	8.586	+1,13
Bca Comit	4.827	+3,56	Mediobanca	12.230	+2,59
Bca di Roma	1.552	+2,10	Montedison	1.370	+2,54
Bca Fideuram	6.639	+3,62	Olivetti	997,20	+2,26
Bco Ambros.	12.466	+3,54	Parmalat	2.401	+3,22
Benetton	25.297	+2,45	Pirelli Spa	4.344	+2,91
Credit	4.530	+2,16	Ras	15.300	+1,38
Edison	9.256	+1,03	Rolo	24.027	+2,46
Eni	10.234	+2,23	Saipem	9.791	+1,21
Fiat	4.859	+3,01	San Paolo To	14.251	+1,74
Generali	38.725	+1,56	TIM	6.785	+1,87
Imi	17.935	+2,31	Telecom Ita	10.800	+1,43
Ina	2.988	-0,36			
Italgas	6.615	+1,98			
La Fondiaria	8.448	-1,43			

ŽARIŠČE

Zajamčeno zastopstvo - pravica manjšine

DAMIJAN TERPIN

Prihodnjo leto bomo ponovno glasovali za obnovo deželne sveta Furlanije-Juljske krajine.

Večinski sistem, ki ga je italijanski parlament uvedel za volitve na državni ravni, prav tako pa tudi za občinske in pokrajinske svete, ni bil uveden v zvezi z volitvami za deželni svet. Slednji je se pred poltjem poslal v romski parlament predlog ustavnega zakona, na podlagi katerega bi statut Furlanije-Juljske krajine spremenili tako, da bi deželni svet lahko z lastnim zakonom radikalno spremenil sedanji sistem volitev, saj je proporcni mehanizem dokazal, da je v bistvu nemogoče sestaviti stabilno koalicijsko, ki bi bila zmožna zdržati do konca mandatarne dobe. Zal romski parlament ni utegnil sprejeti takega zakona, zato ostaja v bistvu proporcni sistem v veljavi.

Ze pred zadnjimi volitvami je takratni deželni svet uvedel nekaj manjših sprememb, ki naj bi, po mnenju predlagateljev, preprečevale preveliko razprševanje glasov na stranke in gibanja in nekako prisilile le-te v povezovanje in sklepanje predvolilnih koalicij, kar naj bi povečalo stabilnost. V resnici pa se je izkazalo, da je bil edini učinek ta, da je iz deželne sveta po 25. letih izpadel predstavnik stranke Slovenske skupnosti. (Spominjam se, da je ob odobritvi tega amandmaja k deželni volilni zakonodaji takrat Primorski dnevnik v naslovu na prvi strani zapisal nekako tako, da je s tem SSK resena - kaksna ironija!!!). Cilj, h kateremu je težila takratna reforma deželne zakonodaje, se je povsem izjalovil, saj se je v tej mandatarni dobi zamenjalo kar pet (!) predsednikov oz. deželnih odborov, kar je seveda z vidika koristnosti oz. učinkovitosti upravljanja povsem nesprejemljivo.

Kako pa se Slovenci obnašamo do tega vprašanja? Različno, kot po navadi. SSK ze nekaj let vztrajno zahteva priznanje minimalnega zajamčenega zastopstva kot eno od osnovnih manjšinskih pravic tako, da bi bila vsaj enemu Slovencu, ki kandidira na manjšinski listi, zagotovljena izvolitev. Za nekatere je to apartheid ali pa (Spetic) je ta zahteva »kardeljansko« obarvana (kakor, da bi si prav učitelj Edvard Kardelj, izumitelj katastrofalnega gospodarskega sistema o samoupravljanju, izmislil zajamčeno zastopstvo manjšinskih predstavnikov). DSL je na tej točki pokazala manj naklonjena slovenski manjšini celo npr. kot Marinijev Partito Popolare Italiano (Ljudska stranka), saj je bil njen predlog ustavnega besedila bolj omejevalen od predloga PPI, ki je v bistvu predlagala isti tekst kot SSK, ta pa se je zavzela za zajam-

čeni mandat za listo, ki je izraz narodne manjšine. To je zal realno stanje, čeprav je na koncu v deželnem svetu vendarle prevladal predlog, ki je bližnji le-temu.

Kdor danes predlaga encstavno varianto, po kateri naj bi bila zajamčena izvolitev tistemu kandidatu, ki bi se izrazil za pripadnika slovenske narodnostne skupnosti (in nič več), spejema nevarnost manipulacij s strani desnice. Slednja bi tako lahko kandidirala kogarkoli, ki bi se izjavil za pripadnika manjšine (Lojk docet) in s tem popolnoma izjalovila smisel zajamčenega zastopstva.

Skratka, ne zahteva se nikakršna izkaznica o t.i. »DOC Slovincih« pač pa enostavno nočemo manipulacij in izigravanja. Manjšinsko listo lahko oblikuje kdorkoli, od SSK do vseh ostalih t.i. slovenskih komponent raznih strank, pa tudi vsa gibanja in organizacije civilne družbe, kolikor jih res obstaja v naši skupnosti in jih zadeva realno zanima. Kot ze rečeno, pa iz vsega tega zaenkrat ne bo nič, saj parlament ni sprejel ničesar in vililo se bo po proporcniem sistemu.

Zato je pristojna komisija deželne sveta sprejela predlog novega volilnega zakona, temelječega v bistvu na proporcniem sistemu, vendar pa s takimi omejitvami, ki se bolj onemogočajo možnost uspeha katerekoli manjšinske liste, saj so med drugim vstopni pragovi se visji. Ob tem se je ustvarila čudna koalicija, ki povezuje tako Finijevo Nacionalno Desnico kot SKP. O zajamčenem zastopstvu pa nič. Razprava, ki se bo pričela v torek, 25. novembra v deželnem svetu, pa bo odločilna. Ker gre po eni strani za eno od osnovnih manjšinskih pravic, je nujno, da se o zadevi pogovori t.i. skupno zastopstvo, tudi zato ker gre za vprašanje, ki zadeva nas vse in je najmanj toliko važno kot obstoj Primorskega dnevnika. Ze tu pa se najjavljajo velike težave. Kot ze rečeno, so znotraj t.i. slovenskih komponent raznih strank

in SSK mnjenja zelo različna.

Enostavno nekateri menijo, da se mora manjšina zanesti na dobro voljo vodstev posameznih strank, ki naj bi pri določanju kandidatur upostevala nase realnost in zagotovile možnost izvolitve Slovincem na svojih listah. Kolikor je tako prepričanje utemeljeno, dokazuje ze rezultat zadnjih deželnih volitev, ko smo od starih Slovincem v deželnem svetu padli na enega samega. Nesprejemljiva pa je vsekakor težnja, da se to negativno stanje ohrani, pod pretvezo, da tako en sam referent na deželi laze »obvladuje« situacijo znotraj manjšine, tudi ker nima konkurentov.

Če bi sprejeli gornja stališča, bi se potemtakem ne smel niti boriti za zakonitev svojih pravic, kar zaledujemo z zaščitnim zakonom in bi se enostavno prepuščali trenutnim bolj naklonjenim vladajočim koalicijam, ki bi nam sproti, iz neke svoje dobrohotnosti, kaj podarile, danes tablo na Krasu, jutri pravico rabe jezika v Občinskem statutu itd.

Gre pa za to, da dobimo zakonska jamstva v zvezi z našimi pravicami, med katerimi je nedovmno pravica do izvoljenega zastopstva, ki nikakor ne izključuje izbire povezane z vključevanjem v vsedržavne stranke. Večja ali manjša naklonjenost letih pa ne predstavlja nikakršnega jamstva za nase narodnostno skupnost. Izkušnja s slovenskim predstavnikom v romskem parlamentu je poučna in isto slučajno smo tokrat dobili Volčica.

Da je temu tako, priča tudi dosedanja mlačnost slovenskega glasu v deželnem svetu v zvezi z razpravo o refomi deželne volilnega zakona in zgoraj navedeno zadržanje SKP, s tem ko je v komisiji podprla predlog, ki se tega problema previdno izogiba.

25. novembra se bo v deželnem svetu torej začel izpit, ob katerem se bo izkazalo, ali smo za nase temeljne pravice vsi ali pa samo nekateri oz. ali je enotnost potrebna samo takrat, ko je treba reševati manjšinske interese in obstoj naših institucij pred polomijadami drugih ali pa je prav, da smo enotni in združeni vselej. Zase lahko rečem, da v kolikor zajamčeno zastopstvo oz. zagotovitev možnosti manjšinskim listam, da si izvolijo svojega predstavnika v deželni svet, ni projekt nasega skupnega zastopstva (kakršnega pač ze imamo), potem tudi slednjega ni več, saj črpa svojo legitimnost le v zavzemanju za temeljne manjšinske pravice, kar pa je za manjšino vsekakor tudi pravica do izvolitve v deželni svet.

ODPRTA TRIBUNA

Zakaj naj bi Slovenci bili žrtveni kozel na oltarju sprave med Italijani?

PAVEL FONDA

V desetletja trajajoči neprekinjeni nadaljevanki (ali psihodrami) o fojbah, ki jo v psicholu prebiramo ze od mladih nog z nespremenjeno grenkobo (saj je osnovna tema ta, da nalaga nam kolektivno odgovornost, prekriva in zanika pa kolektivne odgovornosti Italijanov), se menjujejo pač prijemmi in pisci, a je vsebina v glavnem vedno ista. Je ze res, da - čeprav z izredno počasnostjo - beležimo tudi neke premike: stevila žrtve so se zdaj zreducirala in postajajo primerljiva, pojavlja se tudi želja, da bi tako travmatične dogodke premoščali. Vendar se sproti nekaj tudi zatika. S težavo se namreč spreminja psihološka obremenjenost, ki so jo ustvarile doživete travme in desetletja usedlin, ki jih stalno obnavljanje teh travm kopiči v vsaki od tu zivečih skupnosti. Travme so le v nedogled ponovno prikazane, vendar se jih pri tem nikoli ne predela, zaradi česar ostajajo nespremenjene in na zalost vedno aktualne v svojem izredno močnem emocionalnem naboju. Ta pa je tudi glavni vzrok, ki se vedno otežkoca manj obremenjeno razmisljanje.

Prejšnjo soboto je zgodovinar Giampaolo Valdevit na prvi strani Piccola spet objavil komentar v zvezi s procesom o fojbah, kjer je morda bolj kot kdaj prej razvidna njegova psihološka pogojenost, ki jo je sicer čutili tudi v nekaterih drugih njegovih spisih. (Na to je v eni izmed zadnjih stvilk Iskre nazorno opozoril tudi Boris M. Gombac). Valdevita spostujem in ne dvomim v njegovo dobro vero, vendar ne morem mimo očitne pogojenosti, v katero zapade (in kateri se verjetno v teh krajih nihče ne more povsem izogniti). V članku piše, da v zvezi s procesom o fojbah nas ne smejo zanimati osebne odgovornosti, ampak to, da pridejo na zatožno klop družbe, države, politični sistemi, ideologije. To so »tiste odgovornosti, ki niso potrebne zgodovini, ampak kolektivnemu spominu: tega gre pojmovati kot sklop izkušenj, vrednot, simbolov, iz katerih se lahko učimo za sedanjost...« Zaključuje, da so v tržaskem in italijanskem kolektivnem spominu dovolj trdno zasidrane bodisi fojbe kot Rizarna in da »je prostor v našem spominu in kraj, kjer se spominjamo in počastimo žrtve: komunizma in nacizma«. Vskakemu Slovencu, ki to prebere, pride nujno na

misel dodatek: »Ni pa se prostora, niti ne kraja, v našem spominu, kjer bi se vi spominjali in počastili žrtve, ki ste jih vi povzročili za casa fasizma.« Da je ta praznina italijanskega kolektivnega spomina zelo zaskrbljujoča, priča obsirno nepoznavanje in popolno neobvesčanje zdaj za tretje generacije Italijanov o italijanskih vojnih in povojnih zločinih. Tako nehote tudi Valdevit ponuja Italijanom mikavno vlogo žrtve druge svetovne vojne, kjer so bili krvniki le komunisti-Slovani in nacisti-Nemci, fasisti-Italijani pa, zaradi svoje prirojene tankocutnosti ali mediteranske operetnosti, naj ne bi bili navezadnje sposobni storiti kakega večjega zla. Če Valdevit kot zgodovinar posreduje v omenjenem članku tako vrsto kolektivnega spomina, na katerega naj »se navezuje, zato da doseže konsens, kdor si prizadeva za razreševanje problemov sedanjosti, kdor deluje v politiki«, postajajo manj nerazumljive tudi plemenite izjave Stelia Spadara. Te so pripomogle k temu, da se o fojbah in o »esodu« govori sedaj po vsej Italiji in da bodo verjetno te teme vključene tudi v solske učbenike. Tako bodo tudi drugod po Italiji vedeli, kaksne »izjemne« zločine smo mi storili nad Italijani. Ne bo pa kakega vidnejšega premika v spoznavanju temnih strani italijanske zgodovine, se posebno ne v našem mestu.

V splošnem današnjem trendu se v Italiji skuša zgodovino prilagoditi potrebi po nekakšni vseitalijanski narodni spravi. Premoščanje preostrega ločevanja naroda na levo in desnico, zaradi katerega je bila Italija desetletja razkzlana, bi bilo samo po sebi koristno in pametno, vendar le če bi se razvijalo na temeljih kulture in intelektualne postenosti, ne pa na nivoju politične računice. Jasno je, da išče zmerna levica danes konsens v centru in na zmerne desnici (in obratno) in da so torej izjave, kakršne dajeta na primer Violante in pri nas Spadaro, za njih politično lahko oportune. Ob tem bi se pa morala kultura diferencirati od politike. Bistvena naloga kulture je namreč, da se ne ozira na trenutni interes, ampak da skuša daljnosežno graditi solidne temelje sprave in to ne le na podlagi raziskovanja resnice, ampak tudi s sočkanjem, s spoznavanjem stališč in kulturne atmosfere drugih skupnosti in ko je po-

trebno tudi z odprtjem lastnih se bolečih ran. Diferenciacija med politikom in kulturo postane včasih nujna, pa čeprav je treba priznati, da tega tudi na levi nismo bili doslej prevec javeni.

Vsekakor se mi pa zdi neprimerno, da bi Slovenci plačevali račune zato, da se Italijani med seboj spravijo. Čemu bi igrali vlogo kozla, ki bo žrtvovan na oltarju vseitalijanske sprave?

Ravnokotno se mi zdi, da bi bilo integriranje temnih strani zgodovine vsakega naroda prevec poceni, ko bi jih enostavno naprtili le ideologijam - kot to nakazuje Valdevit - saj bi potem lahko zaključili, da pravzaprav ni treba danes nikomur nič obzalovati in niti nikomur nič odpustiti, ker so itak v glavnem že izginile desne in leve ideologije, ki so bile krive za grozote preteklosti.

Zdi se mi torej, da ni sprava med Slovenci in Italijani tako blizu. Veliko pripravljivega dela je se potrebnega in to na obeh straneh. Prevec je se nedorečenih stvari. Politika pa ni poverjena zato, da bi poceni razprodajala nas kolektivni zgodovinski spomin, da bi zaradi politične oportunističnosti brisala ali stavljala v oklepaj strani, na katerih je zapisano trpljenje celih rodov našega naroda. Za vsak narod, in torej tudi za nas in za Italijane bi bila izredna skoda, če bi si se dolgo zastirali oči pred lastnimi odgovornostmi, saj bi to obubožalo kolektivni spomin in kulturo. Oboji moramo temeljito spoznavati luči in sence pri sebi in pri sosedih. Da se lahko vživljamo v kožo drugega; da lahko spoznavamo tudi kolektivni spomin drugih in ne le svojega, potrebujemo nenehno sočkanje, ki ga je doslej bilo očitno premalo. Sele potem bodo začeli zoreti pogoji za pristno spravo, ki ne bo le akt političnega oportunizma.

V procesu sprave je med drugim povsem neumestno vzporejanje Rizarne in fojbe, kar skušajo nekateri krogi vsiliti, saj je prva simbol slovenskih, hrvaskih, judovskih in italijanskih žrtve nemškega nacizma (pa čeprav z določenim krajevnim kolaboracionizmom), medtem ko predstavljajo fojbe slovensko (ozirokoma jugoslovansko) nasilje nad Italijani. Mislim, da je Rab najprimernejši simbolični kraj, kjer se ti lahko poklonijo slovenskim žrtvam, za katere nosi njihov narod odgovornost.

PISMA UREDNIŠTVU

Dolhar za širšo vsebinsko razpravo o SSG

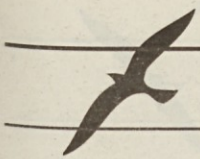
Vedno sem vesel ko se o nase gledališču govori ali piše: dobro ali slabo. Glavno je, da je prisotno v zavesti in mislih nase skupnosti. Zato sem bil vesel tudi dolgega in razčlenjenega zapisa Bogomila Kravos, ki ste ga v dnevniku objavili 19. t. m. Do njegove vsebine na tem mestu ne bom zavzel nobenega stališča. Oglasam se la zato, ker njegova vsebina daje varljiv videz, da Bogomila Kravos lahko ocenjuje delo našega gledališča samo »od zunaj«, torej s sred-

stvom, ki je dostopno vsem pismenim ljudem, namreč s pisnom uredništvu našega dnevnika. A temu ni tako. Bogomila Kravos je namreč bila do nedavnega članica vodstva nasega gledališča, kjer je imela vse možnosti, da na usmeritev gledališča vplivala tudi »od zunaj«. Iz pisma, ki ga je poslala upravnemu svetu nase ustanove, ni bilo nikomur razumljivo, zakaj se je temu mestu odpovedala. Gotovo pa ni bila v pismu izražena trditev, da ji je bilo v tem vodstvenem organu gledališča onemogočeno konstruktivno delo-

vanje. Koliko se nasa publika zanima za delovanje našega gledališča, pa je sama lahko ugotovila ob skromni udeležbi na nedavnem diskusijskem večeru o delovanju nasega gledališča v Slovenskem klubu. Morda bi veljalo prirediti okroglo mizo o nasem gledališču pod kako drugo streho. Vsak konkreten in konstruktiven predlog je vsekakor dobrodošel!

Toliko v pojasnilo in kot poziv k širši vsebinski razpravi o delovanju nasega gledališča.

Za SSG
Rafko Dolhar

NOGOMET/IT. POKAL

Udinese izločen

Izgubil je proti Romi

Roma - Udinese 2:1 (1:1)
STRELCI: Paulo Sergio v 23. min., Poggi v 46. min., Del Vecchio v 6. min. d.p.

ROMA: Konsel, Cafu, Petrucci, Aldair, Candela, Tommasi, Di Biagio, Di Francesco, Paulo Sergio (35' dp Gautieri), Delvecchio, Totti.

UDINESE: Turci, Bertotto, Calori, Pierini, Bachini (28' d.p. D'Ignazio), Statuto (11' d.p. Walem), Giannichedda, Capioli, Poggi, Biehoff, Locatelli (11' d.p. Amoroso).

SODNIK: Farina di Novi Ligure.

RIM - Roma se je uvrstila v četrtfinale italijanskega pokala. Rimsko mostvo, ki je na prvem srečanju v Vidmu igralo neodločeno z 2:2, je si-

nocni zaslužno premagalo Udinese. Zemanova ekipa se bo v četrtfinalu pomerila z Lazio, in že sedaj vlada v Rimu za mestni derbi izredno zanimanje.

Sinočnje srečanje je bilo zelo lepo, saj sta obe ekipi igrali odprto in napadalno. Priložnosti za zadetek tako na eni kot na drugi strani so se vrstile ena za drugo. Gostitelji so sicer imeli terensko premoč, toda Videmčani so bili zelo nevarni s protinapadi. Prva je povedla Roma v 23. minuti s Paulom Sergiom, ob izteku polčasa pa je za goste izenčil Poggi, ki je izkoristil napako v domači obrambi. V nadaljevanju je bila igra še naprej napeta, Roma pa je pset povedla z lepim zadetkom Delvecchia.

KOŠARKA / EVROPSKA LIGA

Olimpija in Kinder uspešna

SKUPINA C
Kinder - Barcelona 83:70 (41:31)

KINDER BOLOGNA: Danilović 26, Abbio 10, Nestorović 8, Sconochini 2, Savić 15, Rigau 13, Frosini 9. Ne: Amaechi, Binelli, Morandotti.

BARCELONA: Jimenez 1, Chema, Esteller 21, Alemany 4, Andreu 8, Fernandez 5, Djordjević 7, Nicola 2, Mustaf 8, Rentzias 14.

SODNIKA: Rems (Slo) in Jungebrand (Fin).

PM: Kinder 17/21, Barcelona 16/23; PON: 34' 23" Rentzias; 3T: Kinder 6/13 (Danilović 2/3, Abbio 0/1, Sconochini 0/1, Savić 3/3, Rigau 1/5), Barcelona 4/10 (Esteller 2/4, Fernandez 1/1, Djordjević 1/3, Nicola 0/2). GLEDALCEV: 7.073.

BOLOGNA - Z dobro

skupinsko igro in z odličnim Danilovićem je Kinder sinoči povsem zaslužno premagal Barcelono, pri kateri je se posebno odpovedal Djordjević, ki je dosegel le piclih 7 točk.

OSTALA IZIDA: Hapoel - Partizan 88:84, Pau - Ulker 77:76.

VRSTNI RED: Kinder Bologna 14, Barcelona 10, Partizan Beograd 8, Pau Orthez in Ulker Istanbul 6, Hapoel Jeruzalem 4.

PRIHODNJE KOLO (11.12.): Partizan - Kinder.

SKUPINAD
Union Olimpija - Racing 60:49 (29:30)

LJUBLJANA - Union Olimpija je sinoči proti Racingu iz Pariza izbojevala nadvse dragoceno zmago. Po uvodnih težavah, ko so Francozi z odličnim Lončarjem, povedli kar z

12:2, so Ljubljancani nadoknadili zamujeno in sklenili polčas le s točko zaostanka.

V drugem polčasu so gostitelji igrali bolje od Maljkovićeve ekipe in tudi zaslužno zmagali. Najboljši na igrišču je bil Olimpijin American Taylor, ki je dal 15 točk. Dobro sta igrala še Nosov in Jaka Daneu. Pri gostih je bil najboljši strelec Lončar, ki je dosegel 16 točk.

OSTALA IZIDA: Aek - Teamsystem 80:57, Cibona - Alba 98:84.

VRSTNI RED: Aek Ate-ne in Teamsystem Bologna 10, Alba Berlin in Union Olimpija Ljubljana 8, Cibona Zgreb in Racing Pariz 6.

PRIHODNJE KOLO (11.12.): Alba - Union Olimpija, Racing - Teamsystem.

NOVICE

Smučanje: Maier zmagovalec, Italijani in Slovenci poprečni

PARK CITY (ZDA) - Avstrijec Hermann Maier je prepriljivi zmagovalec drugega letošnjega veleslaloma za svetovni pokal v Park Cityju, kar je njegova druga zmaga v karieri. Za njim se je z najboljšim časom finalne vožnje uvrstil Norvežan Kjetil Andree Aamodt (+1, 80), svoje prve stopničke v karieri pa si je s tretjim mestom zagotovil »tržaski« Kanadčan Thomas Grandi (2, 32). Slovenci so si prismojali prve točke v novi sezoni; cast je reševal Avstrijec v slovenski reprezentanci Bernhar Knauss, ki je na koncu zasedel 20. mesto (+4, 32). Jure Kosir, Drago Grubelnik in Mitja Kunc se niso uvrstili v drugo vožnjo, Rene Mlekuz in Mitja Valencic pa sta odstopila. Tudi Italijani se niso najbolje obnesli. Alberto Tomba je bil po prvi vožnji 14., zaradi bolečin v hrbtu pa ni startal v drugi. Se najboljši je bil Matteo Nana s 16. mestom.

VRTNI RED: 1. Hermann Maier (Avt) 2:43, 99 (1:22, 24-1:21, 75, 2. Kjetil-Andre Aamodt (Nor) 2:45, 79 (1:24, 66-1:21, 13); 3. Thomas Grandi (Kan) 2:46, 31 (1:22, 94-1:23, 37); 4. Stefan Eberharter (Avt) 2:46, 57, 5. Christian Mayer (Avt) 2:46, 72; 6. Josef Strobl (Avt) 2:46, 84; 7. Marco Buechel (Lie) 2:46, 86; 8. Paul Accola (Svi) 2:47, 23; 9. Heinz Schilchegger (Avt) 2:47, 28 +3, 29 (1:23, 03-1:24, 25); 10. Andreas Schifferer (Avt) 2:47, 31; 16. Matteo Nana (Ita) 2:48, 16 +4, 17 (1:24, 12-1:24, 04); 20. Bernhard Knaus (Slo) 2:48, 31 +4, 32 (1:24, 58-1:23, 73).

Ronaldo v vodstvu

PARIZ - Brazilski zvezdnik Ronaldo vodi na lestvici 50 finalistov, ki se potegujejo za nagrado Zlata zoga, priznanje, ki ga bo najboljšemu nogometašu v Evropi 23. decembra podelil France Football. "V igri" je trenutno največ Nemcev in Italijanov (po osem), Francozi in Brazilci imajo po šest kandidatov, med klubi pa imajo po največ kandidatov Barcelona, Juventus ter Real Madrid.

Pertič zapišča trenersko mesto

NOVA GORICA - Sportni direktor ter trener nogometasev Hit Gorice Lucjo Pertič bo nalogo trenerja opravljal še na zadnjih dveh tekmah jesenskega dela državnega prvenstva, nato pa se bo posvetil izključno funkciji športnega direktorja. V vodstvu kluba, kjer bo prislo prav tako do sprememb, pravijo, da bodo novega trenerja izbrali po zaključku jesenskega dela DP. Na sestanku upravnega odbora so pod drobnogled vzeli tudi učinek posameznih igralcev in ugotovili, da je v klubu kar nekaj takih, ki niso dali pričakovanega prispevka. Zadnje prilike za dokazovanje bodo imeli v zadnjih dveh krogih, ko Hit Gorica gostuje v Velenju in Celju.

Philadelphia tretjič zmagala

PHILADELPHIA - Ekipa Philadelphia 76ers je sinoči v severnoameriški poklicni košarkarski ligi NBA premagala Washington Wizards 97:86. Slovenski reprezentant Marko Milčić tudi tokrat ni igral.

Los Angeles Lakers noče zaostati za Atlanto, ki ima sicer zmago več, vendar so tudi košarkarji Los Angelesa se brez poraza v novi sezoni. Za deseto zmago v dvo-boju z Minnesoto so bili najzaslužnejši trije Eddie Jones (31), Shaquille O'Neal (26) in Kobe Bryant (20), ki so za nameček zadržali tradicijo, da tekmece uzone z najmanj 22 kosi razlike. Los Angeles je slavil s 118:93.

Mlade valovke še naprej prve

PREDPRVENSTVENO POKRAJINSKO PRVENSTVO
Pieris - Val Zadrzna kreditna banka Sovodnje 3:0 (15:10; 15:9; 15:5)

OK VAL: Bressan, Terpin, Brisco, Brani, Cumin, Sol, Cej, Cernic, Zavadlav, Toros, Marvin
Valovke so v gosteh, proti vodilnemu Pierisu, gladko izgubile in s prikazano igro povsem razocarale. Domačinke so bile v vseh elementih igre boljše in pokazale večjo voljo po zmagi. Edino v prvem nizu sta si bili ekipi enakovredni, nakar so Furlanke predvsem s ostrim servisom brez posebnih težav osvojile še preostala dva seta.

POKAL CORAG

Villesse - Val Mti 1:2 (2:15, 7:15, 13:15)

VAL: Plesničar, Del Fabbro, Cijan, Simčić, Visintin, Cernic, Branca, Miklus, Figelj, Sturm, Fabjan, Pisu.
Najmlajše valovke so v gosteh premagale lanskega pokrajinskega prvaka v prvenstvu narasčajnici, ekipi iz Vilesa. Vendar moč letošnje sestave se zdalec ne odgovarja lanskemu, tako da so »plavo-rdece« z lahkoto osvojile prva dva niza. V tretjem setu, ko je trener Jerončić poslal na igrišče mlajše igralke, je bila igra izenačena in domačinke so le zmagale na razliko. S to zmago so valovke obdržale prvo mesto na lestvici in so na dobri poti, da osvojijo letošnji pokal.

SK Devin vabi na sejem rabljene opreme

Letošnji sejem rabljene opreme, ki ga Smučarski klub Devin prireja v Kulturnem domu na Proseku, bo v nedeljo popostrilo še predavanje Ezia Ferina o carwingu, novi smučarski zvrsti z uporabo krajših in izvirno oblikovanih smuči, ki omogočajo lažjo smuko. Predavanje bo dopolnil prikaz diapozitivov in materialov, med prisotnimi pa bodo izzrebali tuid nekaj praktičnih daril. Predavanje bo od 15. do 17. ure.

SK Devin vabi ljubitelje smučanja naj si ogledajo tudi sejem. Do zdaj so že zbrali veliko uporabne smučarske opreme. Danes (petek) bo sejem odprt od 18. do 20. ure, jutri in v nedeljo pa od 10. do 12. in od 15. do 20. ure.

MALI NOGOMET

Tudi borovci s svojo ekipo

S pripravo in ureditvijo dveh igrišč za mali nogomet na bivšem velikem nogometnem terenu pri SZ Bor so se pričeli tudi številni turnirji v tem zelo priljubljenem in popularnem sportu na Trzaskem.

Med omenjenimi turnirji sodi tudi Memorial Fabio Felluga, na katerem nastopa 8 mostev, med vpisanimi pa je tudi postava Bora Puntigamer. Borovo mostvo je v celoti sestavljajo »nenogometasev«, to je Borovi odbojkarji ter košarkarji Bor ain Cicibone.

V prvem kolu so bili borovci prosti, v drugem kolu pa so dosegli prvo točko, saj so igrali neodločeno proti mostvu Grette.

»Plavordeci« so si zmago zapravili, saj so v prvem polčasu vodili že s 3:1, v drugem delu pa so si zapravili celo vrsto priložnosti. Izkušeni nasprotniki so izkoristili skorajda edini dve priložnosti in s pomočjo devetmetrovke stanje izenačili. V prihodnjem kolu bo Bor preveril kakovost ekipe Falchi DLF, tekma pa bo v sredo, 26. t.m. ob 20.00 na stadionu »1.maj«, kjer se odvijajo vse tekme tega turnirja. Ekipa se bodo pomerile med seboj v prvem in v povratnem delu (14 kol), za naslov prvaka pa se bodo zatem borila prva stiriuvrščena mostva.

Bor Puntigamer - Gretta 3:3 (3:1)

BOROVA STRELCA: Smotlak 2, Volk 1.

BOR: Robi Pavlica, Branko Sain (Pejo Krčalič), Vanja Jogan, Andrea Benci, Pavel Volk (Riki Sluga), Alfio Dilissano, Robi Smotlak. V ekipi so še: Mauro Bandi, Mattia Betocchi, Igor Giacomini, Rich Battilana in Dario Kovacic. (VJ)

OPBOJKA / VČERAJ NA OPČINAH

Predstavitev Sloginih ekip

Ob veliki prisotnosti ca-snikarjev in predstavnikov sportnega sveta (član vsedravnega sveta FIPAV Paolo Ruggieri, predsednik pokrajinskega odbora FIPAV Giorgio Tirel, predsednik ZSSDI Jurij Kufersin) so včeraj v gostilni Veto predstavili ekipe SZ Sloga, ki bodo nastopile v nižjih prvenstvih in njihove pokrovitelje. Ti so podjetje Eurosava (zenska D liga), prehrambeni di-

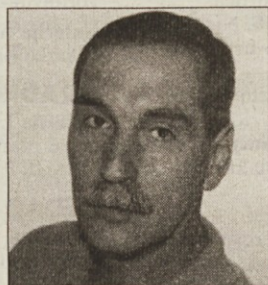
scout Mima Eurospin (moška 1. divizija), podjetje Multinvest (decki in narasčajniki) ter gostilna Veto (zenska 1. divizija in slogina A ekipa deklic). Ob tem naj se povemo, da je podjetje Eurosava tudi tehnični sponsor vseh moskih mladinskih sloginih ekip, saj se je vključilo v deželni mladinski odbojkarjski projekt, ki so ga zasnovala SZ Sloga in OK Val. Ekipa je predstavil Slogin tajnik

Ivan Peterlin, navzoče pa je pozdravil predsednik Vojko Miot. Nasemu društvu so za njegovo vitalnost cestitali Ruggieri, Tirel in Kufersin, ki so ekipam zazele veliko uspeha v prvenstvu, pokroviteljem pa so se zahvalili za njihovo tenkocutnost pri podpori društev. (Inka)

Na sliki KROMA: odbojkarice in odbojkarji SZ Sloga na včerajšnji predstavitvi na Opčinah.

Danes igra za vas Totocalcio

Stojan Corbatti

Stojan Corbatti (letnik 1954) se je začel ukvarjati s košarko pri 13 letih kot narasčajnik pri Boru. Pri tem društvu je igral tudi v vseh mladinskih kategorijah, kot član pa je igral v promocijskem prvenstvu in v D ligi. Trenerstva se je lotil pred 14 leti pri Bregu, najprej z ekipo minibasketa in nato z mostvi od propagande do kadetov. Zadnja leta pa trenira mladinske ekipe pri Boru. Prejšnji teden je Franc Briščak pravilno napovedal 10 rezultatov.

Bologna - Fiorentina	2
Brescia - Udinese	X2
Empoli - Atalanta	X
Juventus - Parma	1X2
Lecco - Napoli	1
Roma - Vicenza	X
Sampdoria - Bari	1
Fermana - Ternana	X
Turris - Nocerina	2
Pro Vercelli - Triestina	1X
Tolentino - Arezzo	1X2
Catania - Olbia	1X
Crotone - Marsala	X2

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

1. dirka (Trst): naš favorit je zelo borben Ubresson Luis (skupina 1), ki bo moral paziti na Uleno As (X) in Deo Eegli Dei (2).

2. dirka (Trst): možnosti za zmago ima Rolling Stone, od skupine X naj omenimo Propellenta, od skupine 2 pa Slemma Del Nord.

3. dirka (Milan): Pearl Win (1) je razred zase, nevarna pa sta se Piccola Peste (X) in Rifamastene (2).

4. dirka (Padova): ob dobrem startu Original DB (X) je velik favorit. Paziti pa bo moral na Scirocca (1) in Memma Gius (2).

5. dirka (Padova): Special Nobell (2) je naš favorit. Od skupine 1 bi omenili Nhot Speeda in od skupine X pa Ronchiglijo.

6. dirka (Rim, galop): Prin-

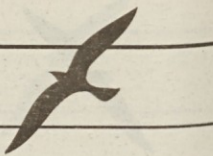
cipe Del Colle (2) ima možnost zmage, nevarna pa sta še Don Czar (1) in Falco Max (X).

Dirka tris

Nasi favoriti: 13 Moro, 4 Referro, 11 Bold and Nice; za sistemiste: 15 Madar, 9 Carribean Cruise, 6 Sosweet.

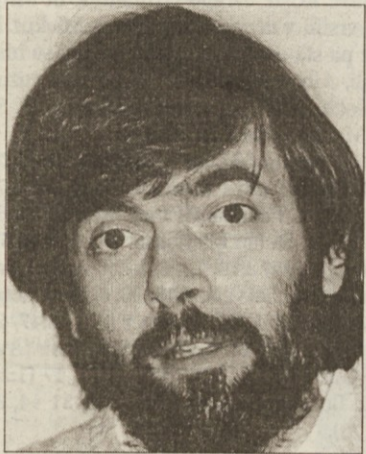
Totip

1. — prvi	1
drugi	X2
2. — prvi	1X
drugi	2
3. — prvi	1X
drugi	2
4. — prvi	X
drugi	12
5. — prvi	2
drugi	X1
6. — prvi	21
drugi	X

Zen v doživljanju spolnosti po receptu Jacopa Foja

Kaksen odnos je lahko med zonom in umetnostjo ljubljena: na to vprašanje v odgovorja Jacopo Fo, ki bo drevi in jutri ob 21. uri v gledališču Miela trzaskemu občinstvu predstavil igro *Lo zen e l'arte di fare l'amore*. Jacopo Fo je znan po satiricnih spisih in tudi tokrat se kocljuje tematike loteva z ironijo, na pomoč pa kljice svete knjige vseh monoteističnih veroizpovedi.

re l'amore. Jacopo Fo je znan po satiricnih spisih in tudi tokrat se kocljuje tematike loteva z ironijo, na pomoč pa kljice svete knjige vseh monoteističnih veroizpovedi.

V Kopru predstavitev knjige Cime irredente

V citalnic knjižnice Srečka Vilharja v Kopru bodo v četrtek, 27. novembra predstavili knjigo Livia Isaaka Sirovicha *Cime irredente*. Srečanje z avtorjem se bo začelo ob 19. uri, z njim pa se bo pogovarjal Milan Gregoric.

Livio Isaak Sirovich, geolog in raziskovalec trzaskega Geofizičnega eksperimentalnega laboratorija, navdušen alpinist, je pred meseci izdal svoje tretje delo, in sicer roman *Cime irredente* (Neodrešeni vrhovi). Njegov prvenec je bila knjiga »Tinisa: ambient in kultura neke Karnijske gore« (1983), ki ji je sledilo delo »Dragi ne pišite mi vsega« ali »Isaaki: robina, ujeta v past med Hitlerjem in Stalinom« (1995). Nova knjiga je posvečena Aleksandru Langerju, velikemu bojevniku za sovražje iz Juzne Tirolske, ki je pred leti v neki svoji veliki in nedoumljivi cloveski stiski s samomorom prekinil svoj clovekoljubni in upanja polni življenjski polet. V njej nam avtor uspeva predstaviti na nazoren, prepričljiv in bogato dokumentiran način tako korenine kot tudi sedanjo podobo nacionalizma, tega velikega zla, ki že dolgo razjeda njegovo rodno mesto Trst. Knjiga je hkrati svojevrsten avtorjev pro-

test proti temu zlu in veliko dejanje cloveskega dostojanstva, pokončnosti in civilnega poguma, ki zavezuje vse ljudi dobre volje...

Zaključuje se Mesec Krasa v občini Komen

Danes ob 18. uri bo v osnovni soli Antona Sibelja-Stjenka v Komnu zaključna prireditve ob Mesecu Krasa. Večer bo posvečen kamnosestvu na Krasu, zato se bodo poleg ljubiteljev, te za Kras značilne obrti, zbrali predvsem kamnoseki s Krasa in ob razstavi, za katero so prispevali svoje izdelke, spregovorili tudi o problemih. Drugi del razstave pa so pripravili učenci osnovne sole Antona Sibelja-Stjenka z naslovom: *Uporaba kamnin na Krasu in Kamnita dediscina Krasa*. Ob tej priliki bosta predstavljena tudi knjigi Ivana Pertota o kamnosestvu, ki sta bili v slovenskem prostoru sprejeti kot dragocen priročnik. Razstava bo v osnovni soli na ogled do konca meseca novembra. a.n.

Znanstvena fantastika v knjigarni Minerva

V trzaski knjigarni Minerva v Ul. S. Nicolò 20 bo danes ob 18. uri predstavitev novih romanov znanstvenofantastične zbirke založnika Mondadorija ter zbirke Lovcraftovih pripovedi.

Razstave ob 400-letnici Borrominijevega rojstva

Na Dunaju, v Rimu in v Luganu bodo ob 400-letnici rojstva arhitekta Francesca Borrominija pripravili več razstav. Na Dunaju je od 18. stoletja shranjenih okoli 600 skic tega najpomembnejšega arhitekta iz obdobja baroka, rojenega leta 1599. Razstava v Rimu bo odprta od 15. decembra 1999 do 21. februarja 2000, v dunajski Albertini bo na ogled od 15. marca do 15. maja leta 2000, že jeseni 1999 pa bo manjša razstava tudi v Luganu. Na njej bodo predstavili dela iz Borrominijevega zgodnejšega obdobja. V Rimu in na Dunaju bodo na ogled vedute, mestni nacrti, grafične risbe, znanstveni pripomočki in vrsta skic. Predstavili bodo tudi modele Borrominijevih del. Vecji del ekspozitov je iz zbirke, ki jo hrani Albertina, ki ves projekt pripravlja v sodelovanju z rimsko Biblioteca Hertziano. Francesco Borromini je bil rojen 25. septembra 1599 v Ticinu, umrl pa je 2. avgusta 1667 v Rimu. Med njegova najpomembnejša dela -

vsa so v Rimu - spadajo cerkev in samostan San Carlo alle Quattro Fontane, samostan San Filippo Neri ter prenova Lateranske bazilike. (STA)

V Zemunu festival monodrame in pantomime

V Narodnem gledališču v Zemunu se je v sredo zvečer začel 22. festival monodrame in pantomime, na katerem bodo do 23. novembra ponudili 16 predstav.

Prvi večer so bile na sporedu performans Marina nizozemske umetnice Marjo Dames, monodrama *Zenske*, ah te zenske igralke Sanje Mikitisin po besedilu Alda Nikolaja, pantomima *Ona in on* v izvedbi Sanje Ristić in Damirja Nikolaja ter *Otročarije Tihomirja Stanića*. Ob začetku festivala, na katerem bodo podelili nagrade, imenovane zlate kolajne, bodo odprli tudi razstavo karikatur in ilustracij Nenada Milicevića in Jugoslava Vlahovića. (STA)

Razstavljeni izvorniki za koledar medvedkov '98

V preddverju mladinskega oddelka Mestne hranilnice Nove ljubljanske banke, na Copovi 3 v Ljubljani, so razstavljeni izvorne risbe medvedkov ilustratorja Igorja Cvetka za koledar '98. Novi koledar bo skladu za izboljšanje kakovosti zdravljenja in življenja otrok z rakom in krvnimi boleznimi s sedežem na Pediatricni kliniki in Ljubljani letos že tretjič pomagal zbirati prostovoljne prispevke za sklad. Koledar je oblikoval Janez Golob tako, da lahko stoji na mizi ali visi na steni, njegovih 12 listov s prijaznimi risbami medvedkov in rekli, povezanimi z njimi - izbral jih je raziskovalec slovenskih imen in rekel, jezikoslovec prof. Janez Keber -, pa je moč uporabiti tudi kot razglednice. Koledar je brezplačno natisnil generalni sponzor dobrodelne akcije Gorenjski tisk iz Kranja. Pripravljalci koledarja, idejna in organizacijska vodja akcije Sinja Zemljic Golob ter dr. Majda Benedik Dolnicar iz Pediatricne klinike so ob odprtju razstave povedali, da je denar, pridobljen s pomočjo koledarja, zadnja tri leta glavni prihodek sklada. Lani so z denarjem iz sklada poleg tega, da v bolnišnici zvišujejo kakovost zdravljenja in življenja otrok, obolelih za rakom, kupili tudi stiri milijone vreden specialni mikroskop. (STA)

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Danes, 20. t. m., ob 20.30 (red B) predstava Vittoria Gassmana »Bugie sincere«. Nastopajo Ugo Pagliai, Paola Gassman in Virgilio Zernitz. Predstava v abonmaju: odrezek 2 - rdec.

Pri blagajni gledališča lahko podpisete abonma 1997/98 (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih), v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19).

Gledališče Verdi

Operna in baletna sezona 1997/98

Jutri, 22. t. m., ob 17. uri (red S) opera »Don Carlo« v izvedbi orkestra, zbora, in baletnega ansambla Gledališča Verdi. Orkester vodi Woldemar Nelsson.

Ponovitvi v v torek, 25. t. m., ob 20.30 (red E) in v petek, 28. t. m., ob 20.30 (red F).

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih). Pri blagajni je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, G, C, S in E in predprodaja vstopnic za opero »Romeo in Julija«.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 21. t. m., ob 20.30 ponovitev komedije »Soap« v izvedbi gledališke skupine La Premiata Ditta.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica

vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1997/98 vsak dan, razen sobote na GM, Ul. Manna 29 (tel. 418605) od 10. do 12. ure.

V torek, 2. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu koncert, na katerem bosta nastopila Igor Malinovski (violina) in Tamami Muramatsu (klavir).

Società dei concerti - Koncertna sezona 1997/98

V ponedeljek, 24. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert Kvarteta Arditti. Na programu Ligeti, Bartok in Ravel.

Sodobni Trst

Kavarna San Marco

V torek, 25. t. m., ob 21. uri, v okviru srečanj »Improvisazioni artistiche«, bo na sporedu srečanje z Giovanni del Giudice o knjigi »Il diario di Augusta F« ter ob glasbeni spremljavi Elise Frausin.

Sportna palača Palasport

V soboto, 29. t. m., ob 21. uri celovečerni koncert, na katerem bo nastopil Nek. Predprodaja vstopnic pri Utat v Pasazi Protti.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 23. t. m., ob 18. uri koncert v okviru Openskih glasbenih srečanj. Nastopila bosta Stanko Praprotnik (prva trobenta Simfoničnega orkestra RTV Slovenije) in Luca Ferrini (klavir).

GROČANA

Srenjska hiša

Jutri, 22. t. m., ob 20.30 prireja KD Krasno polje celovečerni koncert Trzaskega okteta.

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK Galerija - Trzaska knjigarna: v sredo, 26. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Deziderija Svara.

Miramar - Konjusnica: do 30. t. m. je na ogled velika razstava o zgodovini Dačanov. Obiscete jo lahko vsak dan od 9. do 17. ure; ob nedeljah ob 11. uri, ob 14.30 in ob 15.30 vodeni obiski razstave.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Galerija Torbandena: jutri, 22. t. m., ob 18.30 otvoritev razstave Eda Murtića.

Sedež turisticne ustanove (Ul. S. Nicolò 20): v ponedeljek, 24. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Patrizie Delbello.

Muzej Revoltella: razstava »Carlo Ciussi. La pittura come urgenza ed emozione 1947 - 1997« bo zaradi izrednega zanimanja odprta do 23. t. m.; danes, 21. t. m., ob 18. uri vodi obisk razstave dr. Luca Geroni.

Ljudski vrt - Paviljon ARAC: do 23. t. m. je odprta razstava ob 100-letnici rojstva umetnika Roberta Hlavatyja. Na ogled je vsak dan od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

Galerija Cartesius: razstavlja slikar Bruno Ponte.

Galerija Rettori Tribbio 2 (Piazza Vecchia 6): se danes, 21. t. m. razstavlja slikarji Aldo Famà, Olivia Siaux, Claudio Sivini in Ennio Steidler.

Kavarna S. Marco: na ogled je razstava filmskih plakatov Isodora Brizzija.

Galerija Grandangolo: razstavlja Giuliano Pecelli.

Art Gallery (Ul. S. Servolo 6): razstavlja madzarski slikar János B. Toth.

Ponovitvi jutri, 22. t. m., ob 16.30 in ob 20.30 ter zadnjič v nedeljo, 23. t. m., ob 16.30.

Pri blagajni gledališča Cristallo, pri UTAT v Pasazi Protti, na solah, pri sindikatih in raznih ustanovah lahko podpisete nov abonma. Za informacije tel. 390613.

Gledališče Miela

Danes, 21. in jutri, 22. t. m., ob 21. uri bo nastopil Jacopo Fo s predstavo »Lo zen e l'arte di fare l'amore«. Za informacije - tel. 365119.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

V torek, 2. in v sredo 3. decembra, ob 20.30 se bo Stalno gledališče FJK predstavilo z delom »Sladka Irma« v režiji Antonia Calende. Nastopajo Daniela Giovanetti, Fabio Camilli, Paolo Triestino in Gian.

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča: od ponedeljka do sobote 17-19 (za informacije tel. 0481 - 494368/494365).

GORICA

Kulturni dom

Danes, 21. t. m., ob 18. uri 16. obletnica otvoritve Kulturnega doma.

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

Danes, 21. t. m., ob 20.45: Compagnia Apas produzioni »Rudens«. Režija Alvaro Piccardi.

GORICA

Kulturni dom

V petek, 28. t. m., ob 20.30 nastop New Swing Quarteta.

Kulturni center Lojze Bratuz

Jutri, 22. t. m., ob 20.30 in v nedeljo, 23. t. m., ob 16. uri 39. revija gorških pevskih zborov Cecilijanka.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Koncertna sezona 1997/98

V sredo, 17. decembra, bo ob 20.30 nastopil Trio Lortie-Lyso-Berick. Na programu Schubert, Mendelssohn-Bartholdy, Brahms. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča (urnik: 10-12, 17-19 ob ponedeljkih do sobote), pri UTAT v Trstu in pri Discotex v Vidmu.

ČEDAD

Gledališče Ristori

Jutri, 22. t. m., ob 20.30 koncert zbora »Der Zweisprachige Chor - Dvojezični zbor« iz Celovca.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V petek, 28. t. m., ob 20.45 nastop orkestra Kremerata Baltica. Direktor in solist Gidon Kremer.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Grad Dobrovo

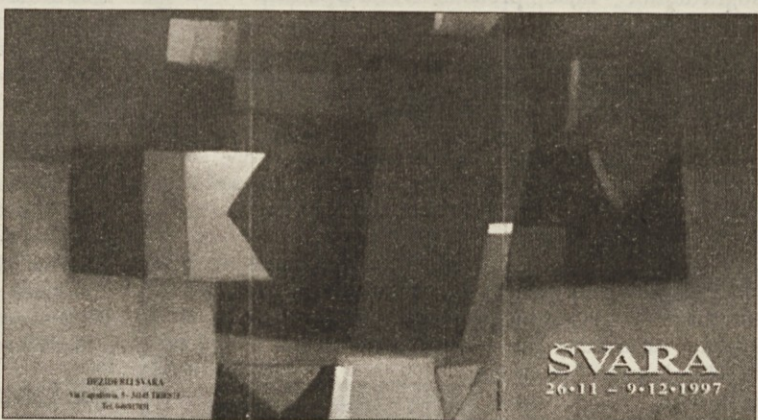
Danes, 21. t. m., ob 20. uri nastop ansambla Quartetto Torres iz Svice.

Deziderij Švara v Tržaški knjigarni

V sredo ob 18. uri bodo v galeriji Trzaska knjigarne v Ul. Sv. Franciska v Trstu, odprli razstavo del umetnika Deziderija Svara, ki ga bo javnosti predstavila Nives Marvin.

Ze dolgo ga nismo videli v našem mestu. Zadnjič smo se srečali z njegovimi deli v razstavnih prostorih Katoliške knjigarne v Gorici, kjer smo občudovali njegova dela in izrazili tudi v kroniki svoje zadovoljstvo nad uspehom umetnika, ki se je že nič kolikokrat predstavil našemu delu svojega občinstva, ki pa je svoja dela razstavljal ne samo doma, temveč tudi v tujini, kjer je prejel vrsto priznanj in nagrad. To sedaj je pripravil, kot je zapisano v depliantu, 40 samostojnih razstav v Italiji, v Sloveniji, Franciji in Ameriki.

»Srečen sem, da zopet razstavljam v svojem mestu, v galeriji, ki je toliko let dajala svoje prostore na razpolago domaćim, pa tudi drugim umetnikom in bi bilo po mojem prav, da bi zopet postala kraj srečanja, stičišča tudi

mlajših generacij, kjer bi se ljudje, ki ljubijo umetnost srečevali s knjigo, pa tudi s sliko. Tako vem, da lahko razumes moje občutke pred to razstavo v rojstnem kraju«, je Deziderij se povedal.

Nives Marvin, ki ga bo predstavila, je v depliantu zapisala med drugim: »Svarovo ustvarjanje je pretehtano, a tudi temperamentno in usmerjeno v tisti slikarski izraz, ki povezuje

vse sestavine v estetsko ubranost, hkrati pa z novimi pogledu dopušča nova iskanja in drugačna občutja in razmišljanja.«

Ce h temu dodamo še svoj pogled na Svarove slike, ki nas vedno pritegujejo tudi zaradi svojih barv in barvnih kompozicij, potem smo na kratko povedali vse, kar naj privabi našega cloveka na ogled razstave, ki bo odprta vse do 9. decembra.

Neva Lukes

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Gustav
20.30 TV dnevnik

RAI 1

- 6.30 Dnevnik, 6.45 jutranja oddaja Unomattina (vodi Antonella Clerici), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
- 9.35 Film: Vivere in libertà (pust., m. ZDA '72, i. Susan Hampshire, Nigel Davenport)
- 11.05 Aktualno: Jutranja oddaja Verdemattina (vodita Luca Sardella in Janira Majello), vmes (11.30) dnevnik
- 12.25 Vreme in dnevnik
- 12.35 Nan.: Gospa v rumenem - Ciak, se ubija (i. Angela Lansbury)
- 13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
- 14.05 Variete: Fantastico più (vodi Milly Carlucci)
- 14.25 Nan.: Una famiglia come tante
- 15.15 Dokumenti: Kvarov svet - Levi puscave Kalahari (vodi Piero Angela)
- 16.00 Variete za najmlajše: Poletni Solletico (vodita Elisabetta Ferracini in Mauro Serio), vmes risanke Quasimodo in nan. Zorro
- 18.00 Dnevnik
- 18.10 Aktualno: Prima di tutto
- 18.45 Variete: Colorado (vodi Alessandro Greco)
- 19.30 Vreme in dnevnik
- 20.35 Sportne vesti
- 20.40 Aktualno: L' inviato speciale
- 20.50 Dokumenti: SuperKvark
- 22.35 Dnevnik
- 22.50 Film: Asja e la gallina dalle uova d' oro (dram., Fr. '94, r. Andrej Končalovski, i. Inna Churikova, Alexander Surin)
- 0.55 Nočni dnevnik

RAI 2

- 6.45 Pregled tiska
- 7.00 Nn.: Zelene jagode
- 7.25 Variete za najmlajše, vmes nan. Lassie
- 10.00 Nad.: Quando si ama, 10.20 Santa Barbara
- 11.00 Tg2 Medicina 33, 11.15 Dnevnik
- 11.30 Variete: I fatti vostri (vodi Massimo Giletti)
- 13.00 Dnevnik, 13.30 Navade in družba, 13.45 Zdravje
- 14.00 Variete: Ci vediamo in TV
- 16.30 Aktualno: Cronaca in diretta - Kronika v živo (vodi Danila Bonito)
- 16.15 17.15 dnevnik, vreme
- 18.10 Vreme, dnevnik, sport
- 18.40 Rubrika o izletih in potovanjih: Sereno variabile
- 19.00 Nan.: Rex, 19.55 Disokkupati
- 20.30 Vecerni dnevnik Tg2
- 20.50 Variete: Pippo Chennedy Memory (vodijo Serena Dandini, Corrado Guzzanti, Sabina Guzzanti)
- 22.30 Tg2 Dosje
- 23.15 Dnevnik in vreme
- 23.35 V parlamentu, vreme, nocni sport
- 0.00 Aktualno: Zgodbe (vodi Gianni Minà)

RAI 3

- 6.00 Dnevnik, vreme
- 8.30 Aktualno: Educational
- 10.30 Aktualno: Italija 50. let, 11.00 Vprasanja ob koncu tisocletja
- 12.00 Dnevnik 3, 12.15 Sport
- 12.20 Aktualno: Telesogni, 13.00 Il grillo, 13.30 Media/Mente
- 14.00 Dezelne vesti, dnevnik
- 14.50 Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr - Sredozemlje
- 15.30 Sportno popoldne: hokej na ledu, 16.00 SP v streljanju, tenis, odbojka
- 17.00 Dok.: Geo & Geo (vodi Licia Cold)
- 18.25 Nad.: Un posto al sole
- 19.00 Dnevnik, dezelne vesti
- 20.00 Aktualno: Od 20. do 20. ure, 20.15 Blob
- 20.40 Aktualno: Maastricht, Italia
- 22.55 Aktualno: Numero zero
- 22.30 Dnevnik, dezelne vesti
- 22.55 Aktualno: Magazzini Einstein
- 0.30 Dnevnik, kultura, vreme
- 1.10 Variete: Fuori orario
- 1.15 SP v biljardu

RETE 4

- 6.00 Nad.: Lasciati amare, 6.30 Perla nera
- 6.50 Nan.: Dove comincia il sole (i. B. De Rossi)
- 8.30 Pregled tiska
- 8.50 Nad.: Vendetta d' amore, 9.20 Amanti, 10.00 Regina, 10.30 Sei forte, papà, 11.30 dnevnik
- 11.40 Aktualno: Forum
- 13.00 Kviz: Kolo sreče
- 13.30 Dnevnik
- 14.30 Nad.: Sentieri - Steze
- 15.30 Film: I maniaci (kom., It. '64, i. E. M. Salerno)
- 17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanicchi)
- 18.55 Dnevnik Tg4, vreme
- 19.30 Variete: Game Boat
- 20.35 SP v smucanju: Ženski slalom, 2. tek
- 21.50 TV film Perry Mason: Va in onda la morte (krim., ZDA '91, i. R. Burr)
- 23.50 Film: I tre volti (kom., It. '64, r. M. Antonioni)

CANALE 5

- 6.00 Na prvi strani
- 8.00 Jutranji dnevnik Tg5
- 8.45 Nan.: Komisar Scali (i. Michael Chiklis)
- 9.45 Variete: Maurizio Costanzo Show
- 11.30 Variete: Ciao Mara (vodi Mara Venier, sodelujeta Umberto Smaila in Riccardo Pazzaglia)
- 13.00 Dnevnik TG 5
- 13.25 Sgarbi quotidiani
- 13.40 Nad.: Beautiful
- 14.10 Aktualna odd.: Uomini e donne - Moski in ženske
- 15.45 Aktualna kronika - Zgodbe: Le storie di Verissimo
- 15.50 Film: Le parole che ho nel cuore (dram., ZDA '93, r. M. Switzer, i. Richard Dean Anderson, Glynnis O' Connor)
- 17.45 Aktualne zgodbe iz vsakdana: Verissimo
- 18.35 Variete: Tira & Molla
- 20.00 Dnevnik TG 5
- 20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iachetti)
- 21.00 Film: Mai con uno sconosciuto (thriller, ZDA '95, r. P. Hall, i. A. Banderas, Rebecca Ee Mor-nay, H. D. Stanton)
- 23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (1.00) dnevnik

ITALIA 1

- 6.10 Otroški variete Ciao ciao mattina in risanke
- 9.20 Nan.: Lepotica in zver, 10.20 Družina Brock, 11.25 Dva policajca v Chicagu
- 12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studij, Fatti e misfatti
- 12.55 Nan.: Willy, princ Bel Aira
- 13.25 Variete za najmlajše: Ciao Ciao Parade in risanke
- 14.00 Risanke: Simpsonovi
- 14.20 Varieteja: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego! (vodi Alessia Marcuzzi)
- 15.30 Nan.: Melrose Place
- 16.00 Variete za najmlajše Bim Bum Bam, risanke
- 17.30 Variete: Benny Hill
- 17.45 SP v smucanju: Ženski salom, 1. tek
- 19.00 Nan.: Piccoli brividi
- 19.30 Odprti studio, vreme, 19.55 Sport studio
- 20.00 Glasba: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
- 20.40 Variete: Scherzi a parte (vodita Massimo Lopez, Lello Arena)
- 23.05 Aktualno: Moby's (vodi Michele Santoro)
- 23.50 Aktualna odd.: Le notti dell' angelo
- 0.25 Fatti e misfatti

TELE 4

- 13.30 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
- 14.00 In diretta
- 17.00 Prijateljice zivali
- 19.00 Zoom mladih
- 20.30 Osebnosti in mnenja
- 21.00 Glasb. odd.: Musichiamo
- 23.35 Zoom mladih
- 1.00 Nan.: Katts and Dog

MONTECARLO

- 13.00 19.30, 22.45, 1.20 Dnevnik, 13.30, 19.50 Sport
- 12.05 Nan.: Parker Lewsi, 13.15 Ironside
- 14.15 Film: Una storia fantastica (fant., VB '36)
- 16.05 Variete: Tappeto volante
- 18.00 Variete: Zap zap
- 20.10 Candid camera
- 20.30 Film: Robocop 2 ('90, i. P. Weller, N. Allen)
- 23.25 Sport: Mondo calcio
- 0.30 Variete: Galà IAAF

Slovenija 1

- 7.30 Vremenska panorama
- 11.35 Včeraj, danes, jutri
- 11.40 Videoring
- 12.10 Tedenski izbor. Nad.: tri korne (Svedska, 12. del)
- 13.00 Porocila
- 13.05 Tedenski izbor. TV igrice: Kolo sreče (ponovitev)
- 13.35 Videostrani
- 15.05 Komorni ansambel Slovenicum (1. del)
- 15.35 Gore in ljudje
- 16.25 TV prodaja
- 16.55 Videostrani
- 17.00 Obzornik
- 17.10 Otroški program: Lahkih nog naokrog
- 18.00 Po Sloveniji
- 18.30 Prodaja
- 18.40 TV igrice: Hugo
- 19.10 Včeraj, danes, jutri
- 19.15 Risanke
- 19.30 TV Dnevnik, vreme, sport
- 20.05 Predsedniške volitve '97
- 21.10 Agencija
- 22.30 Včeraj, danes, jutri
- 22.35 Odmevi, vreme
- 23.15 Sport
- 23.20 Nanizanka: Newyorska vročica (ZDA, i. Lisa Gerstein, Portia De Rossi, 4. epizoda)
- 23.45 Film: Holcroft Covenant (VB 1985, r. John Frankenheimer, i. Michael C.Vaine, Anthony Andrews, Victoria Tennant, Lili Palmer)
- 1.30 Resnična resničnost
- 2.00 Videoring
- 2.30 Videostrani

TV PRIMORKA

- 8.00 17.00 Videostrani
- 17.00 Odlična maturantka iz Brd
- 17.10 Kontaktna oddaja: Sempeter-Vrtojba da ali ne
- 18.25 Glasba: Primorkinih 10
- 19.25 Sprememba z Rudijem
- 19.50 Napovednik, videospot
- 20.00 Dnevnik, vreme
- 20.45 Smo družba socialnih problemov
- 22.10 Impulz Kamnik
- 22.40 Glasb. odd.: Video Boom
- 23.30 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

- 9.00 Euronews
- 9.20 Tedenski izbor: Mostovi
- 9.50 Oddaja madzarske TV: Slovenski utrinki
- 10.20 Resnična resničnost
- 10.50 Dokumentarna oddaja: Toni Morrison (VB)
- 11.40 Evropski kulturni magazin: Alica
- 12.10 Pisave
- 12.40 Zgodbe iz školjke
- 13.10 Tedenski izbor. Film: Dobili smo kino (Fr.)
- 14.40 Nanizanka: Fraiser (ZDA, 23. epizoda)
- 15.05 Nadaljevanka: Pacific Drive (Avstralija, 70. del)
- 15.35 Nanizanka: Ana Marija - Zenska gre svojo pot (Nemcija, 1. epizoda, r. Celino Bleiweiss, i. Uschi Glas, Michael Degen, C. Kohlund)
- 17.05 Nanizanka: Jeklene ptice (VB, 4. epizoda)
- 17.55 SP v smucanju: ženski slalom, 1. tek
- 19.00 Znanje je ključ
- 19.30 Nad.: Pacific Drive (71. del)
- 19.55 Včeraj, danes, jutri
- 20.00 Dokumentarna nanizanka: Hollywood (VB, 7. del)
- 20.55 SP v smucanju
- 21.45 Film: Dim (ZDA 1995, r. Wayne Wang, i. William Hurt, Harvey Keitel, Forrest Whitaker)
- 23.30 Oddaja o modi in vizualni pop kulturi: Trend
- 0.15 Koncert Big Banda RTV

Koper

- 15.00 Euronews
- 15.45 Sredozemlje
- 16.15 Cetrkova športna oddaja. Kosarka: Union Olimpija - Paris St. Germain
- 18.00 Program v slovenskem jeziku: Primorski magazin
- 18.30 Gost tedna
- 18.45 Primorska kronika
- 19.00 Dnevnik, vreme, sport
- 19.30 Ecceccimanca
- 20.00 Dokumentarna oddaja
- 20.30 Praznične prireditve: Faciamo festa
- 21.00 SP v smucanju: moski vesleslalom, 2. tek
- 21.30 Glasbena oddaja
- 22.00 TV dnevnik - Vsedanes, vreme, 22.15 Folkest '97
- 23.00 Teche (R. Ferrucci)
- Vsedanes - Tv Dnevnik,

RADIO

Radio Trst A

14.00, 17.00 Porocila; 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.10 Kulturne diagonale: Radio-kamera-ekran; 9.15 Odprta knjiga: Trije muzikantje ali povratek Lepe Vide (Z. Simčič); 9.40 5 minut informatike; 10.10 Koncert baročne glasbe; 11.15 Intervju; 11.45 V središču pozornosti; 12.40 RZCPZ: Molitvena skupina Shalom; 13.30 Jezikovno ogledalo, nato Valčki in polke; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Na pomoč, na pomoči!; 14.30 Od Milij do Devina; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10: Mi in glasba: Trio Luwigana; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Slov. lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slovenščini.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila in ital.; 10.30 Matineja; 16.00 Juke Box Time lestvica tedna; 19.00 Morski val (vsakih 14 dni).

Radio Koper

(slovenski program)

10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Osmrtnice; 6.00 Ljudska glasba; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 8.50 Kulturni koledar; 9.10 Pročilo AZMS; 10.00 Intervju; 11.00 Za in proti; 12.30 Opoldnevnik, osmrtnice; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.00

Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Glasba, kulturni koledar, planinski vodnik, pojdimo v kino; 19.00 RD RASLO; 20.00 Konec tedna z Mojco Klarič; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Nočni pr.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 9.33 Pred našimi mikrofoni; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Iz parlamenta; 12.55 Pesem tedna; 13.00 L' una blu, Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.10 Živeti danes; 14.33 Sigla single; 14.45 Govorimo o...; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 London calling; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport, RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Radio ga-ga; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvetsila, osmrtnice; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.20 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu;

22.00 Zrcalo dneva, vreme, informacije; 22.30 Informativna odd.; 22.45 Naš kraj; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Rekreacija; 8.40 Country glasba, kulturne prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilistične minute; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Petkova centrifuga; 17.00 Glasovanje za novi popevki tedna; 18.00 Vroči stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Stop pops; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.25 Klub klubov.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 10.05 Vodornet melodij; 11.05 Repriza; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Nedrja Zemlje; 13.30 Glasb. tradicija; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Šanson; 15.30 DIO; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Likovni odmevi; 18.20 200-letnica rojstva G. Donizettija; 19.30 Koncert orkestra Slov. filharmonije; 21.30 Intermezzo; 22.05 Igra; 23.09 Sestnajst strun; 23.50 Napoved sporeda; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PR.A.E. d.o.z. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Trst: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov

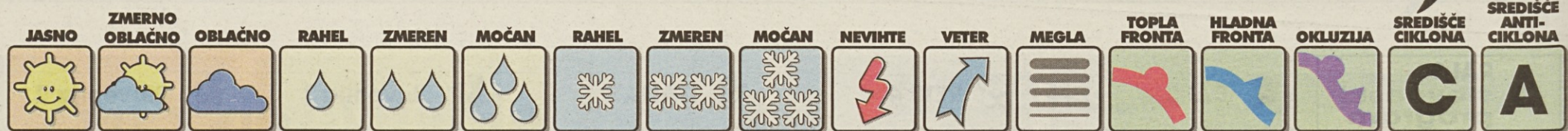
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.18 in zatone ob 16.25.
Dolžina dneva 9.07.

LUNINE MENE
Luna vzide ob 23.40 in zatone ob 12.51.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 13,5 stopinje C.

BIOPROGNOZA
Vremenska obremenitev bo čez dan postopoma narasla in vremensko občutljivi ljudje bodo ponoči ze slabše spali.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.01 najvišje 21 cm, ob 9.08 najnižje 7 cm, ob 11.37 najvišje 8 cm, ob 19.57 najnižje -26.
Jutri: ob 4.30 najvišje 23 cm, ob 12.47 najnižje -3 cm, ob 14.11 najvišje -3 cm, ob 21.25 najnižje -20. cm.

TEMPERATURE V GORAH

Višina (m)	Temperatura (°C)
500 m	1
1000 m	2
1500 m	0
2000 m	.....-1
2500 m	.....-3
2864 m	.....-5

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Britanski kraljevski par včeraj slavil zlato poroko

LONDON - V mestni hiši londonskega predela City se je včeraj začelo proslavljanje zlate poroke britanske kraljice Elizabete II. in njene ga moza princa Filipa. Župan tega najstarejšega dela britanske prestolnice je dan pred jubilejem - 20. novembrom - pogostil kraljeva gosta s kosilom. Zacetek slavlja, ki naj bi na željo kraljice potekalo bolj skromno, sovpada z javnomnenjsko anketo, ki ni za kraljevo družino nič kaj razveseljiva. Po izidih ankete samo 32 odstotkov Britancev meni, da ima kraljeva družina v njihovem življenju pomembno vlogo. Se slabši so rezultati med mlajšimi »podložniki«. Le 20 odstotkov Otcakov, mlajših od 30 let, se se zanima za kraljevo družino. Kljub temu pa mediji ob slavlju jubileja se vedno pričakujejo množico zvestih privrženecv kraljice. Včeraj so si radovedneži lahko ogledali kraljevi par, ki se je skupaj z ostalimi člani družine udeležil zahvalne mase v opatiji Westminster, v kateri sta se mlada Elizabeta in Filip leta 1947 poročila, pred tem pa sta zlatoporocenca obiskala tudi britanskega premiera Tonyja Blaira, od koder je tudi posnetek. (STA/dpa)

Težave na shuttleu z utiritvijo Spartana

CAPE CANAVERAL - V sredo zvečer po srednjeevropskem času so v Kennedyjevem vesoljskem središču na Cape Canaveralu, v ameriski zvezni državi Florida, izstrelili ameriski vesoljski raketoplan Columbia s sestlansko mednarodno posadko in satelitom Spartan 201 za raziskovanje Sončeve korone. Med vesoljci so prvi ukrajinski vesoljec Leonid K. Kadenjuk, japonski vesoljec Takao Doi, edina članica posadke Kalpana Chawla pa je bila rojena v Indiji. Med 24. poletom 16 let starega raketoplana, 88. poletom enega od tovrstnih ameriskih vesoljskih plovil doslej, bo posadka začasno, za dva dni utirila Spartan 201, Takao Doi pa bo, kot prvi japonski vesoljec izvedel vesoljski sprehod. Polet nosi oznako STS 87 in naj bi trajal 15 dni, 16 ur in 34 minut. Kadenjuk je v času ZSSR treniral v Zvezdnem mestecu pri Moskvi in je med drugim strokovnjak za sovjetske vesoljske

raketoplane vrste buran. Po razpadu skupne države se je odločil za ukrajinsko državljanstvo, kar mu je cakanje na prvi polet v vesolje zelo skrajšalo. Med sedanjim odpravo, naj bi na Kadenjuku izvajali poskuse, ki jih Američani ne smejo izvajati na ameriskih astronautih, poroča zasebne ruska televizijska družba NTV. To naj bi zmanjšalo ceno, ki jo je morala Ukrajina plačati Združenim državam Amerike za njegov polet v ameriskem raketoplanu.

Včeraj pa se ni prislo do predvidene utiritve satelita Spartan, ker so se pojavili problemi z drugim sončnim observatorijem Sohom, ki je v Zemljini orbiti že dve leti. Toda včeraj je nenadoma prenehal delovati, vzrok pa naj bi bil v nenadnem skoku napetosti. Za popravilo naj bi potrebovali en dan. Spartan naj bi dva dni prosto krožil v orbiti in skupaj s Sohom zbiral podatke.

Rusu zaplenili bankovec za milijon USD

VOLGOGRAD - Policija v ruskem mestu Volgograd je nekemu lokalnemu poslovnežu zaplenila bankovec za milijon dolarjev. Strokovnjaki, ki so bankovec natančno pregledali, so ugotovili, da je pristen. Ker pa takšne bankovce uporabljajo le v Združenih državah za velike bančne posle, se pojavlja vprašanje, odkod bankovec malemu ruskemu podjetniku. Proti lastniku bankovca so že uvedli preiskavo. (STA/Itar-Tass)

Rop stoletja v londonski zlatarni

LONDON - Oborožena roparja sta v Cartierovi draguljarski delavnici, kamor sta vdrla skozi strešno okno, ukradla diamante in zlato, je danes sporočil Scotland Yard. Policija ni zelela posredovati podatka o obsegu ropa, britanski casnik The Times pa je, sklicujoč se na navedbe nekdanjih uslužbencev delavnice English Art Works na prestižni londonski ulici New Bond Street, poročal, da je bilo v delavnici vedno za približno 100 milijonov funtov dragocenih izdelkov, neobdelanih dragih kamnov in dragocenih kovin. Roparja sta v Cartierovo delavnico v petem nadstropju poslopja vdrla skozi strešno okno. S pistolama sta ustrahovala dva uslužbenca, ki sta bila se v delavnici, ter ju, preden sta vzela dragoceni plen, se zvezala. V največjih tovrstnih ropih v Veliki Britaniji so leta 1983 ukradli za 26 milijonov funtov zlata, nekaj let kasneje pa je iz bančnega trezorja nasproti veleblagovnice Harrods izginilo 30 milijonov funtov. (STA/AP)